



### Tartalom

#### I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

##### ÁLLÁSFOGLALÁSOK

###### Régiók Bizottsága

###### Interactio – hibrid ülés – az RB 146. plenáris ülése, 2021.10.12.–2021.10.14.

2022/C 61/01	A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása – Az EU 2021. évi regionális és helyi barométere . . . . .	1
2022/C 61/02	A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása a COP26-ról és a globális és helyi éghajlat-politikai szövetségekről . . . . .	5

##### VÉLEMÉNYEK

###### Régiók Bizottsága

###### Interactio – hibrid ülés – az RB 146. plenáris ülése, 2021.10.12.–2021.10.14.

2022/C 61/03	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az EU gyermekjogi stratégiája és az európai gyermekgarancia . . . . .	9
2022/C 61/04	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A helyi és regionális önkormányzatok hatékony bevonása a 2021–2027-es időszakra vonatkozó partnerségi megállapodások és operatív programok előkészítésébe . . . . .	15
2022/C 61/05	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az EU terrorizmus elleni programja: előrejelzés, megelőzés, védelem, reagálás . . . . .	21
2022/C 61/06	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek oltalma az Európai Unióban . . . . .	26
2022/C 61/07	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Új fogyasztóügyi stratégia – A fogyasztók rezilienciájának erősítése a fenntartható helyreállítás érdekében . . . . .	30

2022/C 61/08	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025) . . . . .	36
--------------	---	----

---

III *Előkészítő jogi aktusok*

**Régiók Bizottsága**

**Interactio – hibrid ülés – az RB 146. plenáris ülése, 2021.10.12.–2021.10.14.**

2022/C 61/09	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Európai digitális személyazonosság . . . . .	42
--------------	--	----

## I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

## ÁLLÁSFOGLALÁSOK

# RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

**INTERACTIO – HIBRID ÜLÉS – AZ RB 146. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2021.10.12.–2021.10.14.**

**A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása – Az EU 2021. évi regionális és helyi barométere**

(2022/C 61/01)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

- tekintettel a „2021. évi regionális és helyi barométer” című jelentésére, amely inkluzív, tényszerű és objektív megközelítéssel, több partner és intézmény bevonásával készült,
  - mivel a jelentés célja, hogy reflektáljon az Unió helyzetének regionális és helyi dimenziójára, adatokkal és kulcsfontosságú ajánlásokkal szolgáljon az európai, nemzeti, regionális és helyi szintű politikai döntéshozók számára az elkövetkező év legsürgősebb kihívásai tekintetében;
  - mivel a helyi és regionális önkormányzatok élen jártak a világválság elleni küzdelemben, csakúgy, mint az emberek és a vállalkozások támogatását célzó intézkedések végrehajtásában, valamint a fokozatos és fenntartható helyreállítás előkészítésében;
  - mivel a 2020. évi barométer-jelentés megmutatta, hogy a Covid19-válság sokrétű hatásai rendkívül aszimmetrikusak voltak, és ez továbbra sincs másképp, jelentős területi dimenzióval bírnak, és kétségtelenül szükség van rá, hogy árnyaltabb képet kapjunk a világválság helyi és regionális fejlődésre gyakorolt hatásáról,
1. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világválság és számtalan következménye hatalmas próbatételt jelentett a demokráciánk működése, a társadalmaink ellenálló képessége és legfőképp az egészségügyi rendszereink számára, amelyek közül több az összeomlás szélére került; kiemeli, hogy ezek a hatások nem egyforma mértékben érintették az Unió különböző területeit: a határ menti régiók és a városi térségek kiszolgáltatottabbnak bizonyultak, míg a vidéki térségeknek – ahol általában nehezebb egészségügyi ellátáshoz jutni – viszonylag jobb volt a helyzetük; kéri, hogy fokozott stratégiai politikai előrelátással és a beruházások növelésével valósítsák meg az európai egészségügyi uniót, és kitart amellett, hogy a regionális egészségügyi rendszerek az EU ellenálló képességének sarokkövei, ezért szerepet kell kapniuk a jövőbeli egészségügyi felkészültségi és reagálási mechanizmusban; kéri – az Európai Bizottság által 2022 elejére bejelentett egységes piaci szükséghelyzeti eszköz fényében is –, hogy minden olyan szükséghelyzet esetén, amely a határ menti régiókra is kihat, vegyék figyelembe az európai munkaerőpiacra gyakorolt hatásokat is, és gondoskodjanak a minden határ menti ingázóra vonatkozó tartós kivételszabályozásokról, hogy elkerülhetőek legyenek az indokolatlan védelmi hiányosságok;
  2. hangsúlyozza, hogy a világválság a gazdaságaink ellenálló képességét is próbára tette. Az Unió GDP-jének 6 %-os visszaesése 2020-ban nem tükrözi azokat a jelentős regionális különbségeket, amelyeket részben a különböző régiókban bevezetett korlátozások, részben pedig olyan strukturális jellemzők magyaráznak, mint a veszélyeztetett ágazatokban dolgozó munkavállalók száma, a lakosság képzettsége, a mikrovállalkozások aránya és a kormányzás minősége. Annak érdekében, hogy a városok és régiók a lehető leghatékonyabban tudják felhasználni a „Next Generation EU” alapot, és olyan hosszú távú beruházásokra tudjanak koncentrálni, amelyekkel javulás érhető el az említett strukturális jellemzők terén, 2024-ig meg kell hosszabbítani a helyreállítási intézkedések határidejét; a rövid távú helyreállítási intézkedések esetén egy évvel meg kell hosszabbítani a megnövelt társfinanszírozási arányt, és biztosítani kell a különböző finanszírozási programok és szabályozó intézkedések közötti összhangot;

3. hangsúlyozza, hogy a kieső bevételek és a megnövekedett kiadások együttesen soha nem látott terhet róttak a helyi és regionális önkormányzatok költségvetésére, ami úgynevezett „ollóhatást” eredményezett. 2020-ban az Unió helyi és regionális önkormányzatainál így keletkező hiány összesen hozzávetőleg 180 milliárd euróra tehető. Ebből 124 milliárd euro a közegészségügyi intézkedések, a vállalkozások támogatása és egyéb intézkedések miatti kiadásnövekedés, 55 milliárd euro pedig a gazdasági tevékenységek (és ezáltal az adó- és járulékbévételek) visszaesése miatti bevételecsökkenés. A nemzeti kormányok és az EU által a helyi és regionális önkormányzatoknak juttatott jelentős költségvetési támogatások mérsékeltek ezt a hatást, de nagyon változó eredményeket értek el a különböző tagállamokban, a helyi és regionális önkormányzatok pedig továbbra is támogatásra szorulnak 2021-ben és azon túl is. Ez kihatással van a költségvetési stabilitásra is, csakúgy, mint a tágabb értelemben vett költségvetési autonómiára, ami befolyásolhatja a közszolgáltatások hatékony ellátását. Az európai gazdaságirányítási keret felülvizsgálata során biztosítani kell, hogy az jobban tükrözze a helyi és regionális önkormányzatok szükségleteit, mivel jelenleg nem különíti el kellőképpen a folyó kiadásokat és a hosszú távú/fenntartható beruházásokra irányuló kiadásokat. Így különösen fontos, hogy meghatározzuk a fenntartható közberuházásokra vonatkozó „arany szabályt”, és kizárjuk a közberuházások nettó értékét a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében történő hiányszámításból;
4. ismételten hangsúlyozza, hogy be kell vonni a helyi és regionális önkormányzatokat a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – és annak megvalósításához a fő operatív eszközt jelentő nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek – értékelésébe és végrehajtásába. Az első barométerben megfogalmazott félelmek megalapozottnak bizonyultak, ugyanis eddig korlátozott volt a helyi és regionális önkormányzatok részvétele ezekben a folyamatokban: nagyon kevés tagállam számolt be arról, hogy bevonták volna a helyi és regionális önkormányzatokat a konzultációkba, és szintén csekély volt azoknak a tagállamoknak a száma, amelyek szisztematikusan leírták a helyi és regionális önkormányzatok szerepét az egyes szakpolitikai területeken. A szerepvállalás hiánya aggodalomra ad okot, hiszen a helyi és regionális önkormányzatok a közberuházások kulcsfontosságú szereplői, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz célkitűzései pedig kiemelt jelentőséggel bírnak számukra a kompetenciák felosztása alapján. Úgy véli, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kidolgozásának, valamint a helyi és regionális önkormányzatok ebbe történő bevonásának módja nem segíti elő a helyreállítási tervekért való felelősségvállalást. Számos országspecifikus ajánlást nem követtek nyomon, mivel a helyi és regionális önkormányzatok nem érezték ezeket magukénak, és nem vonták be őket az európai szemeszterbe;
5. kiemeli, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kiváló lehetőséget kínálnak a zöld helyreállítás előmozdítására. Az RB friss tanulmányában elemzett nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben a zöld megállapodás legfontosabb témáinak több mint a fele megtalálható a tervek szerves részeként, és a tervek költségvetésének átlagosan 41 %-át a zöld átmenet megvalósítása teszi ki. Mivel az Unió polgárainak 75 %-a városi térségekben lakik (amelyek az üvegházhatású gázok legnagyobb kibocsátói), és gyorsan növekszik a csekélykés mellett elkötelezett helyi és regionális önkormányzatok száma, így ezek az önkormányzatok lehetnek az éghajlat-politikai fellépés éllovasai. Fontos ezért a helyi és regionális önkormányzatokat teljesen egyenrangú partnerként kezelni a zöld megállapodás kezdeményezéseinek kidolgozása és végrehajtása során, különösen az olyan szakpolitikai területeken, mint az épületek felújítása, a fenntartható mobilitás és a városzöldítés. A helyi és regionális önkormányzatok helyzete továbbá különösen alkalmas arra, hogy összhangot biztosítsanak a helyreállítási alapok felhasználása és az európai strukturális és beruházási alapok (többek között a Kohéziós Alap és az Európai Regionális Fejlesztési Alap) között;
6. rámutat arra, hogy az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a környezet megóvása és helyreállítása kulcsfontosságú elemei az ellenállóbb és fenntarthatóbb társadalmak és gazdaságok kiépítésének, hiszen akárcsak a Covid19-világjárvány hatásai, az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás következményei is nagymértékben eltérnek a különböző európai térségekben az adott terület földrajzi, gazdasági és társadalmi sajátosságainak függvényében; ismételten hangsúlyozza, hogy a hatékony éghajlat-politikai és környezetvédelmi fellépéshez teljes mértékben alkalmazni kell a többszintű kormányzást, ezért kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy a szubnacionális szintet is teljeskörűen vonják be az európai zöld megállapodás részét képező szakpolitikákba; kiemeli, hogy az éghajlatváltozás és a biodiverzitás csökkenése globális szintű kihívás, és 2021 kulcsfontosságú időszak az összehangolt világméretű éghajlat-politikai fellépés előmozdítása szempontjából, amelynek elsődleges platformjai az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye részes feleinek 26. konferenciája (UNFCCC COP26) és az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye részes feleinek 15. konferenciája (UN CBD COP15) lehetnek. Az RB meg fogja vizsgálni a partnerekkel – például az Európai Bizottsággal, az ENSZ katasztrófakockázat-csökkentési stratégiájának titkárságával (UNDRR) és a Közös Kutatóközponttal – való együttműködést egy „Regionális rezilienciaplatform” létrehozása érdekében. A platform célja, hogy adatok és bevált gyakorlatok gyűjtése révén támogassa a helyi és regionális önkormányzatokat a jövőbeli válságokkal szembeni ellenálló képességük erősítésében olyan területeken, mint a természeti katasztrófák, az éghajlatváltozás és az egészségügy;
7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy 2020-ban az EU NUTS 2 szintű régióinak többségében növekedett a munkanélküliségi ráta, és sok évnyi javuló tendenciát követően ez a visszaesés kiemelten érintette a fiatalokat. Annak biztosítása érdekében, hogy az EU-ban a munkavégzés, az élet és az utazás „új normalitása” senkit ne hagyjon hátra, komoly vitára van szükség a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról, valamint általában a kohézióról mint az EU általános értékéről. A portói szociális csúcstalálkozón és az azt követő portói szociális kötelezettségvállalásban meghatározott irányvonalat kell követni az EU szociális dimenziójának megerősítését illetően, és mindent meg kell tenni, hogy megvalósuljanak a Portóban 2030-ra kitűzött célok. Célirányos intézkedéseket kell kidolgozni a veszélyeztetett társadalmi csoportok számára. Például minden fiatal számára elérhetővé kell tenni az Erasmus+ programot, és be kell vezetni minden fiatal európai számára a „minimális képesítések és készségek garanciáját”, amelyet az összes tagállamban elismernek;

8. kiemeli, hogy az „új normalitásnak” pozitív oldala is van, ugyanis a világválság felgyorsította a digitális átállást. Ugyanakkor a legtöbb uniós tagállamban jelentős a városi és a vidéki térségek közötti digitális szakadék az infrastruktúra, az internethasználat és az elektronikus kormányzati szolgáltatások használata tekintetében, és a technológiai ipar kapcsán is erőteljes koncentráció figyelhető meg az EU egyes régióiban. Fel kell számolni ezt a digitális szakadékot olyan átfogó stratégiákkal, amelyek minden kormányzati szintre kiterjednek, mert csak így valósítható meg a fenntartható helyreállítás. A világválság megmutatta a digitális konnektivitás értékét és a digitális kohézió szükségességét, amelynek a gazdasági, társadalmi és területi kohézióval egyenrangúnak kell lennie. Ehhez helyi és regionális szinten megbízható és átfogó adatkészletekre van szükség, amelyek segítségével átülteszhetők a „Digitális iránytű 2030-ig” című közleményben megfogalmazott digitális célok a szubnacionális szintekre, tükrözve ezáltal a helyi és regionális önkormányzatok digitális transzformációban betöltött szerepét: Ezeknek a kötelező digitális céloknak tükröződniük kell a vidéki térségekre vonatkozó hosszú távú jövőképről szóló európai bizottsági végrehajtási jelentésben;
9. támogatja a helyi és regionális önkormányzatok szerepének megerősítését a menekültek és migránsok integrációjában. Tekintettel arra, hogy helyi szinten kell reagálni a migráció és az integráció globális kihívásaira, számos helyi és regionális önkormányzat aktív szerepet játszik a menekültek és migránsok befogadásában és integrációjában azáltal, hogy alapvető városi infrastruktúrát és szolgáltatásokat biztosít olyan szükségleteik kielégítéséhez, mint például a megfizethető és szociális lakhatás, a minőségi oktatás és az egészségügyi szolgáltatások. Ennek fényében a bevándorlók befogadásával és integrálásával kapcsolatos politikáknak alulról építkező megközelítésen kell alapulniuk, és egyeztetni kell a helyi és regionális önkormányzatokkal, hogy ezek a politikák összhangban legyenek a befogadó közösségek által megélt valósággal. Ezenkívül meg kell könnyíteni a helyi és regionális önkormányzatok hozzáférését a támogató alapokhoz, és azon települések számára, amelyek részt vesznek az EU áthelyezési programjában és/vagy saját integrációs projekteket dolgoznak ki, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy közvetlen finanszírozásban részesüljenek;
10. aggodalommal állapítja meg, hogy az Egyesült Királyság és az EU közötti kapcsolatban a kereskedelmi és együttműködési megállapodás keretében nem kapnak szerepet a szubnacionális térségek. Az RB készen áll arra, hogy részt vegyen egy olyan előremutató program kidolgozásában, amely új utakat nyit meg az Egyesült Királyság helyi és regionális önkormányzataival való területi együttműködés kapcsán, és túlmutat a kereskedelmi és együttműködési megállapodás intézményi keretén. Ehhez számos konkrét kezdeményezést lehetne indítani, például módosítani lehetne az európai területi társulásokról (EGTC) szóló rendeletet, hogy ösztönözze az Egyesült Királysággal közös EGTC-k létrehozását, vagy célzottan támogatni lehetne a közintézmények igazgatási kapacitáit, hogy szerepet vállaljanak egyesült királyságbeli partnerekkel megvalósított együttműködési projekteken. Ezenkívül nyomon kell követni, hogy milyen mértékben vesznek részt a helyi és regionális önkormányzatok a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék végrehajtásában, mivel csak így győződhetünk meg róla, hogy sikerült orvosolni az Egyesült Királyság Unióból való kilépésének területi hatásait;
11. hangsúlyozza, hogy az RB nevében elvégzett első, több mint egymillió szubnacionális szinten megválasztott politikust meg szólaltató felmérés szerint a helyi politikusok majdnem kétharmada (64 %) úgy érzi, hogy a régiók, városok és falvak nem tudják kellő mértékben befolyásolni az uniós szakpolitikákat. Ezért ahhoz, hogy Európa ellenállóbb demokráciaként folytathassa útját a Covid19-válságot követően, hivatalosan el kell ismerni a többszintű kormányzás és az aktív szubsziaritás alkalmazásának fontosságát. Ezért Európa a Covid19-válságból a demokrácia és a környezet szempontjából is ellenállóbb kontinensként lábalhat ki azáltal, hogy hivatalosan elismeri és alkalmazza az aktív szubsziaritást annak biztosítása érdekében, hogy az intézkedéseket olyan szinten hozzák meg, amely maximális hozzáadott értéket teremt a polgárok számára, valamint hogy összehangolt és hatékony döntéshozatali folyamatok álljanak rendelkezésre;
12. kiemeli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia lehetőséget nyújt a „demokrácia európai házának” erősítésére, és ezt a lehetőséget meg kell ragadni. Mivel a városok és a régiók meghatározó szerepet játszanak a képviselői demokráciát kiteljesítő és megerősítő részvételi és deliberatív demokrácia gyakorlatának végrehajtásában és kidolgozásában, ezért a demokratikus döntéshozatal iránti közbizalom megszilárdításának kulcsfontosságú szereplői; kéri ezért az uniós intézményeket, hogy használják ki a konferenciát olyan innovatív intézkedések (például a többnyelvű interaktív digitális platform és a polgári fórumok) kipróbálására, amelyek esetleg állandó elemeivé válhatnak az uniós döntéshozatali eljárásoknak. A konferencia arra is alkalmas kell, hogy kínáljon az uniós intézményeknek, hogy – a Szerződés módosításainak szükségességét mérlegelve – jobban megismerjék a helyi és regionális önkormányzatok igényeit;
13. hangsúlyozza, hogy a régiók fejlődése nagymértékben függ fizikai összeköttetésük minőségétől. Ebben az összefüggésben rámutat arra, hogy elő kell mozdítani a vasutat mint a távoli és kevésbé fejlett régiók tömegközlekedésből való kizárásával kapcsolatos probléma megoldásának kulcselemét; hangsúlyozza, hogy el kell mélyíteni a környezetbarát, innovatív és biztonságos közlekedési módok közötti integrációt; elismeri, hogy a regionális repülőterek kiemelkedő szerepet játszanak az EU területi kohéziójában a gyéren lakott vidékeken, a peremterületeken és a kevésbé fejlett régiókban; kiemeli, hogy vannak olyan kihívások, amelyek csak együttműködés révén kezelhetők, ezért az uniós régióknak és városoknak az EU határain belüli és kívüli területekre egyaránt figyelmet kell fordítaniuk;
14. úgy véli, hogy az egymillió regionális és helyi szinten megválasztott uniós politikusnak komoly lehetőség van a kezében a „demokrácia európai házának” megszilárdítására, és megjegyzi, hogy a legutóbbi felmérés szerint ezeknek a politikusoknak a túlnyomó többsége úgy gondolja, hogy fokozott szerepvállalással hozzá tudna járulni a demokrácia jobb működéséhez az EU-n belül;

15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a 2021. évi regionális és helyi barométert és ezt az állásfoglalást az Európai Parlament, az Európai Bizottság és az Európai Tanács elnökének, valamint a 27 tagállam államfőinek, továbbá arra ösztönzi az európai regionális és helyi választott politikusokat, hogy terjesszék a jelentést a polgárok és a helyi média körében.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 13-án.

*a Régiók Európai Bizottsága  
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

---

## A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása a COP26-ról és a globális és helyi éghajlat-politikai szövetségekről

(2022/C 61/02)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

1. mély aggodalmát fejezi ki az IPCC legfrissebb, *Climate Change 2021 – The Physical Science Basis* című jelentésében<sup>(1)</sup> foglalt megállapítások miatt, a jelentés ugyanis megerősíti, hogy sürgősen eredményes és átfogó stratégiákat kell kidolgozni a Párizsi Megállapodás azon célkitűzésének elérése érdekében, hogy a globális felmelegedést az iparosodás előtti szinthez képest jóval 2 Celsius fok, lehetőleg pedig 1,5 Celsius fok alá szorítsuk, az éghajlatváltozás elleni küzdelem, az éghajlatváltozás mérséklése és a változó éghajlathoz való alkalmazkodás céljából;
2. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hajtják végre az éghajlatváltozás hatásait mérséklő intézkedések 70 %-át, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó politikák 90 %-át, valamint a fenntartható fejlődési célok 65 %-át, ezenkívül az uniós közkiadásoknak egyharmadát, az uniós közberuházásoknak pedig kétharmadát képviselik. Az önkormányzatok így módon az éghajlatváltozás helyi és regionális hatásainak kezelése és a saját területeik éghajlati kihívásokkal szembeni rezilienciájának javítása terén a frontvonalban küzdenek;
3. emlékeztet arra, hogy a Párizsi Megállapodás elismeri, hogy a többszintű kormányzás fontos szerepet játszik az éghajlat-politikában, és hogy együtt kell működni a régiókkal, a városokkal és nem állami szereplőkkel; sürgeti, hogy ezt az elvet a gyakorlatban teljeskörűen alkalmazzák a kormányzás minden szintjén a szinergiák kidolgozása és a nemzeti, regionális és helyi éghajlatváltozási politikák közötti jelenlegi eltérések megszüntetése érdekében; hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok véleménye egyre fontosabbá válik az éghajlatváltozással kapcsolatos nemzetközi tárgyalásokon és kezdeményezésekben, és üdvözlö a helyi és regionális önkormányzati hálózatok meglévő kezdeményezéseit, valamint az UNFCCC nem állami szereplők éghajlatügyi fellépéssel kapcsolatos platformjához (NAZCA) való hozzájárulásukat; kiemeli a helyi önkormányzatok és települési szintű hatóságok kulcsfontosságú szerepét abban, hogy ezeket a véleményeket globálisan egyesítsük, és folyamatosan erősítsük az éghajlatváltozás elleni küzdelmet vállaló szubnacionális kormányok világméretű hálózatát;
4. úgy véli, hogy a politikai szempontból releváns, demokratikusan megválasztott nem állami szereplők, például a regionális és helyi önkormányzatok – melyek a polgárokhoz legközelebbi közigazgatási szervek – globális éghajlat-politikai irányítási rendszerbe való egyre nagyobb mértékű bekapcsolódása a globális klímacélok megvalósításának kulcsfontosságú feltétele, és ezért lényeges, hogy az UNFCCC keretszabályozása elismerje az alulról építkező irányítás e formáját azáltal, hogy hivatalosan elismeri annak szerepét a döntéshozatali eljárásban;
5. kiemeli az RB kulcsfontosságú szerepét, amely több mint egymillió helyi és regionális vezető intézményi képviselője, illetve a hálózatok hálózataként jár el; úgy véli, hogy ezt az egyedülálló helyzetet ki kell használni annak érdekében, hogy az RB megerősítse szerepét a globális éghajlat-politikai irányításban; ezért felkéri az UNFCCC-t, hogy kössön egyetértési megállapodást a Régiók Európai Bizottságával mint az európai városok és régiók intézményi képviselőjével, különösen az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra összpontosítva olyan ágazatokban, ahol a helyi és regionális önkormányzatok eleve nagymértékben részt vesznek az irányításban, ilyen például az energiakereslet és -kínálat, a mobilitás és a közlekedés, a mezőgazdaság, a hulladékgazdálkodás, a városrendezés és az épületek, valamint az árvízkezelés;
6. hangsúlyozza, hogy a régiók és a városok folyamatban lévő tevékenységeinek és kötelezettségvállalásainak határozott szerepet kell játszaniuk az UNFCCC glasgow-i COP26 konferenciájának előkészítésében, és ezeket hivatalosan is láthatóvá kell tenni; ezért felkéri az UNFCCC-t, hogy működjön együtt az RB-vel és a helyi önkormányzatok és települési hatóságok más megfelelő partnereivel a szubnacionális kormányok hozzájárulásának (pl. regionális és helyi szinten meghatározott hozzájárulások) hivatalos elismerése érdekében, hogy világszerte hivatalosan is elismerjék, nyomon kövessék és ösztönözzék a városok, helyi önkormányzatok és régiók szénelapú üvegházhatásúgáz-kibocsátásainak csökkentését, a biológiai sokféleségről szóló Edinburgh-i Nyilatkozat példáját követve;
7. felkéri a COP26 egyesült királyságbeli elnökségét annak biztosítására, hogy a Covid19 kapcsán tervezett egészségügyi intézkedések tegyék lehetővé a nem állami szereplők számára, hogy aktívan részt vegyenek a COP26 glasgow-i munkájában; ennek fényében arra kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítsa az RB delegációjának a COP26 uniós küldöttségében való megfelelő részvételét és bevonását; ismét hangsúlyozza azon kötelezettségvállalását, hogy együttműködjön az EP delegációjával;

<sup>(1)</sup> A teljes jelentés itt érhető el: [https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC\\_AR6\\_WGI\\_Full\\_Report.pdf](https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_Full_Report.pdf).

8. hangsúlyozza, hogy az európai zöld megállapodás azon törekvése, hogy Európát 2050-re az első klímasemleges kontinenssé tegye, uniós szinten úgy érvényesül, hogy valamennyi uniós szakpolitikába beépítjük a fenntarthatósági kritériumokat, ugyanakkor globális szinten meghatározzuk a változások ütemét; hangsúlyozza, hogy az európai zöld megállapodásnak, valamint a regionális és helyi zöld megállapodásokra irányuló kezdeményezéseknek olyan eszközöknek kell lenniük, amelyek a Párizsi Megállapodás céljainak elérését, az ENSZ 2030-as menetrendjének és a fenntartható fejlődési céloknak a teljes körű végrehajtását, valamint a 2020 utáni időszakra vonatkozó, az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményével foglalkozó COP15<sup>(2)</sup> által meghatározott globális biodiverzitási kerethez való ambiciózus uniós hozzájárulást szolgálják. Amellett, hogy el kell érnie a klímasemlegességet, az európai zöld megállapodásnak gazdaságilag életképesnek kell lennie, és nem róhat súlyos terheket és költségeket a fogyasztókra és a vállalkozásokra;
9. szilárd meggyőződése, hogy az UNFCCC COP26 lehetőséget kínál arra, hogy előtekintsünk, és előkészítsük a terepet egy 2050-re vonatkozó ambiciózus globális menetrendhez, amely a fenntartható fejlődési célok megközelítését a Párizsi Megállapodással egészíti ki. Mivel az európai zöld megállapodás eleve figyelembe veszi a számos releváns szakpolitikai területtel fennálló rendszerszintű kapcsolatokat, megfelelően végrehajtva inspirációként és motivációként szolgálhat egy globális zöld megállapodáshoz;
10. felkéri az UNFCCC részes feleit, hogy a globális állapotfelmérésre vonatkozó szabályok keretében kötelezzék a feleket arra, hogy konzultáljanak a helyi és regionális önkormányzatokkal és bevonják őket a beadványaik szövegezési szakaszába; különösen kéri a feleket arra, hogy a COP üléseket megelőzően strukturált nemzeti párbeszéd kialakítása révén vonják be a szubnacionális szintet a nemzetileg meghatározott hozzájárulásuk felülvizsgálatába;
11. hangsúlyozza, hogy ambiciózus és befogadó éghajlat-politikáját szem előtt tartva az EU-nak kell irányítania a globális tárgyalásokat, ezért elismeri, hogy az európai klímarendelet egy olyan tagadhatatlan jelzés és elkötelezettség, amely az Európai Uniót az éghajlatváltozás elleni küzdelem élvonalába helyezi. E tekintetben az RB sürgeti, hogy az éghajlat-politikai törekvések ne idegenítsék el még jobban a polgárokat azáltal, hogy súlyosan érintik a háztartások költségvetését – amelyek közül sokon már erősen nyomot hagyott a Covid-világjárvány. Nem engedhető meg, hogy a polgároknak és a kisvállalkozásoknak kelljen finanszírozniuk az ambiciózus politikai intézkedéscsomagokat;
12. e tekintetben kiemeli, hogy sok európai régió már azelőtt éghajlatváltozási vészhelyzetet hirdetett, hogy az Európai Parlament kihirdette volna azt, és már korábban bevezette saját ambiciózus klímajogszabályait; ezért úgy véli, hogy szakértelmüknek hangsúlyosabban jelen kell lenniük a globális klímadiplomáciában;
13. sürgeti, hogy elfogadásukat követően gyorsabban igazítsák ki és hajtsák végre az „alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz” és a „klímasemleges városok” uniós missziókat és más, a témába vágó – például a talajjal, az egészségüggyel és az óceánokkal kapcsolatos – missziókat; arra kéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy dolgozzák ki az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére irányuló saját stratégiáikat, hogy fokozzák a helyi közösségek és a természetes élőhelyek védelmét és ellenálló képességét<sup>(3)</sup>;
14. bár teljes mértékben támogatja az uniós éghajlatváltozási keretrendszer törekvéseit, olyan konkrét intézkedéseket szorgalmaz a szóban forgó célok alátámasztására, amelyek biztosítják, hogy egyetlen régiót vagy állampolgárt se hagyjunk hátra. Különös figyelemre és fokozott célzott támogatásra van szükség a szénorientált régiók, a karbonintenzív régiók, a kevésbé fejlett régiók és a szigetek esetében;
15. üdvözlö az Európa jövőjéről szóló konferencia elindítását, és szorgalmazza, hogy ennek az európai zöld megállapodás legyen a központi témája, mivel az éghajlatváltozás, a méltányos átállás és a fenntartható fejlődés közvetlen hatással van a gazdaságra, a közegészségügyre és az uniós polgárok jóllétére; úgy véli, hogy ebben a keretben az európai éghajlati paktum kulcsfontosságú szerepet játszhat, és világszerte alkalmazható bevált gyakorlattá válhat;
16. készen áll az Európai Bizottsággal, az Európai Parlamenttel és más érintett szervezetekkel közösen megszervezni a polgári párbeszéd sorozatát és egy helyi éghajlat-politikai tematikus napot, hogy szemléltesse az európai zöld megállapodás hozzáadott értékét, valamint ismertesse a különböző helyi kezdeményezéseket. Ugyanakkor ismét arra kéri az RB tagjait, hogy mutassanak példát, és népszerűsítsék a helyi és regionális COP-okat;
17. arra kéri az UNFCCC valamennyi szerződő felét, hogy a szubnacionális kormányokkal és nem állami szereplőkkel együttműködve konstruktívan járuljanak hozzá a COP26 előkészítési folyamatához, többek között a helyi tanácsadó testületek, a polgári konventek, a helyi és regionális COP-ok, valamint a félhivatalos intézmények, például a helyi és regionális ifjúsági tanácsok és parlamentek népszerűsítése útján;

<sup>(2)</sup> A Biológiai Sokféleség Egyezmény részes felei konferenciájának 15. ülése.

<sup>(3)</sup> COR-2021-01903 jelű RB-vélemény a következő tárgyban: Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia.

18. kiemeli a különböző régiókban várható éghajlati változásokra, valamint az éghajlat-modellezésre és az éghajlati hatásvizsgálatokra vonatkozó kutatások és adatgyűjtés fontosságát, hogy bizonyítékokon alapuló éghajlat-politikákat lehessen kialakítani, amelyek tiszteletben tartják a technológiasemlegesség elvét is. Szükségesnek tartja a régiók közötti együttműködés fokozását a legkiszolgáltatottabb régiók és polgári csoportok segítése és védelme érdekében;

19. támogatja az éghajlatváltozással foglalkozó helyi tudományos platformok kialakítását (ilyenek egyes régiókban már léteznek, és egyfajta „helyi IPCC”-ként működnek) és az információcserét szolgáló hálózatokba való integrálását a tudósokkal való együttműködés ösztönzése és a helyi választott tisztviselők döntéshozatalának támogatása érdekében;

20. hangsúlyozza, hogy számos város és régió ambíciózus intézkedései ellenére sokan még mindig nincsenek tisztában az üvegházhatásúgáz-kibocsátás jelenlegi és korábbi szintjével, és az éghajlatváltozással szembeni sérülékenyséjükre vonatkozó elemzéssel sem rendelkeznek, ami megnehezíti számukra saját erőfeszítéseik számszerűsítését és összehasonlítását; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy – különösen a helyi és regionális energiahivatalok, a Közös Kutatóközpont (KKK) és az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) teljes körű bevonása mellett, az üvegházhatást okozó gázok nemzeti jegyzékeit kidolgozó nemzeti szolgálatokkal egyeztetve – támogassa a helyi és regionális önkormányzatokat a kibocsátások értékelése és a jelentéstétel, az éghajlatváltozásnak a saját területüket érintő legfontosabb hatásaira vonatkozó elemzés, valamint a helyi és regionális szintű kötelezettségvállalások elfogadásával járó éghajlatvédelmi tervek kidolgozása során, így például a Polgármesterek Szövetségéhez való csatlakozásban, és európai források biztosításával ismerje el erőfeszítéseiket;

21. üdvözli az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye által a megújuló energia elterjesztésével kapcsolatosan végzett munkát, hiszen az az éghajlatvédelem sikerének előfeltétele; úgy véli, hogy ambíciózus fejlesztési célkitűzésekre és intézkedésekre, valamint nagyszabású és decentralizált infrastruktúra-tervezésre van szükség a megújuló energia közeljövőbeli nagyléptékű elterjesztéséhez;

22. felkéri az Európai Bizottságot, hogy működjön együtt az RB-vel annak feltárása érdekében, hogy a regionális szintű éghajlati cselekvési tervek miként működhetnek regionális és helyi szinten meghatározott hozzájárulásként, helyi hozzájárulást biztosítva a Párizsi Megállapodáshoz, és hogyan lehet hivatalosan elismerni, hogy ezek kiegészítik a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokat, különösen odafigyelve arra, hogy ne számítsák be őket kétszeresen; kiindulópontként a regionális és helyi szinten meghatározott hozzájárulásoknak az energiaunió irányításáról szóló rendelet módosításával a nemzeti energia- és klímatervek szerves részévé kell válniuk;

23. ennek fényében támogatja a Polgármesterek Globális Szövetsége által létrehozott közös jelentéstételi keretet, hiszen ez előrelépést jelent a helyi és regionális erőfeszítések összehasonlíthatósága felé, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy mind az EU-n belül, mind azon kívül támogassa és bővítsé az olyan kezdeményezéseket, mint amilyen a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége;

24. úgy véli, hogy az éghajlat-politika helyi végrehajtását ki kell egészíteni és bővíteni kell az információmegosztás, a társaktól való tanulás és a területek sokféleségének figyelembevétele révén; a helyi és regionális szereplők hálózatai és szövetségei alapvető fontosságúak a tudás regionális, nemzeti és globális szintű bővítése szempontjából;

25. tovább erősíti együttműködését a helyi és regionális önkormányzatok globális, európai és nemzeti szövetségeivel, a régiók és városok érdekelt közösségeivel, a nemzeti parlamentekkel, valamint más szereplőkkel;

26. nagyra értékeli az intézményközi együttműködést és a fokozott szinergiákat partnereivel: a regionális parlamentekkel az Európai Unió Regionális Jogalkotói Közgyűléseinek Konferenciája (CALRE) keretében, a jogalkotási hatáskörrel rendelkező régiók egy csoportja által indított RLEG kezdeményezés kapcsán, a RegHub hálózatban és a kohéziós szövetség hálózatában, az RB európai zöld megállapodásról szóló kampánya során, a fiatal választott politikusokkal a nekik szóló külön program révén, a Europe Direct Központokért felelős regionális és helyi politikusokkal, valamint az „Európa építése helyi szervezetekkel” (BELE) kísérleti projekt keretében;

27. hangsúlyozza a finanszírozás szerepét az éghajlatváltozással és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célkitűzések megvalósításában, valamint azt, hogy a helyi önkormányzatoknak partnerséget kell kötniük a magánszektoralal és a pénzügyi intézményekkel a fenntartható beruházások megvalósítása érdekében, a zéró kibocsátásra, a zéró szennyezésre, a minimális hulladékra és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló törekvéseknek megfelelően; megismétli azon kérését, hogy a helyi és regionális önkormányzatok közvetlenül férjenek hozzá az uniós forrásokhoz a zöld megállapodás projektjei céljából, és javasolja, hogy az Európai Bizottság hozzon létre egy külön éghajlati innovációs programot a helyi önkormányzatok számára;

28. úgy véli, hogy a globális urbanizáció az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépés és finanszírozás<sup>(4)</sup> szempontjából központi szektornak tekinthető; megjegyzi, hogy a növekvő urbanizáció fényében a városok alapvető szerepet játszanak a klímasemlegesség felé vezető úton, hiszen képesek tesztelni az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó innovációt és új megközelítéseket, különösen a területrendezés, a fenntartható mobilitás, a megfizethető lakhatás és az energiahatékony épületek területén; továbbra is támogatja azokat a kezdeményezéseket, amelyek célja a bevált gyakorlatok ismertetése és az ismeretek átadása, ilyen például a Horizont Európa klímasemleges városokra irányuló missziója, a városfejlesztési menetrend partnerségei stb.;
29. úgy véli, hogy az európai területi társulások (ETT-k) és más határon átnyúló struktúrák fontos szerepet játszanak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése területén a határon átnyúló, transznacionális és régióközi együttműködés megkönnyítésében és előmozdításában;
30. üdvözlözi az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye által a nemek közötti egyenlőség és az éghajlat-politika közötti kapcsolat tekintetében végzett munkát<sup>(5)</sup>, és kéri az Európai Bizottságot, hogy hasonló szellemben járjon el; felszólítja a globális és európai szereplőket, hogy fektessenek be a nemek szerinti elemzésbe és az adatok nemek szerint lebontott feldolgozásába, hogy teljes mértékben megértsék az éghajlatváltozás valamennyi kiszolgáltatott csoportra gyakorolt hatását, a nemek szempontját érvényesítő költségvetés-tervezési technikákat alkalmazzanak, és minden nem és minden szint számára biztosítsák a képviselethez való egyenlő hozzáférést a politikai döntéshozatalban. Ennek fényében támogatja az arra irányuló felhívást, hogy a COP uniós és nemzeti delegációinak körében javítsák a nemek közötti egyensúlyt;
31. ismételten kéri, hogy a környezeti és éghajlatváltozási szempontokat megfelelőbben tükrözzék az EU külkapcsolataiban és különösen kereskedelempolitikájában. Rámutat továbbá annak jelentőségére, hogy területi együttműködési platformokon – mint amilyen az ARLEM és a CORLEAP –, valamint városok közötti partnerségeken keresztül a szakemberek megosszák egymással tapasztalataikat. Az éghajlatváltozásnak továbbra is az EU stratégiai diplomáciai prioritásának kell maradnia annak érdekében, hogy az EU támogatni tudja a harmadik országokat olyan ambiciózus politikák elfogadásában és végrehajtásában, amelyek a klímasemlegesség elérését és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek megvalósítását szolgálják;
32. úgy véli, hogy az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó, WTO-kompatibilis mechanizmus világszerte elősegítheti a klímasemlegességre történő átállást, és úgy látja, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak egyértelműen hozzá kell járulniuk ehhez a folyamathoz a szubnacionális klímadiplomácia keretében;
33. teljes mértékben támogatja azokat a kulcsfontosságú intézkedéseket, amelyeket a nemzeti kormányoknak és a pénzügyi intézményeknek meg kell tenniük az éghajlatváltozás elleni helyi fellépés előfeltételeiként, ahogy azt az emberi településekre vonatkozó éghajlat-politikai iránymutatás megfogalmazta<sup>(6)</sup>;
34. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Unió Tanácsa szlovén elnökségének, valamint az Európai Tanács elnökének.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 13-án.

a Régiók Európai Bizottsága  
elnöke

Apostolos TZITZIKOSTAS

<sup>(4)</sup> Egyrészt a városi tiszta fejlesztési mechanizmus/kibocsátáskereskedelmi rendszerek (a 6.cikk (4) bekezdése, amely a piaci alapú mechanizmusokkal foglalkozik), másrészt a fenntartható, integrált város- és területfejlesztés (a 6. cikk (8) bekezdése, amely a nem piaci alapú mechanizmussal foglalkozik). A Párizsi Megállapodás 6. cikke.

<sup>(5)</sup> <https://unfccc.int/gender>.

<sup>(6)</sup> Marrakech Partnership for Global Climate Action, 2021.

## VÉLEMÉNYEK

## RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

INTERACTIO – HIBRID ÜLÉS – AZ RB 146. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2021.10.12.–2021.10.14.

## A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az EU gyermekjogi stratégiája és az európai gyermekgarancia

(2022/C 61/03)

<b>Előadó:</b>	Jari ANDERSSON (FI/EPP), helyi képviselő-testület tagja: Sastamala képviselő-testülete
<b>Referenciaszövegek:</b>	Javaslat tanácsi ajánlásra az európai gyermekgarancia létrehozásáról COM(2021) 137 final A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az EU gyermekjogi stratégiája COM(2021) 142 final

## POLITIKAI AJÁNLÁSOK

## A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

- hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak az alapvető szolgáltatások nyújtásában és a szegénység elleni küzdelemben, és hogy az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat bevonják az EU gyermekjogi stratégiájáról szóló európai bizottsági közlemény és az európai gyermekgarancia létrehozásáról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat végrehajtásába;
- emlékeztet arra, hogy a Régiók Bizottsága már kifejtette véleményét a helyi és regionális önkormányzatoknak a gyermekszegénység elleni küzdelemben és a gyermekek jogainak előmozdításában betöltött szerepéről;
- hangsúlyozza, hogy a tagállamok kellő tájékoztatást kapnak arról, hogy a különböző helyi és regionális szinteken hogyan hajtják végre a gyermekszegénység leküzdésére és a gyermekek jogainak előmozdítására irányuló jelenlegi európai intézkedéseket;
- kész részt venni az Európai Bizottsággal, az Európai Unió Tanácsával, a civil társadalommal, a gyermekjogi egyesületekkel és más érdekelt felekkel a gyermek- és ifjúságpolitika területén folytatandó jövőbeli párbeszédekben és együttműködésben;

## Általános szempontok

- üdvözli az Európai Bizottságnak az európai gyermekgarancia létrehozásáról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslatát, valamint az EU gyermekjogi stratégiájáról szóló közleményt, amelynek célja, hogy hatékonyan előmozdítsa a tagállamok, a régiók és a városok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy csökkentsék a gyermekszegénységet és javítsák a gyermekek jogait egy méltányosabb és befogadóbb Unióban, valamint a különböző régiókban és városokban/településeken. Ennek során tiszteletben kell tartani a szubszidiaritás elvét;
- hangsúlyozza, hogy a gyermek etnikai származásától, nemétől, állampolgárságától, társadalmi és gazdasági háttérétől, képességeitől vagy lakhelyétől függetlenül mindenekelőtt gyermek, és hogy a gyermek mindenek felett álló érdekét minden szinten érvényesíteni kell minden olyan politikában, eljárásban és fellépésben, amely érinti a gyermekeket. Az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak – a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartájával összhangban – biztosítaniuk kell, hogy a gyermekek jogait prioritásként kezeljék és figyelembe vegyék az Unió minden olyan belső és külső politikájában, fellépésében és programjában, amely közvetlenül vagy közvetve érinti a gyermekeket, és hogy valamennyi szakpolitikai döntéshozatal során biztosítva legyen a koherencia;

7. emlékeztet arra, hogy – a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartájával összhangban – minden gyermeknek már korai életszakasztól kezdve jogot kell biztosítani a megfelelő életszínvonalhoz és az esélyegyenlőséghez; hogy a gyermekek és családjuk társadalmi-gazdasági befogadásának megerősítése elengedhetetlen a nemzedékeken átörökített szegénység és hátrányos helyzet csökkentéséhez, és hogy ennek érdekében kiemelkedően fontos megfelelő szociális és egészségvédelmet és támogatást, valamint hozzáférést biztosítani a családok számára a minőségi oktatáshoz, illetve a képzéshez és a foglalkoztatáshoz;
8. sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsanak elegendő és megfelelő pénzügyi támogatást az Egyesült Nemzetek 1989-es gyermekjogi egyezményének hatékony végrehajtásához, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy folytassák a strukturális egyenlőtlenségek elleni küzdelmet;
9. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság kezdeményezéseiben szereplő célok hatékony megvalósítása érdekében fontos a szupranacionális, nemzeti, regionális és helyi szintű hatóságok összehangolt fellépése;
10. emlékeztet arra, hogy szorosan együtt kell működni a helyi és regionális önkormányzatokkal, ösztönözni kell a helyi közösségekkel a gyermekjogok védelmének erősítése érdekében folytatott párbeszédet, valamint helyi és regionális szinten tájékoztató és népszerűsítő kampányokat kell szervezni azzal a céllal, hogy uniós pénzügyi támogatással felhívják általában a társadalom, illetve külön a gyermekek figyelmét a jogaikra;

### **A gyermekgarancia**

11. emlékeztet arra, hogy a gyermekek jogainak hatékony védelme érdekében fel kell lépni a szegénység ellen, és tenni kell a különböző etnikai csoportok és marginalizált közösségek társadalmi befogadása érdekében; a szegénység és a társadalmi kirekesztés ugyanis jelentősen korlátozhatja a gyermekek és családjaik jövőbeli lehetőségeit;
12. felhívja a figyelmet arra, hogy az ezzel kapcsolatos konkrét intézkedéseknek elsősorban a legkiszolgáltatottabb helyzetű gyermekeket kell célozniuk; minden gyermek számára minőségi oktatást kell biztosítani annak érdekében, hogy minden gyermek számára egyenlő esélyeket biztosítsunk a bennük rejlő lehetőségek kibontakoztatására;
13. hangsúlyozza, hogy azonosítani kell a gyermekszegénység csökkentését célzó bevált gyakorlatokat, valamint javítani kell a gyermekek alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférését és a gyermekek jogainak érvényesítését. E tekintetben javasolja a helyi és regionális önkormányzatok bevonását a figyelemfelkeltés és a bevált gyakorlatok EU-szerte történő terjesztése érdekében, e célból pedig nemzetközi, nemzeti és regionális konferenciák és szakmai látogatások szervezését ajánlja;
14. üdvözli a javasolt Uniós Gyermekjogi Hálózatot, amely nemzeti képviselőkből, nemzetközi és nem kormányzati szervezetekből, regionális és helyi önkormányzatok képviselőiből és gyermekekből áll. A hálózat célja az Európai Unió és tagállamai közötti, a gyermekek jogaival kapcsolatos párbeszéd és kölcsönös tanulás erősítése, valamint az Európai Unió gyermekjogi stratégiája végrehajtásának, nyomon követésének és értékelésének támogatása;
15. üdvözli, hogy azoknak a tagállamoknak, ahol az uniós átlagnál magasabb a gyermekszegénységnek vagy a gyermekek társadalmi kirekesztődésének a kockázata, az Európai Szociális Alap Plusz forrásainak 5%-át a gyermekszegénység elleni küzdelemre kell elkülöníteniük;
16. nemcsak a gyermekszegénység által leginkább sújtott tagállamokat, hanem az összes tagállamot sürgeti, hogy különítsenek el elegendő forrást az európai gyermekgarancia ajánlásainak támogatására, és ebben a szellemben hangsúlyozza a gyermekes családok pénzügyi támogatásának mint a gyermekszegénység elleni küzdelem hatékony módszerének lehetséges pozitív hatásait. Egy olyan átfogó, az európai gyermekekre irányuló beruházási ökoszisztéma kialakítását kellene célul kitűzni, amely a gyermekgaranciára, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre, a strukturális alapokra és a nemzeti forrásokra építve annak javítását szolgálja, hogy minden gyermek valóban minőségi és inkluzív szolgáltatásokban részesüljön;
17. emlékeztet arra, hogy a vállalkozások és a szociális vállalkozások kulcsszerepet játszhatnak az európai gyermekgarancia végrehajtásában, valamint hogy be kell ruházni ezek kapacitásépítésébe, finanszírozáshoz való hozzáférésébe és a vállalkozói ismeretek oktatásába, ugyanakkor a kevésbé fejlett tagállamokban az oktatási intézmények és szociális ellátórendszerek uniós finanszírozással történő fejlesztése is elengedhetetlen az európai gyermekgarancia végrehajtásához;
18. üdvözli az EU foglalkoztatásra, készségekre és szociális védelemre vonatkozó célkitűzéseit, a gyermekszegénységhez kapcsolódó célokat is ideértve. Emlékeztet arra, hogy a szociális jogok pillérének végrehajtása az uniós intézmények, a nemzeti, regionális és helyi kormányzatok, valamint a szociális partnerek közös felelőssége;

19. támogatja azt a javaslatot, hogy minden tagállamban jelöljenek ki egy, a gyermekgaranciáért felelős nemzeti koordinátort (pl. gyermekügyi ombudsmant), aki elegendő erőforrással és hatáskörrel rendelkezik a gyermekjogi stratégia és a gyermekgaranciával kapcsolatos kérdések előmozdításához, koordinálásához és nyomon követéséhez;

### **Az EU gyermekjogi stratégiája**

20. üdvözli a gyermekek jogaira vonatkozó új, átfogó stratégia kidolgozására irányuló európai bizottsági kezdeményezést;

21. emlékeztet arra, hogy az európai helyi és regionális önkormányzatok egyedülálló helyzetben vannak ahhoz, hogy kedvező intézkedéseket hozzanak a gyermekek jogainak érvényesítése érdekében (elősegítve ezzel, hogy védelmet nyújtó, elfogadó és jó bánásmódot garantáló környezetben nőjenek fel), és hogy lépéseket tegyenek a gyermekeknek az erőszak minden formája elleni védelme, köztük a gyermekek bántalmazással és elhanyagolással szembeni védelmének biztosítása érdekében. Elő kell mozdítani a helyi és regionális önkormányzatok közötti együttműködést, és európai szinten támogatni kell az önkormányzatok közötti hatékonyabb partnerségeket, különösen a bevált gyakorlatok megosztása tekintetében;

22. kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy az EU gyermekjogi stratégiája megfelelő finanszírozásban részesüljön, hogy garantálni lehessen, hogy az uniós belső és külső finanszírozási eszközök, valamint a nemzeti költségvetések kellő mértékben támogassák a stratégiában javasolt prioritások végrehajtását;

23. javasolja, hogy a tagállamokkal együttműködve dolgozzák ki a kezdeményezés végrehajtásának átfogó és részletesebb ütemtervét, bevonva a helyi és regionális önkormányzatokat, csakúgy mint a helyi és regionális szintű szakosodott intézményeket;

### **Szociális védelem**

24. üdvözli, hogy az Európai Bizottság kezdeményezést szándékozik előterjeszteni az integrált gyermekvédelmi rendszerek fejlesztésének és megerősítésének támogatására. Ezek arra ösztönzik az összes érintett hatóságot és szolgáltatót, hogy hatékonyabban működjenek együtt;

25. arra kéri az illetékes nemzeti hatóságokat, hogy biztosítsanak olyan szociális biztonsági és gyermek- és ifjúságvédelmi szolgáltatásokat, amelyek biztonságos, befogadó és jó bánásmódot garantáló környezetet szavatolnak, figyelmet fordítva a megelőző intézkedésekre, a korai beavatkozásra és a kiszolgáltatott helyzetben lévő családok támogatására;

26. emlékeztet arra, hogy a gyermekeket megfelelően figyelembe kell venni az európai szemeszter következő szakpolitikai keretében;

27. az EUMSZ 165. cikkében rögzített szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett sürgeti a tagállamokat, hogy minden gyermek számára biztosítsanak egyenlő hozzáférést a minőségi és inkluzív kisgyermekkori neveléshez és gondozáshoz annak érdekében, hogy elérjék a részvételre vonatkozó barcelonai célokat, továbbá gondoskodjanak arról, hogy a kisgyermekkori nevelés és gondozás keresletvezérelt szolgáltatás helyett minden gyermeket megillető jogosultság legyen, amelyet az európai jog törvény szerinti és szociális jogként rögzít;

### **Oktatás**

28. ismételten sürgeti a tagállamokat, hogy etnikai származásra, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, nemzetiségre, tartózkodási vagy bevándorlási jogállásra, nemre vagy szexuális irányultságra való tekintet nélkül biztosítsák minden gyermek színvonalas oktatáshoz való egyenlő hozzáférését, és hozzanak megfelelő intézkedéseket az iskolakerülés és a korai iskolaelhagyás okainak megelőzése és leküzdése érdekében;

29. hangsúlyozza a 100 %-ban fizetett szülői szabadság és a gyermekek után járó ellátások alsó küszöbértékének szerepét. A szülői szabadságot az egyes szülőket megillető külön jogosultságokra lehetne felosztani, és fontos, hogy a szabadságot rugalmasan, akár a gyermek későbbi életkorában is igénybe lehessen venni;

30. hangsúlyozza, hogy a tanárok, oktatók és más érintett szakemberek szakmai alapképzésének és rendszeres továbbképzésének minősége alapvetően fontos valamennyi gyermek oktatása, jólléte és befogadása szempontjából. Hangsúlyozza továbbá, hogy megfelelő, hosszú távon stabil és az igényekhez igazodó finanszírozást kell nyújtani az iskoláknak és az óvodáknak, ugyanis ez tudja biztosítani a kisebb vidéki iskolák fennmaradását is. Emellett el lehetne gondolkodni azon is, hogy oktatási támogatást adjanak az alacsony társadalmi-gazdasági státuszú gyermekeknek;

31. véleménye szerint kulcsfontosságú célkitűzésként meg kell előzni, hogy a tagállamokon és az Unión belül nagy minőségi különbségek alakuljanak ki az egyes iskolák között;

32. üdvözli a magas színvonalú és inkluzív alap- és középfokú oktatást előmozdító egyes tanulásról szóló tanácsi ajánlásra, valamint az iskolai sikerhez vezető utakról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslatot, melyek célja, hogy az iskolai végzettséget és eredményeket függetlenítsék a társadalmi, gazdasági és kulturális státusztól; üdvözli, hogy az Európai Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy minden gyermek számára biztosítsanak valóban egyenlő hozzáférést a digitális eszközökhöz és a nagysebességű internetkapcsolathoz, a digitális jártassághoz, az online elérhető tananyagokhoz és

eszközökhez; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a stratégiába azt is be kell építeni, hogy eszközöket és iskolán kívüli segítséget kell biztosítani a speciális szükségletű, a szegénységben vagy marginalizált közösségekben élő – például migráns és roma –, illetve távoli és vidéki területeken élő gyermekek számára; a hátrányos szociális helyzetű gyermekek és serdülők, illetve családjuk számára digitalizációval kapcsolatos tanácsadást és képzést is biztosítani kell; köztámogatást szorgalmaz az érintett gyermekek digitális eszközökkel való ellátására;

33. javasolja, hogy – különösen a jelentős társadalmi kihívásokkal küzdő régiókban – hozzanak létre jól felszerelt „tehetséggondozó iskolákat”;

34. hangsúlyozza, hogy a digitális oktatás hosszú távon nem helyettesítheti a személyes jelenléttel járó oktatást, különösen akkor, ha a technológiák korlátozottan hozzáférhetők; a személyes jelenléttel járó oktatás fontos szerepet játszik a társadalmi interakcióban, a minőségi tanulásban és a fejlődésben;

35. hangsúlyozza, hogy fontos a fiatalok önálló életvezetési készségeinek fejlesztése és az, hogy az oktatók támogatási programokon keresztül képzésben részesüljenek;

36. hangsúlyozza, hogy a gyermekvédelmi rendszerből kikerülő fiatalok társadalmi-szakmai integrációja érdekében biztosítani kell az őket célzó szociális szolgáltatások működését, illetve olyan lakhatási, képzési és egyéb támogatást kell nyújtani számukra, amely elősegíti esetükben az önálló életvitelt;

37. rámutat, hogy fejlesztési központokra, ingyenes tehetséggondozási programokra van szükség a nehéz körülmények között élő és tanulni vágyó tehetséges gyermekek számára;

38. rámutat arra, hogy az oktatási intézményeknek képesnek kell lenniük olyan alapvető szolgáltatásokat nyújtani, melyeknek célja, hogy biztosítsák az oda járó gyermekek megfelelő testi és szellemi egészségét;

#### **A gyermek által elkövetett és az ellenük irányuló erőszak**

39. arra kéri az Európai Uniót, annak tagállamait és régióit, hogy fokozzák a gyermekekkel szembeni erőszak és megkülönböztetés minden formájának felszámolása érdekében tett erőfeszítéseiket, beleértve a testi, szexuális, gazdasági és lelki erőszakot, a bántalmazást, az elhanyagolást, a rossz bánásmódot és az online erőszakot, a kényszerházasságot, a migráns gyermekek kereskedelmét, a kínzást, a becsületgyilkosságot, a női nemi szervek megcsonkítását, a vérfertőzést, a korai iskolaelhagyást és a gyermekek katonaként való alkalmazását;

40. megismétli, hogy az EU gyermekjogi stratégiájának figyelembe kell vennie a gyermekek jogaival kapcsolatos valamennyi jogalkotási és egyéb kezdeményezést annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a gyermekek erőszakkal, emberkereskedelemmel és bántalmazással szembeni következetes védelmét. Az RB arra is kéri az Európai Bizottságot, hogy tegye közzé e javaslatok pontos ütemtervét, és biztosítsa az ajánlások megfelelő végrehajtását;

41. hangsúlyozza, hogy uniós és nemzeti szinten megelőző jellegű megközelítéseket kell kidolgozni a gyermekekkel szembeni erőszak minden formája elleni küzdelem terén. Ehhez többek között az kell, hogy megfelelő bánásmódot és védelmet nyújtó környezetet biztosítsanak a gyermekek és a serdülők számára életük minden terén és szakaszában; A helyi és regionális önkormányzatokat, valamint a helyi és regionális szintű szakosodott intézményeket be kell vonni a nemzeti szintű megelőző megközelítések kidolgozásába;

#### **A gyermekek egészsége**

42. sürgeti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő az oltással kapcsolatos pontos tájékoztatást az oltási stratégia iránti bizalom növelése és annak biztosítása érdekében, hogy a dezinformáció következményei ne befolyásolják hátrányosan a gyermekek egészségét;

43. üdvözli a helyreállítási és rezilienciaépítési stratégiát, amely előmozdítja a Covid19-világjárvány utáni gyors és inkluzív helyreállítást;

44. rámutat arra, hogy külön értékelni kell, hogy milyen hatása volt a világjárványnak a gyermekek és serdülők mentális egészségére, fokozni kell a mentális egészséggel kapcsolatos egészségügyi ellátásba irányuló beruházásokat, és stratégiákat kell kidolgozni a gyermek és fiatal népesség mentális betegségekkel szembeni védelmére;

#### **Gyermekjogok és migráció**

45. rámutat, hogy olyan, gyermekbarát igazságszolgáltatási rendszerről kell gondoskodni, amely a gyermekek sajátos szükségleteinek figyelembevételére alkalmas, megfelelő és inkluzív megközelítéseket alkalmaz. Hangsúlyozza továbbá, hogy biztosítani kell a gyermek ahhoz való jogát, hogy meghallgassák, egyszerű, könnyen érthető, az életkorának, képességeinek és fejlettségi szintjének megfelelő nyelven tájékoztassák, és szükség esetén jogi képviselő segítse;

46. üdvözli, hogy az Európai Bizottság támogatni kívánja a tagállamokat a gyermekek migrációs eljárások során történő őrizetének hatékony és működőképes alternatíváinak kidolgozásában;
47. hangsúlyozza, hogy támogatni kell a családon belüli erőszak áldozatává vált gyermekeket, megkönnyítve a szociális és mentális egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket, segítve ezzel felépülésüket és a mentális jóllétüket. Emellett ezeket a szolgáltatásokat be kell vetni a gyermekek erőszakos viselkedése ellen is, és elő kell segíteni az erőszakot elkövető fiatalok visszailleszkedését;
48. ellenzi a gyermekek migráció miatti őrizetét. Mindig elsősorban a gyermek mindenek felett álló érdekeit kell szem előtt tartani;
49. határozottan kéri, hogy az illetékes gyermekvédelmi hatóság és/vagy közszolgálat minden szakaszban gondosan kövesse nyomon a gyermekek hogylétét;
50. üdvözli, hogy az Európai Bizottság vállalta, hogy lépéseket tesz az uniós vállalatok ellátási láncában alkalmazott gyermekmunka kiküszöbölésére, mindenekelőtt a fenntartható vállalatirányításról szóló jogalkotási kezdeményezés elfogadása révén. Szorgalmazza a gyermekmunkával előállított termékek behozatalának tilalmát;
51. hangsúlyozza, hogy fontos a társadalmi befogadás előmozdítása, valamint a kísérő nélküli migráns gyermekekkel és serdülőkorúakkal szembeni rasszizmus és megkülönböztetés elleni küzdelem;

### **A gyermekek meghallgatása és bevonása az őket érintő ügyekbe és döntésekbe**

52. megismétli, hogy – a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartájával összhangban – a gyermekek számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy részt vegyenek az életüket befolyásoló döntésekben, és hogy életkoruknak és érettségüknek megfelelően meghallgassák őket;
53. hangsúlyozza, hogy megelőzési tevékenységeket kell kidolgozni, nevezetesen a fiatalok dohányzásának, valamint alkohol- és kábítószer-fogyasztásának megelőzésére; E tekintetben ajánlja, hogy a helyi önkormányzatokat, oktatási intézményeket és szakosodott intézményeket is vonják be a megelőző tevékenységek kidolgozásába, valamint az alkohol, a dohányzás és a kábítószer-fogyasztás veszélyeiről való tájékoztatásba;
54. hangsúlyozza, hogy jobban fel kell hívni a figyelmet a gyermekek jogaira, és minden szinten elő kell mozdítani a gyermekek döntéshozatali folyamatokban való részvételét;
55. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy egy gyermekrészvételi platform létrehozása révén előmozdítsák és javítsák a gyermekek inkluzív és rendszeres részvételét helyi, nemzeti és uniós szinten;
56. sürgeti a tagállamokat és a régiókat, hogy helyi, regionális és nemzeti szinten hozzanak létre a gyermekek részvételét szolgáló mechanizmusokat, illetve javítsák a meglévőket, és biztosítsanak megfelelő forrásokat ezek számára;
57. arra kéri az Európai Uniót és tagállamait, hogy aktívabban mozdítsák elő a nemzeti döntéshozók és a fiatalok közötti párbeszédet. E tekintetben javasolja, hogy a helyi önkormányzatokkal együttműködve szervezzenek közös műhelytalálkozókat, amelyek célja a fiatalok döntéshozatalba való bevonása és az őket érintő szakpolitikák fejlesztésével kapcsolatos nézeteik figyelembevételé;
58. üdvözli, hogy az Európai Bizottság 2019–2027-es időszakra szóló uniós ifjúsági stratégiájában javasoltaknak megfelelően az Európai Bizottság nemrégiben kinevezte az első ifjúsági koordinátort, Biliana Sirakovát; ismételten szorgalmazza rendszeres találkozókat ütemezését az RB és az ifjúsági koordinátor között, valamint az RB és a koordinátor közötti együttműködés hivatalossá tételét<sup>(1)</sup>;

### **KÖVETKEZTETÉSEK**

59. kéri, hogy a megosztott irányítás alá tartozó ESZA+-források legalább 5 %-át fordítsák az európai gyermekgarancia keretében végrehajtott fellépések támogatására, valamint hogy hozzanak létre egy hatékony, uniós és nemzeti forrásokat ötvöző, az európai gyermekekre irányuló beruházási ökoszisztémát. Minden tagállamban ki kell nevezni egy gyermekgaranciáért felelős nemzeti koordinátort, aki rendelkezik a gyermekjogi stratégia és a gyermekgaranciával kapcsolatos kérdések előmozdításához, nyomon követéséhez és az azokkal kapcsolatos jelentéstételhez szükséges hatáskörökkel. A gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartájával összhangban minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy részt vegyen az életét befolyásoló döntésekben, és hogy életkorának és érettségének megfelelően meghallgassák;

<sup>(1)</sup> Az RB véleménye: *Európai Szolidaritási Testület és az EU új ifjúsági stratégiája*, COR-2018-03892-00-00-AC-TRA.

60. hangsúlyozza, hogy el kell ismerni, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak a gyermekszegénység elleni küzdelemben és a gyermekeknek az erőszak minden formája elleni védelme terén, és kulcsszerepük van a megkülönböztetés és a társadalmi kirekesztés megelőzésében. Ez jól tükröződött a Covid19-világjárványra adott helyi válaszlépésekben. Számos régió, város és település gyorsan cselekedett, és intézkedéseket hozott a gyermekszegénységet súlyosbító hatások enyhítésére, például azáltal, hogy élelmiszersegélyt nyújtott a többszörösen rászoruló családoknak;

61. rámutat, hogy a tagállamoknak és más szereplőknek fel kell készülniük azokra a kihívásokra, amelyek a világjárvány alábbhagyását követően a gyermekek és a családok élethelyzetében bekövetkezett változások miatt várhatóak. A helyi és regionális önkormányzatok az elsők között vannak az európai gyermekgaranciára irányuló javaslatban említett célzott alapszolgáltatások nyújtása terén. Ezért alapvetően fontos, hogy a helyi önkormányzatokat és régiókat kulcsfontosságú partnerként bevonják a gyermekgarancia kidolgozásába és végrehajtásába, a többszintű kormányzás előmozdításába, valamint a helyi, nemzeti és uniós szintek közötti közös felelősségvállalás és összehangolt stratégiák kialakításába.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága  
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

---

**A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A helyi és regionális önkormányzatok hatékony bevonása a 2021–2027-es időszakra vonatkozó partnerségi megállapodások és operatív programok előkészítésébe**

(2022/C 61/04)

**Előadó:** Juraj DROBA (SK/ECR), Pozsony megye elnöke

## **POLITIKAI AJÁNLÁSOK**

### **A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA**

1. rámutat arra, hogy az EU fő beruházási eszközeként a kohéziós politika elsősorban az uniós régiók közötti gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségek csökkentését célozza, és az olyan strukturális kihívások kezelését, mint a munkahelyteremtés, a meglévő munkahelyek védelme, a versenyképesség, a gazdasági növekedés, az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a fenntartható mobilitás és a társadalmi kirekesztés; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a régiók, városok és települések felelősek saját területeik általános és fenntartható fejlődéséért, és ezért ennek a feladatnak az ellátásához megfelelő pénzügyi eszközöket kell biztosítani számukra;
2. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika hozzáadott értéke túlmutat a bizonyítottan pozitív gazdasági, szociális és területi hatásokon, tekintve, hogy együtt jár a tagállamoknak és a régióknak az európai integráció fokozása melletti elkötelezettségével;
3. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikára vonatkozó uniós jogszabályok előírják, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat be kell vonni a programozási időszak minden szakaszába, a tervezéstől a végrehajtáson és az ellenőrzésen át az értékelésig; meggyőződése, hogy a programozási eljárás részeként ezeknek az önkormányzatoknak teljes mértékben részt kell venniük az igények feltérképezésében, valamint a partnerségi megállapodások és a tematikus operatív programok előkészítéséhez szükséges intézkedések meghatározásában, a régiók sajátos kihívásainak kezelése és a kohéziós politika célkitűzéseinek elérése érdekében. Ellenkező esetben fennáll annak a kockázata, hogy e dokumentumok összeállításának módja nem felel meg a helyi igényeknek;
4. kiemeli, hogy a partnerek bevonására vonatkozó legfontosabb szabályokat az európai strukturális és beruházási alapok <sup>(1)</sup> keretében létrehozott európai partnerségi magatartási kódex (európai kódex) rögzíti, amely az új programozási időszakra is érvényes marad;
5. megjegyzi, hogy a stratégiai tervezés a kohéziós politika sikeres végrehajtásának alapja. E politika legfontosabb dokumentumai azok a partnerségi megállapodások és operatív programok, amelyek meghatározzák a stratégiai prioritásokat, köztük a pénzügyi allokációt és a javasolt intézkedéseket, amelyek jelentős hatással lesznek a régiók fejlődésére a következő évtizedben;
6. kéri, hogy az új programozási időszakra vonatkozó főbb stratégiai dokumentumokat haladéktalanul fogadják el annak érdekében, hogy a végrehajtás a lehető leghamarabb megkezdődhessen;
7. üdvözlözi, hogy az EU Tanácsának szlovén elnöksége érdeklődést mutatott az esb-alapokon belüli partnerség témájának a hatékonyabb alkalmazás érdekében történő további feltárása iránt, és kész az együttműködésre;

### **A partnerség és a többszintű kormányzás elveinek alkalmazása**

8. az állami hatóságok, a gazdasági és szociális partnerek és a civil társadalom átfogó koordinációján alapuló partnerségi elv és többszintű kormányzási modellek hatékonyan hozzájárulhatnak az uniós politikák céljainak és eredményeinek jobb kommunikálásához;
9. megjegyzi, hogy a partnerség megközelítése részvételen alapuló és kollektív folyamat, amelybe bevonják az európai, nemzeti, regionális és helyi szintű hatóságokat, valamint az érintett társadalmi-gazdasági partnereket és a civil társadalom képviselőit;

<sup>(1)</sup> A Bizottság 240/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. január 7.) az európai strukturális és beruházási alapok keretében megvalósított partnerségre vonatkozó európai magatartási kódexről (HL L 74., 2014.3.14., 1. o.).

10. rámutat arra, hogy a partnerség és a többszintű kormányzás elveinek alkalmazása segít jobban azonosítani az igényeket, megerősíteni a célok elérése iránti kollektív elkötelezettséget, valamint megerősíteni az érintett partnerek felelősségtudatát és növelni a más eszközökkel való komplementaritást. Hozzájárul továbbá a közös európai projekt támogatásának megerősítéséhez azáltal, hogy tájékoztatást nyújt arról, hogy a kohéziós politika hogyan segít megoldani a helyi problémákat, és ezáltal még közelebb hozza az Uniót polgáraihoz és csökkenti a demokratikus deficitet;

11. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok adott területtel kapcsolatos alapos elemzése képezi a jó programtervezés alapját. Ezenkívül a különböző kormányzati szintek szereplőinek együttműködése elősegíti a szakpolitikák közötti szinergiák javítását, és elkerüli az átfedéseket vagy az egymásnak ellentmondó megközelítéseket egy adott területen;

12. hangsúlyozza, hogy a regionális és helyi önkormányzatok már most is gazdag tapasztalattal rendelkeznek több programozási időszak előkészítésében és végrehajtásában. Ezekre kell építeni a partnerség elvével összhangban az új programozási időszak jobb kialakítása érdekében; rámutat azonban arra, hogy tapasztalataik azt is mutatják, hogy a partnerség és a többszintű kormányzás elveinek tiszteletben tartása uniós tagállamonként eltérő, és hogy a központi hatóságok eljárásai nem feltétlenül inkluzívak;

13. általánosságban megjegyzi, hogy a formális partnerséget alkalmazzák a decentralizált államokban vagy a jól működő együttműködési mechanizmusokkal rendelkező szövetségi államokban, ugyanakkor van még mit javítani e téren; a kisebb egységállamokban azonban a helyi és regionális önkormányzatoknak csak korlátozott szerepük van. Ugyanakkor számos országban leginkább az érzékelhető, hogy minél messzebb vannak a régiók, városok és települések a fővárostól, annál gyengébb a szerepük a programozási időszak előkészítésében, sürgeti az uniós tagállamokat, hogy gondoskodjanak a többszintű kormányzás megfelelő alkalmazásáról, biztosítva, hogy valamennyi helyi és regionális önkormányzat profitáljon ebből;

14. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a partnerség elvét nem lehet megfelelően alkalmazni minden tagállamban. A partnerségi megállapodásokról és az operatív programokról folytatott tárgyalások megmutatták, hogy bár a legtöbb esetben konzultáltak a helyi és regionális önkormányzatokkal, bevonásuk nem jelentette az európai partnerségi magatartási kódexben meghatározott teljes körű partnerséget;

15. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy néhány tagállamban korlátozott előrelépés történt a párbeszéd és a kommunikáció terén a 2021–2027-es programozási időszakra vonatkozó regionális stratégiai dokumentumok meghatározása érdekében, sőt egyes esetekben még az sem ismert, hogy a strukturális alapokból mennyi forrást bocsátanak rendelkezésre az operatív programok végrehajtásához;

16. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egy tanulmány<sup>(2)</sup> megállapította, hogy a partnereknek az új programozási időszak előkészítésébe való bevonása csak kis mértékben javult a 2014–2020-as programozási időszakhoz képest, és hogy a partnerség végrehajtási módja csak minimális változásokat hozott, így nem aknázták ki teljes mértékben a benne rejlő lehetőségeket; aggodalmát fejezi ki azon megállapítás miatt is, amely szerint a helyi és regionális önkormányzatok túlzott arányban csak nyilvános konzultációkban vesznek részt, és nincs közvetlenebb szerepük a stratégiai dokumentumok összeállításában. Az olyan országokban, ahol a partnerség elvét nem megfelelően alkalmazzák, és az csak felületes jelleget ölt, az Európai Bizottságnak a partnerség elve megfelelő alkalmazása érdekében a mechanizmusok vizsgálatában is segédkeznie kellene;

17. arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy a túlszabályozás további egyszerűsítése és korlátozása révén növeljék az uniós kohéziós politika finanszírozásának vonzerjét, és fontolják meg a rendeletek és iránymutatások összetettségének és adott esetben számának csökkentését;

18. úgy véli, hogy semmilyen rendelet vagy jogalkotási aktus nem kényszerítheti ki a teljes körű partnerséget, hanem az a kölcsönös bizalmon és tiszteleten, a politikai kultúrán és az érintett felek őszinte érdekén alapuló hosszú távú párbeszéd eredménye. Utal arra, hogy ehhez a bizalmon alapuló, hosszú távú párbeszédhez olyan egyértelmű és megbízható jogi és cselekvési keret is kell, amelyért az uniós intézmények is felelősséget vállalnak;

19. sajnálatosnak tartja, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz szabályozása nem írja elő a magatartási kódex alkalmazását, hanem csak a helyi és regionális önkormányzatok bevonását javasolja, ami ahhoz vezetett, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveket zárt ajtók mögött és a helyi és regionális önkormányzatok minimális bevonásával és jelentős hozzájárulása nélkül dolgozták ki, veszélyeztetve ezzel azok támogatásfelvevő képességét és a források felhasználását. Ezzel a helyi és regionális önkormányzatok pusztán végrehajtó szervekké válnak, amelyek a tagállamok által az ő hatáskörüket érintően hozott határozatokat hajtják végre;

<sup>(2)</sup> *Application of the principles of partnership and multi-level governance in Cohesion Policy programming 2021-2027* [A partnerség és a többszintű kormányzás elveinek a kohéziós politika programozása során való alkalmazása 2021-2027], <https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/effcb753-a6ff-11eb-9585-01aa75ed71a1>.

20. rámutat arra, hogy számos országban nem használják ki és nem veszik figyelembe kellőképpen a partnerségben rejlő lehetőségeket, és kéri, hogy keressenek példákat a bevált gyakorlatokra annak érdekében, hogy az érdekelt felek hatékony szerepet játszhassanak; hasonlóképpen sajnálatosnak tartja, hogy számos tagállam kormánya nem nyitott a partnerek bevonására irányuló új megközelítésekre, és a múltból örökölt mintákat reprodukálják, ami megakadályozza a hatékony partnerség megvalósítását; ezzel összefüggésben azonban üdvözli az Európai Bizottság azon szándékát, hogy megújítsa az Európai Partnerségi Gyakorlati Közösséget a tapasztalatcsere és a kapacitásépítés céljából, és kész aktívan hozzájárulni ehhez a kezdeményezéshez;

21. hangsúlyozza, hogy továbbra is az érdekelt felek mozgósítása, kapacitásuk erősítése és nézeteik figyelembevétele jelenti a legnagyobb kihívást a partnerség megvalósítása során, és sajnálatosnak tartja, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak a legutóbbi programozási időszakban megfogalmazott számos kifogását nem vették figyelembe, és hogy így a partnerek mobilizálásának problémái továbbra is fennállnak; ezért sürgeti az Európai Bizottságot, hogy követelje meg a tagállamoktól, hogy fejtsék ki ennek a mellőzésnek az okait, és terjesszenek elő olyan konkrét intézkedéseket, amelyek célja az érdekelt felek mozgósítása és megerősítése az új programozási időszakban;

22. úgy véli, hogy a többszintű kormányzási folyamatok hatékony kialakításához nemcsak a különböző kormányzati szinteket bevonó vertikális megközelítésre van szükség, hanem az érintett társadalmi-gazdasági partnereket, a civil társadalom és a tudományos élet képviselőit átfogó horizontális dimenzióra is;

23. rámutat arra, hogy a helyi önkormányzatok gyakran alulreprezentálnak érzik magukat, és csekély szerepet játszanak, vagy nem hallgatják meg őket az előkészítő folyamatokban. Tekintettel arra, hogy a tárgyalásokban nagyszámú önkormányzat vesz részt, ezeket főként ernyőszervezeteik képviselik, amelyek ezért fontos szerepet játszanak az előkészítés folyamatában. Szervezeti struktúrájukon belül azonban megfelelő kapacításra van szükség, biztosítandó a városok és települések közötti hatékony információáramlást annak érdekében, hogy kellő mértékben tisztában legyenek az éppen zajló folyamatokkal, és lehetőségük legyen arra, hogy szervezeteiken keresztül befolyásolják azokat;

24. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak jelentősebb szerepet kell játszaniuk az operatív programok monitoringbizottságaiban, és felhívja az irányító hatóságokat, hogy az Interreg programok előkészítésébe is teljes mértékben vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat;

25. kéri, hogy az új eszközök, például az igazságos átmenet mechanizmus, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és az NGEU keretében finanszírozott egyéb új eszközök keretében is maradéktalanul hajtsák végre a partnerségi elveket; rámutat a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköznek a kohéziós politikára gyakorolt jelentős hatására, valamint az ezen eszközök közötti esetleges átfedések és következetlenségek kockázatára;

26. kéri, hogy a közös agrárpolitika (KAP) keretében is alkalmazzák a partnerségi elvet a vidékfejlesztésre összpontosító stratégiai tervek kidolgozásakor és végrehajtásakor; ennek kapcsán pedig rendelkezni kell arról, hogy – különösen az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap beavatkozásai kapcsán – intenzíven konzultáljanak a helyi és regionális önkormányzatokkal. Hangsúlyozza azokat a lehetőségeket, amelyeket a partnerségi elv KAP-on belüli alkalmazása kínál, különösen az ERFA és a KAP második pillére keretében finanszírozott projektek közötti szinergiák megtalálása tekintetében;

27. hangsúlyozza a regionális és helyi önkormányzatok európai szintű párhuzamos diplomáciájának fontosságát, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vonja be a helyi és regionális önkormányzatokat a partnerségi megállapodások és az operatív programok kialakításáról szóló tárgyalásokba; azáltal, hogy a helyi problémákkal kapcsolatos tényszerű adatokon és ismereteiken alapuló érveket terjesztenek elő, ezek az önkormányzatok hozzájárulhatnak a stratégiai dokumentumokban szereplő prioritások hatékonyabb és realizitikusabb meghatározásához;

28. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok úgy alakíthatják operatív programjaikat, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése kiemelt helyet kapjon az intézményközi megállapodás 16. cikkének f) pontjával és az Európai Bizottság arra irányuló törekvéssel összhangban, hogy az uniós programokban szerepeltessék a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését, valamint hogy legkésőbb 2023. január 1-jéig végrehajtsák a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatás hatásvizsgálatokban történő felmérésére vonatkozó módszertant; sürgeti a tagállamokat, valamint a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy ezt vegyék figyelembe a programozás valamennyi lépése során;

29. hangsúlyozza, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek és partnerségi megállapodások elkészítésének időzítésében mutatkozó eltérések egyes esetekben akadályozhatják a hatékony intézményi koordinációt és korlátozhatják a szinergiák keresését; a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz finanszírozásának a kohéziós politikával szembeni potenciális prioritása – a gyors végrehajtás és igénybevétel nyomása miatt – csökkentheti a 2021–2027-es kohéziós politika programozása és végrehajtása terén végzett tevékenységeket, hozzájárulva a kohéziós finanszírozás további késedelméhez és igénybevételének problémáihoz; figyelmeztet annak veszélyére, hogy a különböző európai területek között egyenlőtlen lesz a helyreállítás, valamint növekednek az egyenlőtlenségek, mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által

finanszírozott tervek kidolgozása során hiányzik a területi megközelítés; kéri ezért az európai és nemzeti hatóságokat, hogy gyorsítsák fel a partnerségi megállapodások és az operatív programok előkészítését, és erősítsék meg a partnerségi megállapodások és a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek közötti szinergiákat;

30. kéri, hogy a vonatkozó dokumentumokat a munkaiülések előtt kellő időben juttassák el a helyi és regionális önkormányzatokhoz; ugyanakkor sajnálatosnak tartja, hogy a partnereknek gyakran nagyon kevés idejük van arra, hogy észrevételeket tegyenek a dokumentumokkal kapcsolatban, és ezért kéri, hogy biztosítsanak számukra megfelelő időkeretet, amely összhangban áll az észrevétel tárgyát képező dokumentumok jelentőségével. A regionális és helyi önkormányzatok bevonása nem lehet pusztán formalitás, és mindig visszajelzést kell adni a megtett észrevételekről;

31. kéri az Európai Bizottságot, hogy mind a tagállamokkal folytatott informális tárgyalások, mind pedig a partnerségi megállapodások és operatív programok tervezetének értékelése során szorosan kövesse nyomon a partnerségi elv alkalmazását, és adjon ajánlásokat a tagállamoknak és az illetékes önkormányzatoknak a partnerségi folyamatok javítására;

32. javasolja, hogy az EU Tanácsának szlovén elnökségével együttműködve szervezzenek a regionális és helyi önkormányzatok bevonására összpontosító és nézeteiket figyelembe vevő közös munkaértekezletet a kohéziós politikai programok előkészítésének és végrehajtásának hatékonyabbá tétele érdekében; javasolja továbbá, hogy az esb-alapokon belüli partnerség témájával a minőségi jogalkotási kezdeményezés kontextusában is foglalkozzanak, és ezt témát is vegyék fel a tanácsi ülések napirendjére annak érdekében, hogy kiemeljék a hatékony partnerség és a többszintű kormányzás előnyeit a kohéziós politikai programok előkészítése és végrehajtása során, megmutatva, hogy ez a megközelítés előmozdítja a közös uniós politikai célok elérését, és ezért egyéb szakpolitikai területeken is alkalmazni kellene;

#### **Az európai strukturális és beruházási alapok keretében megvalósított partnerségre vonatkozó európai magatartási kódex**

33. felhívja a figyelmet az európai partnerségi magatartási kódex fontosságára és a partnerségi elvnek a kohéziós politika iránti kollektív kötelezettségvállalás és felelősségvállalás javításában játszott szerepére;

34. megjegyzi, hogy a magatartási kódex részletes ajánlásokat fogalmaz meg a partnerség hatékony végrehajtására vonatkozóan, figyelembe véve ugyanakkor a helyi és regionális szintű egyedi igényeket;

35. hangsúlyozza, hogy a felhatalmazáson alapuló európai bizottsági rendelet 6. cikke előírja a partnerek kiegyensúlyozott bevonását a partnerségi megállapodások és az operatív programok kidolgozásába, valamint az európai magatartási kódex betartását; ezért arra kéri az irányító hatóságokat és a központi koordináló szerveket, hogy teljes mértékben hajtsák végre ezeket a követelményeket, és a pusztán formális konzultációkon túlmenően vonják be a partnereket;

36. szorosan nyomon kívánja követni az európai magatartási kódex alkalmazását a partnerségi megállapodások és az operatív programok kidolgozása során, összhangban a 2020–2025 közötti időszakra vonatkozó politikai prioritásaival<sup>(3)</sup>; arra kéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy a nemzeti partnerségi megállapodások és operatív programok jóváhagyása előtt ellenőrizze a partnerségi elv tényleges alkalmazását;

37. megjegyzi, hogy a partnerség elvét a 2014–2020-as programozási időszakra vonatkozó európai magatartási kódexszel összefüggésben alakították ki, és ezért nem tükrözi az új eszközöket és a világjárvány kitörése óta kialakult helyzetet; úgy véli, hogy ezért az európai magatartási kódexben meg kell erősíteni a partnerség elvét, amint azt már korábbi véleményeiben is kérte;

38. kéri, hogy a regionális és helyi önkormányzatokat teljes mértékben vonják be a 2021–2027-es programozási időszak féldős értékelésébe. Ennek magában kell foglalnia egy RB-véleményt az első években a végrehajtással kapcsolatos tapasztalatokról és a helyi és regionális önkormányzatok pénzügyi keretekkel kapcsolatos elvárásairól, valamint a jelenlegi programozási időszak fennmaradó részére vonatkozó technikai végrehajtásról; továbbá egy olyan tanulmány elkészítését eredményezhetné, amely az európai magatartási kódexben foglalt ajánlások alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokat értékeli a kódex bevezetését követő tíz év elteltével 2024-ben; az RB-t be kell vonni a tanulmány feladatmeghatározásának kidolgozásába, a tanulmány megvitatásába és a tanulmány következtetéseinek nyomon követésére vonatkozó ajánlások megfogalmazásába;

39. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon és értékelje az európai magatartási kódex végrehajtását, és amennyiben a partnerség megvalósítása nem megfelelő, vizsgálja felül azt a tagállamok bevált gyakorlatainak példái alapján; sürgeti az Európai Bizottságot, hogy a kódex felülvizsgálata esetén vegye figyelembe ennek a véleménynek az ajánlásait, valamint a szakértői workshop következtetéseit;

<sup>(3)</sup> <https://cor.europa.eu/hu/our-work/Pages/cor-priorities.aspx>.

40. ajánlja, hogy az Európai Bizottság az összegyűjtött jó példák alapján kérje fel a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki cselekvési terveket arra vonatkozóan, hogy miként javítható a partnerségi megközelítés a jelenlegi programozási időszak végrehajtása és nyomon követése során;

41. javasolja ugyanakkor, hogy az Európai Bizottság fontolja meg egy olyan barométer létrehozását a partnerség megvalósítására vonatkozóan, amely ösztönzi annak szélesebb körű alkalmazását;

### Helyi alapú megközelítés

42. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak a partnerségi megállapodások és az operatív programok kidolgozásába történő bevonása kulcsfontosságú feltétele annak, hogy ezeket stratégiaileg úgy alakítsák ki, hogy a szóban forgó terület valós szükségleteit tükrözzék, és úgy véli, hogy a partnerség és a többszintű kormányzás hatékony megvalósítása alapvető fontosságú az esb-alapok által támogatandó beruházási prioritások jobb meghatározásához. A beruházások célirányos tervezése érdekében elengedhetetlen, hogy figyelembe vegyék az érintett terület regionális és helyi sajátosságait, beleértve a területet hátrányos helyzetbe hozó természeti és demográfiai tényezőket is. A helyi és regionális önkormányzatokat be kell vonni a mutatók kiválasztásába és a regionális allokációk meghatározásába, ezek mennyiségének pedig meg kell felelnie a terület strukturális problémáinak; a régiók közötti és a régiókon belüli különbségek miatt továbbra is szükség van az alapvető infrastruktúrába való beruházásra, amely alapvető szolgáltatásokat nyújt a környezetvédelem, a közlekedés, az információs és kommunikációs technológiák, a szociális szolgáltatások, az egészségügy és az oktatás területén;

43. hangsúlyozza, hogy a régiók, városok és települések azok, amelyek ismerik saját térségüket és az olyan európai célok, mint a zöld megállapodás vagy az olyan globális menetrendek, mint a fenntartható fejlődési célok megvalósítására vonatkozó legfontosabb kihívásaikat, tudatában vannak társadalmi-gazdasági szerkezetük erős és gyenge pontjainak (pl. a mobilitás, a környezetvédelem, a fenntarthatósági átállás, az éghajlatváltozás, az energetikai átmenet, a társadalmi befogadás, valamint az egyenlőtlenségek elleni küzdelem, az oktatás, digitalizáció stb. terén problémákkal küzdő területek), és képesek felmérni az adatok alapján az egyes intézkedések várható hatását, valamint javaslatokat tenni a célzottabb intézkedésekre vagy a meglévő intézkedések újratervezésére;

44. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány ismét rávilágított arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak a strukturális és beruházási alapok végrehajtásában; ugyanakkor fény derült arra, hogy számos helyi és regionális önkormányzat nem rendelkezik elegendő pénzügyi eszközzel; üdvözlí e tekintetben az Európai Bizottság által a CRII és a CRII+ csomagokban bevezetett rugalmassági intézkedéseket; kéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a 100 %-os társfinanszírozási arány további egy évvel történő meghosszabbítására, az „N+3” szabály kiterjesztésére és a csekély mértékű állami támogatási küszöb ideiglenes növelésére annak érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatok elegendő támogatásban részesüljenek ezekben a kihívásokkal teli időkben;

45. úgy véli, hogy a helyi adottságokon alapuló megközelítés jelentősen hozzájárulhat a fenntartható zöld és digitális átálláshoz, és javasolja, hogy gyakrabban végezzenek területi hatásvizsgálatokat a különböző kohéziós politikai célkitűzések, valamint az európai zöld megállapodás és a digitális stratégia célkitűzései keretében;

46. úgy véli, hogy a területi kihívások kezelése során a helyi alapú, integrált megközelítést kell megerősíteni a tisztán ágazati megközelítés helyett. Éppen az ágazati széttagoltság kedvezőtlen következményei és az érintettek érdekeinek háttérbe szorítása hátráltatja a problémamegoldás átfogó és integrált megközelítését;

47. úgy véli, hogy a régiókra és városokra vonatkozó (az integrált területi beruházásokon és a közösségvezérelt helyi fejlesztésen alapuló) integrált területi stratégiák hatalmas potenciállal rendelkeznek a nemzeti operatív programok fókuszának kedvező befolyásolására, így figyelembe vehetik a sajátos regionális és helyi kihívásokat; ezért kéri, hogy az operatív programok legyenek összhangban ezekkel a stratégiákkal, hogy célirányosan lehessen kialakítani őket. A különböző stratégiai dokumentumok közötti következetlenségek elkerülése érdekében a regionális dimenziót is be kell építeni az operatív programok vonatkozó szakaszaiba;

48. üdvözlí, hogy a 2021–2027-es programozási időszak nagy hangsúlyt fog helyezni az integrált területi beruházásokra a végrehajtás során, és úgy véli, hogy adott esetben az integrált stratégiákban javasolt intézkedéseket magától értetődően támogatni kell anélkül, hogy a keresleti oldalon pályázati felhívásokra lenne szükség. Az integrált területi beruházásokkal kapcsolatos stratégiáknak átfogónak kell lenniük, és az érintett szervek (állam, régiók, önkormányzatok) hatáskörétől függetlenül minden intézkedésre ki kell terjedniük;

49. rámutat arra, hogy az integrált területi beruházások végrehajtásának részeként az uniós régiók jól bevált együttműködési platformokkal rendelkeznek, amelyek a partnerség és a többszintű kormányzás elvein alapulnak, és képesek egyértelműen meghatározni a legfontosabb kihívásokat és azonosítani a legmegfelelőbb válaszokat;

50. kéri olyan hatékony mechanizmusok létrehozását, amelyek lehetővé teszik a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy a területi elv alapján részt vegyenek az integrált területi beruházásokkal kapcsolatos intézkedések kiválasztásában, függetlenül az érintett szervek hatáskörétől; javasolja, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok elemezzék a tagállamokban meglévő hatékony együttműködési mechanizmusokat, amelyek példaként szolgálhatnak a bevált gyakorlatokra;

51. hasznosnak tartja, ha a prioritások azonosításával kisebb dinamikus tematikus csoportokon belül foglalkoznak, amelyek ellenőrizhető területi adatok alapján elemzik a kihívásokat és egy adott ágazati témán belül válaszokat javasolnak;

52. tudatában van annak, hogy a regionális szintű és határon átnyúló régiókon belüli adatok hiánya akadályozza a beruházások hatékony célzását; ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a kohéziós politika célkitűzései szempontjából releváns különböző ágazati politikákon belül támogassa a statisztikai adatok gyűjtését (az Eurostaton és az ESPON-on keresztül), olyan adatokét, amelyeket az érintett területen elért haladás mérésére is felhasználnak majd; megfelelő eszköznek tartja az EU társadalmi fejlődési indexét is, amelynek aktualizált változatát az Európai Bizottság 2020 végén terjesztette elő;

53. úgy véli továbbá, hogy az adminisztratív és elemzési kapacitás hiánya akadályozza a helyi és regionális önkormányzatok hatékony bevonását, és kéri részvételük megerősítését az új programozási időszakban;

### **A digitális eszközök használata és a világválság következményei**

54. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a világválság kitörése késleltette az uniós programokról folytatott tárgyalásokat a jogalkotó hatóságok között és így a partnerségi megállapodások és az operatív programok kidolgozását, amelyeket nem fejeztek be időben az új programozási időszak kezdete előtt, és felszólít az előkészítő munka azonnali felgyorsítására és a megbeszélések felélénkítésére;

55. sajnálatának ad hangot amiatt is, hogy a világválság terjedésének enyhítése érdekében hozott intézkedések visszavetették vagy késleltették a regionális és helyi önkormányzatokkal való együttműködést, egyes esetekben akár néhány hónappal is, ami negatív következményekkel jár majd területük fejlődésére;

56. figyelmeztet arra a tendenciára, hogy a világválság és a két programozási időszak párhuzamos működtetése miatt centralizálják az esb-alapok programozását és végrehajtását;

57. megjegyzi, hogy a világválság okozta válság lehetőséget is kínált a partnerek bevonására a digitális kommunikációs eszközök széles körű használata révén, amelyek bizonyos mértékben megkönnyítették az érdekelt felek közötti interakciót, és pozitív hatást gyakorolhattak azon partnerek kiegyensúlyozott részvételére, akik egyébként nem lennének képesek részt venni az előkészületekben;

58. megjegyzi azonban, hogy a partnerek online találkozókra való részvételének lehetőségei gyakran korlátozottak, ezért szükségesnek tartja a velük való kapcsolattartás feltételeinek folyamatos javítását az ilyen online találkozók során. Az online találkozók megkönnyítése érdekében számos technikát és megközelítést kell elfogadni a megbeszélések vezetéséhez, a technikai segítségnyújtás támogatásával együtt;

59. javasolja továbbá, hogy a jövőben építsenek az online és interaktív kommunikációs eszközök használatának bevált gyakorlataira, de úgy véli, hogy a digitális megoldások nem helyettesíthetik a fizikai találkozókat és konzultációkat, és azokat csak, a vita formájától és jellegétől függően, kiegészítő eszközként szabad alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága  
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

**A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az EU terrorizmus elleni programja: előrejelzés, megelőzés, védelem, reagálás**

(2022/C 61/05)

<b>Előadó:</b>	Karl VANLOUWE (BE/EA) regionális közgyűlés tagja: a Flamand régió parlamentje
<b>Referenciadokumentum:</b>	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az EU terrorizmus elleni programja: előrejelzés, megelőzés, védelem, reagálás COM(2020) 795 final

**POLITIKAI AJÁNLÁSOK**

## A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

**Bevezetés**

1. üdvözli az Európai Bizottság terrorizmus elleni programját<sup>(1)</sup>, amely elismeri a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepét többek között a radikalizálódás megelőzésében és a nyilvános terek védelmében;
2. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a terroristahálózatok határon átnyúló jellege szorosabb együttműködést igényel közös értékeink és normáink, európai életmódunk és pluralista társadalmunk védelme és támogatása érdekében;
3. felhívja a figyelmet, hogy a terrorizmus elleni küzdelem a biztonságpolitika része, amely az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel összhangban az Unió és a tagállamok megosztott hatáskörébe tartozik, míg a közrend fenntartása és a belső biztonság megőrzése tagállami hatáskör<sup>(2)</sup>, valamint ennek kapcsán utal a regionális bűnüldöző hatóságok bizonyos tagállamokban betöltött szerepére is;
4. rámutat, hogy az EU-ban elkövetett terrortámadások különféle indítékokra vezethetők vissza, melyeket az Europol 5 kategóriába sorol: dzsihádisták terrorizmus, baloldali és anarchista terrorizmus, jobboldali terrorizmus, etnikai-nacionalista és szeparatista terrorizmus, valamint egyetlen ügyszálhoz kapcsolódó („single issue”) terrorizmus. Felhívja a figyelmet arra a jelenségre, hogy egyre több a magányos elkövető<sup>(3)</sup>;
5. felhívja a figyelmet arra, hogy a Covid19-cel kapcsolatos intézkedések korlátozzák a szabad mozgást, ami megnehezíti ugyan, de sajnos nem lehetetleníti el a terroristák tevékenységét. Figyelembe kell venni a világméretű társadalmi-gazdasági hatását is, amely újabb kockázatot jelenthet a radikalizálódás szempontjából, és olyan válsághelyzetet teremthet, amelyet a terroristák kihasználhatnak célkitűzéseik és tevékenységeik népszerűsítésére<sup>(4)</sup>,<sup>(5)</sup>;

**Előrejelzés***Stratégiai hírszerzés és fenyegetésértékelés*

6. elismeri, hogy a terroristahálózatok határon átnyúló jellegével összefüggésben az Európai Unió Helyzetelemző Központja (EU INTCEN) nélkülözhetetlen az EU belső biztonsága szempontjából, és üdvözli, hogy az Európai Bizottság a stratégiai hírszerzés jobb integrálására, valamint arra szólított fel, hogy az EU INTCEN-t továbbra is lássák el egyfelől minőségi fenyegetésértékelésekkel – amelyeket a nemzetbiztonsági és hírszerző szolgálatok bocsátanak rendelkezésre –, másfelől pedig elegendő erőforrással;

<sup>(1)</sup> COM(2020) 795 final.

<sup>(2)</sup> Az EUMSZ 4., 67. és 72. cikke.

<sup>(3)</sup> Europol (2020). European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) [A terrorizmus helyzetéről és tendenciáiról szóló uniós jelentés], 2020.

<sup>(4)</sup> Europol (2020). European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) [A terrorizmus helyzetéről és tendenciáiról szóló uniós jelentés], 2020.

<sup>(5)</sup> Az ENSZ Biztonsági Tanácsa terrorizmus elleni bizottságának végrehajtó igazgatósága (2020). The impact of the COVID-19 pandemic on terrorism, counter-terrorism and countering violent extremism [A Covid19-világméretű hatása a terrorizmusra, a terrorizmus elleni küzdelemre és az erőszakos szélsőségek elleni fellépésre].

### *A korai felderítési képesség erősítése*

7. az EU biztonsági kutatásával összefüggésben üdvözli a potenciális terrorfenyegettség korai felderítési képességének erősítését, és hangsúlyozza az interoperabilitás jelentőségét az információcsere szempontjából;
8. támogatja, hogy a kutatás még jobban beépüljön a Horizont Európa program biztonságpolitikai ciklusába. Ennek során az Europol segítséget nyújthat a fontos kutatási témák azonosításában és a vonatkozó uniós keretprogramok elkészítésében és végrehajtásában;

### *Lépéselőny: az új technológiák szerepe*

9. elismeri azokat a lehetőségeket, amelyeket az új, innovatív technológiák, például a mesterséges intelligencia és a drónok kínálnak a terrorfenyegetések proaktív felderítésére és a nyilvános terek védelmének előmozdítására. Üdvözli, hogy az Európai Bizottság vállalja, hogy az uniós városfejlesztési menetrend<sup>(6)</sup> keretében új technológiák fejlesztésére irányuló projekteket finanszíroz. Kéri egyúttal a bevált gyakorlatok megosztását a kormányzatok, az ipar és a szakértők között;
10. felhívja a figyelmet arra, hogy az új technológiákkal új fenyegetések is megjelennek, és üdvözli többek között a potenciálisan ártalmas célú drónok jobb felderítésére, követésére és azonosítására irányuló európai bizottsági terveket;
11. hangsúlyozza, hogy mindig – de az új technológiáknál különösen – törekednünk kell az egyensúlyra egyrészt a biztonsághoz és a testi épséghez való jog, másrészt az alapvető jogok és szabadságok között. Fontos, hogy fékeket és ellensúlyokat építsünk be, és az arányosságot, valamint a független bírói felügyeletet helyezzük előtérbe;

## **Megelőzés**

### *Küzdelem az online megjelenő szélsőséges ideológiákkal szemben*

12. üdvözli, hogy a terrorista online tartalom vírusszerű terjedésének kezelése érdekében az Európai Bizottság vállalja, hogy az Europolal együttműködésben – több erőforrást és kapacitást biztosítva annak illetékes egysége számára – támogatja az uniós válságelhárítási protokoll végrehajtásáról szóló további iránymutatás kidolgozását;
13. tudomásul veszi az Európai Bizottság arra irányuló vállalását, hogy az uniós szintű bűncselekmények listáját<sup>(7)</sup> kibővíti a gyűlölet-bűncselekménnyel és gyűlöletbeszéddel. Tudomásul veszi a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra vonatkozó európai bizottsági javaslatot<sup>(8)</sup> is, de felhívja a figyelmet arra, hogy e tekintetben figyelembe kell venni a tagállamok jogi kereteit, és mindig tisztetben kell tartani minden alapvető jogot és szabadságot, így a véleménynyilvánítás szabadságához való jogot is;
14. a radikalizálódás, a terrorizmus és a dezinformáció elleni küzdelemben fontosnak tartja az alternatív narratívák és az ellenvélemények terjesztését, és üdvözli, hogy az Európai Bizottság vállalja a tagállamok támogatását e stratégiai kommunikáció kidolgozásában;

### *A helyi szereplők támogatása a közösségek rezilienciájának javítása érdekében*

15. hangsúlyozza elkötelezettségét amellelt, hogy továbbra is aktív szerepet töltsön be a radikalizálódás elleni küzdelemben, és üdvözli, hogy az Európai Bizottság támogatja az uniós radikalizálódástudatossági hálózatot<sup>(9)</sup> és az uniós városok radikalizálódás elleni kezdeményezését<sup>(10)</sup>;
16. különösen a radikalizálódás korai felismerése érdekében nagyon fontosnak tartja a civil társadalommal együttműködésben alkalmazott multidiszciplináris megközelítést. Felhívja a figyelmet az olyan bevált gyakorlatokra, mint például a helyi integrált biztonsági csoportok, amelyek keretében a helyi hatóságok, a rendőrség, a szociális megelőző szervezetek, a (nem formális) oktatási szolgálatok, a vallási tanácsadók stb. összefognak a radikalizált emberek esetre szabott kezelése érdekében<sup>(11)</sup>; ennek kapcsán utal a közös szakmai titoktartás elvére, amely kulcsfontosságú kérdés, szorgalmazza az ezzel kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztását, és hangsúlyozza, hogy eközben figyelembe kell venni az egyes tagállamokban a magánélet védelmére vonatkozó jogszabályokat;

<sup>(6)</sup> <https://futurium.ec.europa.eu/en/urban-agenda/security-public-spaces>.

<sup>(7)</sup> Az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése.

<sup>(8)</sup> COM(2020) 825 final.

<sup>(9)</sup> [https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation\\_awareness\\_network\\_en](https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network_en).

<sup>(10)</sup> [https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/201902\\_a-europe-that-protects-preventing-radicalisation\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/201902_a-europe-that-protects-preventing-radicalisation_en.pdf).

<sup>(11)</sup> [https://preventie-radicalisering-polarisering.vlaanderen.be/sites/preventie-radicalisering-polarisering/files/leidraad\\_livc.pdf](https://preventie-radicalisering-polarisering.vlaanderen.be/sites/preventie-radicalisering-polarisering/files/leidraad_livc.pdf).

17. emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szembesülnek a legközvetlenebbül az integráció lehetőségeivel és kihívásaival, és a társadalmi kohézió megőrzése és megerősítése érdekében határozottan kéri, hogy az Európai Bizottság támogassa ezt a szintet, többek között az integrációról és a befogadásról szóló cselekvési terve <sup>(12)</sup> révén;

#### *Büntetés-végrehajtási intézetek, rehabilitáció és reintegráció*

18. üdvözli, hogy az Európai Bizottság vállalja, hogy a radikalizált rabok deradikalizálása, rehabilitációja és reintegrációja révén nagyobb hangsúlyt helyez a radikalizálódás problémájára a büntetés-végrehajtási intézetekben. Hangsúlyozza, hogy átfogó megközelítésre van szükség, amelynek keretében a büntetés-végrehajtási intézetekben dolgozók, a szociális munkások, a vallási tanácsadók stb. specifikus képzésben részesülnek a radikalizált rabokkal való bánásmódról és arról, hogy a radikalizált személyek mentorálása nem szűnik meg fogva tartásuk vagy deradikalizálásuk után. Fontosnak tartja a bevált gyakorlatok cseréjét;

#### *A tudás elmélyítése és támogatás*

19. üdvözli, hogy az Európai Bizottság elkötelezte magát az érintett szereplők nemzeti hálózata továbbfejlesztésének támogatása mellett. Érdeklődéssel várja a radikalizálódásmegelőzési uniós tudásközpont létrehozására irányuló javaslatokat. A központnak – a tudás és a szakismeretek terjesztése mellett – elő kell mozdítania a különböző uniós programok finanszírozási lehetőségeinek optimális kiaknázását is. Felhívja a figyelmet, hogy a helyi és regionális önkormányzatok már most komoly tudással és szakértelemmel rendelkeznek <sup>(13)</sup>, valamint kéri, hogy vonják be az illetékes regionális bűnüldöző szerveket és hírszerző szolgálataikat az érintett szereplők nemzeti hálózatainak kialakításába és a radikalizálódás megelőzésével foglalkozó uniós tudásközpont létrehozásába;

20. hangsúlyozza továbbá a Belső Biztonsági Alap (BBA) jelentőségét a terrorizmus elleni európai küzdelemben, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az alapok eszközeinek a tagállamok által kezelt része eljusson valamennyi e területen illetékes nemzeti és regionális hatósághoz;

## **Védelem**

#### *Az emberek védelme a nyilvános tereken*

21. hangsúlyozza a nyilvános terek terrortámadásokkal szembeni sebezhetőségét, üdvözli az Európai Bizottság elkötelezettségét a „biztonsági szempontok szerinti tervezés” elvének megerősítése mellett, várakozással tekint az Európai Bizottság virtuális várostervezési-építészeti szakkönyve elé, amely beépíti a biztonsági szempontokat a jövőbeli nyilvános terek tervezésébe és a meglévők felújításába, továbbá felhívja a figyelmet arra, hogy egyensúlyt kell teremteni a nyilvános terek biztonsága, valamint e terek nyitottsága, élhetősége és akadálymentessége között;

22. elismeri az imahelyek magas szimbolikus értékét, ami miatt gyakran terroristák célpontjává válnak, és várakozással tekint azon projektek elé, amelyeket az Európai Bizottság a tagállamokkal együttműködésben támogatni kíván fizikai védelmük javítása érdekében; ezek kapcsán szintén egyensúlyt kell teremteni a nyitottság, az élhetőség és az akadálymentesség között;

#### *A városok mint a városi biztonság gerince*

23. üdvözli az Európai Bizottságnak a városi biztonságra és rezilienciára vonatkozó uniós vállalásra, valamint az „Uniós városok a radikalizálódás ellen” elnevezésű új kezdeményezésre irányuló javaslatait, és kéri, hogy az egyablakos ügyintézés elvének alkalmazásával egy egyedüli kapcsolattartó pontot hozzanak létre;

24. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy teljes jogú partnerként vonja be a Régiók Bizottságát a városi biztonságra és rezilienciára vonatkozó uniós vállalásba, és a vonatkozó javaslatokat illetően mindig konzultáljon vele;

25. hangsúlyozza, hogy az uniós kohéziós politikai alapokat a radikalizálódás megelőzésére és az állami infrastruktúra fejlesztésére is fel lehet használni a társadalmi kohéziót, integrációt és rezilienciát célzó beruházások révén;

<sup>(12)</sup> COM(2020) 758 final.

<sup>(13)</sup> A Flamand régió parlamentje (2015). 366. rész (2014–2015) – 3. sz. és a flamand kormány (2017). Vlaams Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering en polarisering [Flamand cselekvési terv az erőszakos radikalizálódás és polarizálódás megelőzésére].

### *A kritikus infrastruktúra ellenálló képességének javítása*

26. hangsúlyozza a kritikus infrastruktúra mint terrorista célpont jelentette kockázatot, kiemeli a kiberbiztonsági események bejelentésének fontosságát a hálózati és információs rendszerek biztonságáról szóló jogszabályok<sup>(14)</sup> keretében, és várakozással tekint az üzemeltetők ellenálló képességének növelésére, valamint a fizikai és digitális kockázatokkal szembeni biztonsági megerősítésére irányuló európai bizottsági javaslatok elé;

27. üdvözli, hogy a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájáról szóló irányelvjavaslat<sup>(15)</sup> hatályát jelentős mértékben kibővítették, és hogy immár idetartozik az energetikai, a közlekedési, az egészségügyi, az ivóvíz-, a szennyvíz- és a digitális infrastruktúrákkal kapcsolatos ágazat, valamint a közigazgatási és az úragazat is. Ismételtlen arra kéri<sup>(16)</sup> az Európai Bizottságot, hogy a jövőben vegye fontolóra az irányelv hatályának további ágazatokra, például az alapvető termékek forgalmazási láncra való kiterjesztését is;

### *Határbiztonság*

28. emlékeztet arra, hogy a személyek Unión belüli szabad mozgásának elválaszthatatlanul össze kell kapcsolódnia a megfelelő külső határellenőrzéssel; egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy többet kell tenni egy olyan hatékony határigazgatási rendszer megvalósítása érdekében, amelynek célja valamennyi utazó rendszeres ellenőrzése a külső határokon annak érdekében, hogy felderítsék a terrorizmussal gyanúsított személyeket, és megtagadják tőlük az EU-ba való belépést; és várakozással tekint az új schengeni stratégiára irányuló európai bizottsági javaslatok elé;

29. elismeri, hogy szükség van a határregisztrációs rendszer (EES)<sup>(17)</sup>, az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS)<sup>(18)</sup>, valamint a harmadik országbeli állampolgárokkal és a hontalan személyekkel szemben hozott ítéletekre vonatkozó európai információs rendszer (ECRIS-TCN)<sup>(19)</sup> interoperabilitására, valamint gyors és teljeskörű végrehajtására;

30. a Schengeni Információs Rendszerről (SIS) szóló új rendeletekkel<sup>(20)</sup> összefüggésben elismeri, hogy végre kell hajtani az automatikus ujjnyomat-azonosító rendszert (AFIS), és a megbízható harmadik országok által a külföldi terrorista harcosokról szolgáltatott információkat be kell építeni a SIS-be;

### *A terroristák megfosztása a támadáshoz szükséges eszközöktől*

31. elismeri a házilag készített robbanóanyagok jelentette fenyegetést, támogatja a robbanóanyag-prekurzorokra vonatkozó jogszabályok<sup>(21)</sup> teljeskörű végrehajtására és érvényesítésére irányuló európai bizottsági felhívást, és hangsúlyozza a jogszabályok rendszeres felülvizsgálatának és aktualizálásának fontosságát;

## **Reagálás**

### *Operatív támogatás: az Europol megerősítése*

32. elismeri az Europol és a Terrorizmus Elleni Küzdelem Európai Központja (ECTC) kulcsfontosságú szerepét, hangsúlyozza, hogy további forrásokra van szükség, és üdvözli az Európai Bizottság az iránti elkötelezettségét<sup>(22)</sup>, hogy megerősítse az Europol megbízatását. Ennek következtében az Europolnak képesnek kell lennie arra, hogy hatékonyan együttműködjön a magánfelekkel, nagy és összetett adatkészletek („big data”) elemzésével támogassa a nemzeti terrorizmusellenes nyomozásokat, valamint felhasználja kutatási és innovációs szakértelmét;

### *Bűnüldözési együttműködés*

33. hangsúlyozza, hogy a terrorizmus elleni küzdelem terén határokon átnyúló és ágazatközi együttműködésre van szükség, szoros együttműködést szorgalmaz a regionális és helyi bűnüldöző szervek, illetve az Europol között, kiemeli a CEPOL<sup>(23)</sup> vonatkozó képéseinek hozzáadott értékét, várakozással tekint az uniós rendőrségi együttműködési kódexre irányuló európai bizottsági javaslat elé, és kéri, hogy az vegye figyelembe, hogy egyes tagállamok a biztonságpolitika terén decentralizált szerkezettel rendelkeznek; üdvözli, hogy az Európai Bizottság továbbra is elkötelezetten támogatja és védi a különleges intervenciók egységek ATLAS-hálózatát<sup>(24)</sup>, és sürgeti az „összevonás és megosztás” lehetőségeinek feltárását;

<sup>(14)</sup> (EU) 2016/1148 irányelv.

<sup>(15)</sup> COM(2020) 829 final.

<sup>(16)</sup> Az RB véleménye a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájáról, NAT-VII/017.

<sup>(17)</sup> <https://www.eulisa.europa.eu/Activities/Large-Scale-It-Systems/Sis-li>

<sup>(18)</sup> <https://www.eulisa.europa.eu/Activities/Large-Scale-It-Systems/Etiias>

<sup>(19)</sup> <https://www.eulisa.europa.eu/Activities/Large-Scale-It-Systems/Ecris-Tcn>

<sup>(20)</sup> (EU) 2018/1860 rendelet, (EU) 2018/1861 rendelet, (EU) 2018/1862 rendelet.

<sup>(21)</sup> (EU) 2019/1148 rendelet.

<sup>(22)</sup> COM(2020) 796 final.

<sup>(23)</sup> <https://www.cepol.europa.eu/education-training/what-we-teach/counter-terrorism>.

<sup>(24)</sup> 2008/617/IB határozat.

*Az információcsere erősítése*

34. elismeri, hogy szorosabb koordinációra, együttműködésre és információcserére van szükség a helyi és regionális önkormányzatok, a tagállamok, a rendőrség, az igazságszolgáltatás, a biztonsági és a hírszerző szolgálatok között, valamint az érintett európai ügynökségekkel, utal az olyan bevált gyakorlatokra, ahol (multidiszciplináris) munkacsoportokat és biztonsági egységeket vetnek be helyi, regionális és nemzeti szinten<sup>(25)</sup>, várakozással tekint a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos hatékony információcsere mechanizmusára irányuló európai bizottsági javaslatok elé, és hangsúlyozza a diszkréció és a kölcsönös bizalom fontosságát;

35. elismeri, hogy a DNS-profilok, az ujj- és tenyérynnyomatok, valamint a nemzeti gépjármű-nyilvántartási adatok olyan hatékonyabb cseréjére van szükség a tagállamok között, amely megfelel a bűnüldöző hatóságok operatív igényeinek és az uniós adatvédelmi jogi keretnek, és várakozással tekint a prúmi határozatok<sup>(26)</sup> felülvizsgálatára, aktualizálására és kiterjesztésére irányuló európai bizottsági javaslatok elé;

*A nyomozás és a büntetőeljárás alá vonás támogatása*

36. elismeri, hogy az információitkosítás nemcsak a kiberbiztonság és az alapvető jogok védelmének, hanem a terroristák általi visszaéléseknek is fontos eszköze, és várakozással tekint az Európai Bizottság és a tagállamok közötti együttműködés elé, amelynek célja, hogy megoldásokat találjanak az ezen adatokhoz való jogszerű hozzáférésre, összhangban alapvető jogainkkal és szabadságainkkal, valamint az uniós adatvédelmi jogi kerettel;

37. a visszaküldött külföldi terrorista harcosok azonosításával, felderítésével és büntetőeljárás alá vonásával összefüggésben elismeri a bizonyítékok és a harctéri információk gyűjtésének szükségességét és összetettségét, várakozással tekint a tagállamok e tekintetben történő támogatására irányuló európai bizottsági kezdeményezések elé, és üdvözli az Európai Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy megerősíti a harmadik országokkal folytatott együttműködést;

*A terrorizmus áldozatainak megerősített támogatása*

38. hangsúlyozza a terrortámadások áldozatokra gyakorolt rendkívüli hatását, és rámutat arra, hogy az áldozatok támogatásának az elismerésen, a megemlékezésen, az igazságszolgáltatáson és az igazság feltárásán kell alapulnia;

39. hangsúlyozza, hogy tehermentesíteni kell az áldozatokat, és utal az ún. „coach”-ok (egyéni tanácsadók) bevonásával működő esetkezelési rendszer bevált gyakorlatára, ahol az áldozatok adminisztratív és érzelmi szinten is egyénre szabott tanácsadásban részesülnek;

40. hangsúlyozza a terrorizmus áldozataival foglalkozó uniós szakértői központ<sup>(27)</sup> kísérleti projektjének hozzáadott értékét, kéri, hogy azt 2021 után is fejlesszék tovább és terjesszék ki annak érdekében, hogy további gyakorlati munkát lehessen végezni a helyszínen, továbbá szoros együttműködést sürget a radikalizálódás megelőzésével foglalkozó jövőbeli uniós szakértői központtal, de ellenzi a két intézmény összevonását;

41. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy megvizsgálja, miként lehetne javítani az áldozatok kártérítéshez való hozzáférését, többek között a terrorizmusnak a határokon átnyúló helyzetekben érintett olyan áldozatai tekintetében, akiknek a terrortámadás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban van a lakóhelye, és kéri olyan rendszerek lehetővéadását, mint például a terrorizmus áldozatainak garanciaalapja.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 12-én.

a Régiók Európai Bizottsága  
elnöke

Apostolos TZITZIKOSTAS

<sup>(25)</sup> [https://www.besafe.be/sites/default/files/2019-06/planr\\_en.pdf](https://www.besafe.be/sites/default/files/2019-06/planr_en.pdf).

<sup>(26)</sup> 2008/615/IB és 2008/616/IB határozat.

<sup>(27)</sup> [https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/criminal-justice/eu-centre-expertise-victims-terrorism\\_hu](https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/criminal-justice/eu-centre-expertise-victims-terrorism_hu).

## A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek oltalma az Európai Unióban

(2022/C 61/06)

**Előadó:** Martine PINVILLE (FR/PES), Új-Aquitania régió tanácsának tagja

### POLITIKAI AJÁNLÁSOK

#### A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

#### Általános megjegyzések

1. üdvözli az Európai Bizottság által a 2020. novemberi *A szellemi tulajdonra vonatkozó cselekvési tervében* tett azon bejelentést, hogy meg fogja vizsgálni a nem mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi árujelzők hatékony és átlátható uniós rendszerének kialakíthatóságát, és emlékeztet arra, hogy az RB már 2015 februárjában kérte egy ilyen vizsgálat elvégzését <sup>(1)</sup>;
2. megismétli, hogy az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikke a belső piac továbbfejlesztésének egyik követendő célkitűzéséként határozza meg az európai kulturális örökség megőrzését és további gyarapítását, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 118. cikke biztosítja a szellemi tulajdonjogok Unión belüli egységes oltalmát a belső piac keretén belül, végül hogy az EUMSZ 169. cikke garantálja a fogyasztói jogok védelmét (a fogyasztók tájékozódáshoz való jogának előmozdítását is ideértve);
3. úgy véli, hogy az „ipari és kézművestermékek földrajzi jelzései” kifejezés egyértelműbb és konkrétabb, mint a nem mezőgazdasági termékek földrajzi jelzése, és ezt a megfogalmazást részesíti előnyben;
4. üdvözli, hogy az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseire vonatkozó oltalmi rendszer létrehozására irányuló uniós kezdeményezés mind a bevezető hatásvizsgálatról az Európai Bizottság által 2020 végén indított nyilvános konzultáció keretében, mind pedig az érdekelt felekkel 2021. május 19-én, e vélemény elkészítése előtt folytatott konzultáció során rendkívül széles körű támogatottságra talált. Ezért kéri tagjait és területi érdekelt feleit, hogy erősítsék meg ezt a támogatást azáltal, hogy aktívan részt vesznek az Európai Bizottság által 2021. április 29-én indított és 2021. július 22-ig bezárólag nyitott „nem mezőgazdasági termékek uniós földrajzi jelzéseiről szóló nyilvános konzultációban” <sup>(2)</sup>;
5. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek kérdésével kapcsolatos európai harmonizáció hiánya következtében sokféle nemzeti jogi eszköz létezik, ami gyengíti a termékek és a vállalkozások oltalmát;
6. megjegyzi, hogy uniós szinten a földrajzi jelzés jellegétől függően jelenleg külön jogi bánásmódot alkalmaznak, mivel az EU csak a borok, az ízesített borok, a szeszes italok és a mezőgazdasági termékek/élelmiszerek eredetmegjelöléseinek és földrajzi jelzéseinek oltalmát szabályozza;
7. hangsúlyozza, hogy a WTO (a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás – TRIPS-megállapodás) és a Lisszaboni Megállapodás eredetmegjelölésekről és földrajzi jelzésekről szóló genfi szövege, amelyhez az EU a közelmúltban csatlakozott, nem terméktípusok szerint tesz különbséget a földrajzi jelzések között; úgy véli továbbá, hogy a genfi szöveghez való csatlakozása következtében az EU-nak megoldást kell találnia az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek oltalmára,
8. hangsúlyozza, hogy a földrajzi jelzésekre vonatkozó stratégiákban és eljárásokban részt vevő vállalatok – a vidéki térségekben is – mindenekelőtt az adott régiókhöz szorosan kapcsolódó és a régió történetéből kinőtt valódi szaktudással rendelkező mikrovállalkozások és kkv-k, amelyek valódi ágazati klasztereket alkotnak. E vállalkozások némelyike globális piaci vezetővé vált és különösen fontos az európai gazdaság és az EU globális piacoktól való függetlenségének növelése szempontjából;

<sup>(1)</sup> Az RB ECOS-V-064. sz. véleménye: *A földrajzi jelzések oltalmának kiterjesztése a nem mezőgazdasági termékekre.*

<sup>(2)</sup> [https://ec.europa.eu/growth/content/commission-seeks-public-opinion-protection-industrial-designs-and-eu-wide-geographical\\_en](https://ec.europa.eu/growth/content/commission-seeks-public-opinion-protection-industrial-designs-and-eu-wide-geographical_en).

9. megjegyzi, hogy a földrajzi jelzések a fogyasztóknak a termék származásával és gyártási folyamatával kapcsolatos nagyobb nyomonkövethetőség és átláthatóság iránti, valamint a helyi gyártású termékek iránti, a Covid19-válság miatt egyre erősödő igényének is megfelelnek;

10. úgy véli, hogy az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek elismerésével kapcsolatos kérdések a jelenleg kidolgozás alatt álló európai programozási prioritások, köztük az ipari stratégiával, a zöld megállapodással és a kereskedelempolitika felülvizsgálatával, valamint a vidéki területek jövőjével és a rövid forgalmazási láncok fejlesztésével kapcsolatos prioritások részét képezik;

### **Egy területi dimenzióval rendelkező, egységes európai keretrendszer szükségessége**

11. úgy véli, hogy a földrajzi jelzések önálló oltalmi rendszere különösen a következőket tenné lehetővé: a földrajzi jelzéssel ellátott termékek jogi védelmének megerősítését (az interneten is), a hamisítás és a tisztességtelen verseny elleni küzdelmet segítő eszközök fejlesztését, munkahelyek és képzések létrehozását és fenntartását egy adott területen, a fogyasztók számára nagyobb átláthatóságot, valamint az esetenként kivételes know-how tényleges elismerését;

12. elismeri, hogy a védjegyoltalmi program nem teszi lehetővé a terméknevek hatékony védelmét és jelentős költségekkel jár a védjegyjogosultak számára;

13. ezért támogatja, hogy a földrajzi jelzések oltalmát egy olyan uniós rendelettel terjesszék ki az ipari és kézműves termékekre, amelynek jogalapja az EUMSZ 118. cikkének első bekezdése lenne. A rendelet az Európai Unió és a tagállamok között megosztott hatáskörökön alapulna, és összhangban lenne a szubszidiaritás elvével, különösen azért, mert megteremtené az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek egyenértékű és homogén oltalmára vonatkozó feltételeket a belső piacon, elkerülve ugyanakkor a verseny torzulását;

14. úgy véli, hogy az európai helyi és regionális önkormányzatok igen sokféle, gyakran ősi szaktudáson alapuló ipari és kézműves termékkel rendelkeznek, és hogy e termékek megfelelő fejlesztése és oltalma hozzájárulhat a hozzáadott érték és a nem áthelyezhető munkahelyek megőrzéséhez, különösen a vidéki területeken, valamint a helyi örökség védelméhez;

15. hangsúlyozza, hogy az elismert ipari és kézműves földrajzi jelzéssel rendelkező vállalkozások helyzetének megerősítése lehetővé tenné a termelési lánc egyes szakaszainak áthelyezését, és ezáltal hozzájárulna a területek újraiparosításához, illetve ahhoz, hogy az Unió még kevésbé függjön gazdaságilag a globális piacoktól;

16. kiemeli, hogy az agrár-élelmiszeripari termékek földrajzi jelzéseire vonatkozó hatásvizsgálatok megmutatták, hogy a földrajzi jelzések a termelők jövedelmének növekedését is eredményezhetik, főként a vidéki vagy peremterületeken. Az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseire vonatkozó európai rendszer létrehozása lehetővé tenné egy ilyen jellegű átértékelést és a területi kohézió szempontjából hasznos hatást is kiváltana. Az Európai Bizottság által 2020-ban közzétett, a nem mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi jelzések oltalmának gazdasági vonatkozásairól szóló tanulmány<sup>(3)</sup> arra is rámutat, hogy a földrajzi jelzések javítják a termelők versenyképességét azáltal, hogy növelik a termékek ismertségét, hírnevét, valamint a fogyasztók azon termékekért való fizetési hajlandóságát, amelyek jellemzői és eredete garantált;

17. hozzáteszi továbbá, hogy az ilyen ipari és kézművestermékek földrajzi jelzései hozzájárulnak a teljes érintett térség kulturális és idegenforgalmi kínálatának strukturálásához és diverzifikálásához, például az ipari turizmus révén, a know-how és a mesterfogások megosztására építve;

18. hangsúlyozza, hogy egyes helyi és regionális önkormányzatok szerepet játszhatnak és már most is szerepet játszanak az ágazat támogatásában, mind az ipari és kézműves földrajzi jelzések kidolgozásának szakaszában (konzultációs időszak), mind pedig a végrehajtásban (kommunikációs eszközök fejlesztése, a tanúsítás támogatása, jogi tanácsadás stb.) és a népszerűsítésben;

### **Az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzései lajstromozási eljárásának, ellenőrzésének és oltalmának gyakorlati szempontjai**

19. hangsúlyozza, hogy az összes földrajzi jelzésre kiterjedő, közös rendszer keretében, amennyire csak lehetséges, célszerű lenne a mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatban szerzett tapasztalatokra támaszkodni, és a különböző rendszerek közötti harmonizált megközelítést előnyben részesíteni;

20. ezzel kapcsolatban javasolja, hogy a két rendszer közötti összhang biztosítása érdekében erős koordinációs mechanizmust alakítsanak ki az Európai Bizottság érintett szervezeti egységei között, különösen a kérelmek vizsgálati szakaszában, hogy elkerülhetők legyenek a névhasználattal kapcsolatos esetleges konfliktusok. Az RB kéri továbbá, hogy az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseit vegyék fel a földrajzi jelzések európai nyilvántartásába, az ún. „GIview”-ba, amely már tartalmazza a mezőgazdasági földrajzi jelzéseket;

<sup>(3)</sup> Európai Bizottság, Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság, *Economic aspects of geographical indication protection at EU level for non-agricultural products in the EU* [A földrajzi jelzések uniós szintű oltalmának gazdasági vonatkozásai a nem mezőgazdasági termékekre vonatkozóan az EU-ban], az ECORYS, a VVA és a ConPolicy tanulmánya, 2020.

21. megismétli azon álláspontját, amely szerint az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek oltalmát nem kellene időben korlátozni, és hogy az oltalom törlését feltétlenül lehetővé kellene tenni, mégpedig azonos feltételekkel, mint a mezőgazdasági termékek földrajzi jelzéseinek esetében <sup>(4)</sup>;
22. úgy véli, hogy a korábban nemzeti szinten lajstromozott földrajzi jelzések kiigazításának és új uniós rendszerbe való integrálásának lehetővé tétele érdekében átmeneti időszakra lesz szükség azokban a tagállamokban, amelyek már rendelkeznek oltalmi rendszerrel;
23. úgy véli, hogy olyan koordinációs vagy elismerési rendszerrel is gondoskodni kell, amely lehetővé tenné a bizonyos tagállamokban már eredetmegjelöléssel ellátott termékek védelmét;
24. elengedhetetlennek tartja egy európai logó kötelező használatát, hogy a fogyasztók vagy a vevők felismerhessék/azonosíthassák ezeket a termékeket;
25. kéri, hogy az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseire a kétlépcsős lajstromozási eljárás mezőgazdasági modelljét alkalmazzák: a lajstromozás először – az állam belső szervezetétől függően – nemzeti vagy regionális szinten, majd európai szinten történjen;
26. javasolja, hogy a lajstromozási eljárást időben korlátozzák, és hogy azt az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala irányítsa, feltéve, ha rendelkezik az ehhez szükséges hatáskörökkel;
27. hangsúlyozza, hogy a földrajzi terület és a termék közötti kapcsolat alapvető fontosságú, ami abban is megmutatkozik, hogy az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzései esetében az emberi tényező és a szaktudás kiemelkedő jelentőséggel bír. Egyes területeken eltűnt vagy már nem megfelelő a nyersanyag, de ez nem akadályozta meg, hogy a vállalkozások és a know-how fennmaradjanak, mi több, a kiváló minőségű termékek előállítására érdekében továbbfejlődjenek.
28. úgy véli, hogy a fogyasztói bizalom biztosítása érdekében az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseire vonatkozó termékleírásoknak átláthatónak és megbízhatónak kell lenniük. A termékleírásokban fel kell tüntetni a gyártási szakaszokat, azok helyszínét, de az ellenőrzésüket és a fenntartható fejlődési céloknak való megfeleléssel kapcsolatos elemeket is;
29. kiemelt figyelmet fordít az innováció és a kutatás kérdésére, amelyet nem gátolhatnak a termékleírások. Ugyanis számos vállalkozás foglalkozik innovációval (átfogó megközelítés, formatervezés, nyersanyagok eredete, szociális innováció, bio- vagy újrahasznosított anyagok használata, technológiák alkalmazása, szabadalmak), és teremti ezáltal területi dinamikát, illetve tart fenn emberi és szakmai közösséget az érintett termékekre építve;
30. úgy véli, hogy mivel a földrajzi jelzések hivatalos garanciát jelentenek, megbízható ellenőrzéseket kell bevezetni az érintett szereplők ellenőrzésére annak érdekében, hogy a gyártók tiszteletben tartsák a termékleírásokat, és biztosítani lehessen a fogyasztók biztonságát és bizalmát;
31. javasolja, hogy e célból a tanúsítást részesítsék előnyben, mivel ezzel biztosítható az elfogadható költség mellett végzett, külső és független ellenőrzés;
32. javasolja, hogy a mezőgazdasági földrajzi jelzésekével azonos szintű oltalmat vezessenek be és különösen azt, hogy a tagállamok megfelelő közigazgatási vagy bírósági intézkedésekkel lépjenek fel az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzései jogellenes használatának megakadályozása vagy megszüntetése érdekében;
33. hangsúlyozza, hogy az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek oltalmára vonatkozó szabályoknak az internetes védelemre is ki kellene terjedniük;
34. úgy véli, hogy a földrajzi jelzést használó csoportosulások az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek pillérei, mivel ők biztosítják a földrajzi jelzés elismertetését és mindennapi kezelését; komoly szerepet kell játszaniuk a földrajzi jelzések nyomon követése, oltalma és népszerűsítése terén;
35. megismétli azon álláspontját, hogy meghatározott és kellően indokolt esetekben észszerűnek gondolja, hogy a földrajzi jelzés lajstromozására egyetlen struktúra legyen jogosult, amennyiben a földrajzi jelzéshez való hozzáférés minden olyan új termelő számára nyitva áll, aki tiszteletben tartja a földrajzi jelzésre vonatkozó szabályokat <sup>(5)</sup>;
36. úgy véli, hogy a kérelmezési és lajstromozási eljárással kapcsolatos költségeknek nem lenne szabad elrettentőeknek lenniük a termelők számára, és hogy egyszeri hozzájárulás, például lajstromozási díj formáját kellene öltetniük. Ezzel szemben a nemzeti szinten illetékes hatóságok által viselt költségeknek a vizsgálatra, az ellenőrzések előmozdítására és adott esetben felügyeletére, valamint a közigazgatási vagy bírósági intézkedések alkalmazására kellene korlátozódnia az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzései jogellenes használatának megszüntetése érdekében;

---

<sup>(4)</sup> Uo.

<sup>(5)</sup> Uo.

**Kereskedelmi és versenyjogi szempontok**

37. hangsúlyozza, hogy a földrajzi jelzéssel érintett termékek különböző értékesítési csatornákon található meg, például a rövid forgalmazási láncokban, az interneten vagy olyan professzionális csatornákon, mint a szállodaipar. A földrajzi jelzés által biztosított oltalom lehetővé tenné e piacok fejlesztését, például azáltal, hogy ezeket a termékköröket beépítik a regionális és/vagy nemzeti promóciós kampányokba vagy az ipari turizmus előmozdításába;

38. kéri, hogy a fenntartható közbeszerzés előmozdítása érdekében az Európai Bizottság tegye egyértelművé, hogy objektív környezetvédelmi kritériumok – például a rövid ellátási láncok és a külső költségek internalizálása – alapján milyen mértékben lehetséges az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek alkalmazása a közbeszerzési eljárásokban;

39. emlékeztet arra, hogy sok földrajzi jelzéssel ellátott ipari és kézművesterméket exportálnak, és hogy ezek oltalmát Európában és azon kívül is biztosítani kell. Szélesebb körű oltalom nélkül a földrajzi jelzésekkel kapcsolatos kollektív stratégiák és az érintett vállalkozások nem lehetnek teljes mértékben hatékonyak, ami az ipari tulajdonjogok oltalmának gyengülését, valamint a hamisítással és a tisztességtelen versennyel összefüggő olyan cselekmények fennmaradását eredményezi, amelyek gyengítik a gyakran vidéki területeken működő vállalkozásokat. Ennek az EU-ban forgalmazott, az Uniótól kívülről származó importtermékekkel szembeni oltalomra is ki kell terjednie;

40. végezetül hangsúlyozza, hogy az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseiről szóló uniós rendelet lehetővé tenné, hogy az ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseit felvegyék az EU harmadik országokkal kötött kereskedelmi megállapodásainak hatálya alá tartozó termékek listájára, és ezáltal garantálná a védelmüket a kulcsfontosságú piacokon;

41. ezért kéri, hogy az Európai Bizottság dolgozzon ki megfelelő renDELETErvezetet az Európai Unióból származó ipari és kézműves termékek földrajzi jelzésének oltalmáról, és azt terjessze elő konzultáció és döntéshozatal céljából. Kéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy a kidolgozás során vegye figyelembe az ebben a véleményben megfogalmazott gondolatokat és ajánlásokat. Az RB biztosítja az Európai Bizottságot aktív közreműködéséről és támogatásáról.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 13-án.

*a Régiók Európai Bizottsága  
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

---

## A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Új fogyasztóügyi stratégia – A fogyasztók rezilienciájának erősítése a fenntartható helyreállítás érdekében

(2022/C 61/07)

**Előadó:** Alexia BERTRAND (BE/Renew Europe), regionális közgyűlés tagja: Brüsszel fővárosi régió parlamentje

### POLITIKAI AJÁNLÁSOK

#### A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

#### Általános megállapítások

1. felhívja a figyelmet az európai fogyasztóvédelmi politika fontosságára. E politika célja, hogy szilárd alapokon nyugvó jogokat garantáljon az uniós polgárok részére, amelyek megvédik őket az olyan komoly veszélyektől és fenyegetésektől, amelyekkel mint egyének nem tudnak megbirkózni, továbbá hogy képessé tegye a fogyasztókat arra, hogy megalapozott döntéseket hozzanak, növelje jóllétüket, hatékonyan gondoskodjon a biztonságukról és védje gazdasági érdekeiket, valamint garantálja számukra az e jogok érvényesítését lehetővé tevő ellenőrzési és jogorvoslati mechanizmusok meglétét;
2. hangsúlyozza, hogy az európai szintű fogyasztóvédelem a gazdasági helyreállítás ösztönzéséhez is hozzájárul majd Európában, emellett pedig megvalósítja a körforgásos gazdaság modelljét és csökkenti a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt hatásokat;
3. üdvözli az új fogyasztóügyi stratégia közzétételét; ez a régóta várt dokumentum azt veszi górcső alá, hogy a Covid19-világjárvány alatt és azt követően hogyan lehet növelni a fogyasztók védelmét és rezilienciáját úgy, hogy közben lehetőséget kapjanak arra, hogy tevékenyen részt vegyenek a zöld és a digitális átállásban;
4. rámutat arra, hogy az európai gazdaság előtt álló legnagyobb kihívások, úgymint a Covid19-világjárvány, a zöld átállás, a digitális transzformáció, a globalizáció és az egyes sebezhető fogyasztók speciális igényeinek optimális figyelembevétele érdekében tovább kell fejleszteni a fogyasztóvédelmet és az ennek végrehajtásához szükséges eszközöket;
5. hangsúlyozza, hogy a fogyasztóvédelem magas szintjének fenntartása érdekében nem szabad mechanikusan alkalmazni a minőségi jogalkotásról szóló közleményben bevezetett „egy be, egy ki” megközelítést;
6. üdvözli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia foglalkozik az európai fogyasztóügyi politika kérdésével;

#### Fogyasztóvédelem a Covid19-világjárvány kontextusában

7. határozottan hangsúlyozza, hogy válság idején fenn kell tartani és szigorúan érvényre kell juttatni a fogyasztói jogokat és a kapcsolódó közösségi vívmányokat, különösen annak érdekében, hogy azok ne gyengüljenek meg és megfelelő jogi védelmet tudjanak biztosítani a fogyasztók számára;
8. üdvözli, hogy az Európai Parlament 2021. április 27-én elfogadta a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló rendeletet (átdolgozás), amely megerősíti a vasúti szolgáltatások fogyasztóinak jogait és védelmét, különös tekintettel az átfoglalásra és a késések és járatzórlesek esetén nyújtott támogatásra, valamint a csökkent mozgásképességű személyeknek nyújtott segítség javítására. Az utasok jogainak ilyenén megerősítése valószínűsíthetően ösztönzi a fogyasztók e fenntarthatóbb közlekedési mód irányába történő modális váltását, valamint a környezetbarát mobilitási módokkal való interoperabilitást, és az üzemeltetőket kötelezi arra, hogy a vonatokon kerékpárok számára fenntartott helyet biztosítsanak;
9. javasolja annak megvizsgálását, hogy a törléssel kapcsolatos fogyasztóvédelmet más területekre is kiterjesszék olyan ágazatokban, mint a kulturális vagy a rendezvényágazat;
10. arra biztatja a különböző illetékes hatóságokat, hogy a fogyasztóvédelmi együttműködési hálózattal együttműködve, valamint az online platformokkal, a közvetítő szolgáltatókkal és az érintett szereplőkkel egyeztetve folytassák a küzdelmet a fogyasztókat célzó csalások ellen;
11. hangsúlyozza, hogy a termék-, folyamat-, szolgáltatási és minőségi normák meghatározásakor figyelembe kell venni a jelenlegi válság kezeléséből levonható tanulságokat, hogy olyan szabványok álljanak rendelkezésre, amelyeket a hatóságok és a vállalkozások gyorsan alkalmazni tudnak a termék- és szolgáltatásfogyasztók magas szintű egészségvédelmének biztosítása érdekében;

12. hangsúlyozza a Covid19-világjárvány tanulságait és azt, hogy a fogyasztóvédelmet válság idején is magas szinten kell tartani. Ezzel összefüggésben azt ajánlja, hogy végezzék el a jogszabályok ahhoz szükséges felülvizsgálatát, hogy a fogyasztói szerződésekben előzetesen meg legyenek határozva az esetleges rendkívüli körülmények következményei (clausula rebus sic stantibus). Ezzel teljesülnének az előrejelzés és az előrelátás elvei, ami erősítené a fogyasztóvédelmet;
13. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg a Covid19-válságnak az európai polgárok fogyasztási szokásaira gyakorolt hosszú távú hatását, és az ezzel a területtel kapcsolatos jövőbeli európai stratégiai kezdeményezések kidolgozásához ezt a vizsgálatot vegye alapul;
14. ezzel összefüggésben támogatja a helyi kereskedelmet, többek között a helyi kistermelőket támogató és a helyi kézműipart népszerűsítő kezdeményezéseket;
15. hangsúlyozza továbbá, hogy a fogyasztói jog egyértelműbb és teljesebb körű tájékoztatás révén ösztönözheti a mezőgazdasági és élelmiszer-termelés rövid ellátási láncainak megerősítését, ezáltal csökkentve a közlekedésből származó üvegházhatású gázok kibocsátását. Ezzel összefüggésben fontosnak tartja, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat bevonják a fogyasztóvédelmi politikákba;
16. rámutat továbbá arra, hogy az eszközök, a területi lefedettség, illetve a szükséges készségek vonatkozásában egyaránt támogatni kell a digitális szakadék mérséklését célzó politikákat;

### **Zöld átállás**

17. emlékeztet arra, hogy a fenntartható fogyasztás elengedhetetlen a zöld megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez;
18. hangsúlyozza, hogy az uniós fogyasztók kulcsszerepet játszanak a zöld átállásban, ezért tájékoztatni kell őket és lehetővé kell tenni számukra, hogy az Európai Bizottság által meghatározott, a környezeti lábnyomra vonatkozó módszeren alapuló összehasonlítható, átlátható és világos információk, különösen a termékek tartósságával és javíthatóságával, valamint társadalmi és környezeti lábnyomával kapcsolatos információk alapján megalapozott döntéseket hozzanak; ezeknek az információknak megbízható adatokon és fogyasztási kutatásokon kell alapulniuk. Az információk terjesztésének folyamatába ajánlott bevonni a helyi és regionális önkormányzatokat;
19. hangsúlyozza, hogy nagyon fontos lehetővé tenni a fogyasztók számára, hogy döntésüket a termékek tartóssága alapján hozzák meg, a gyártókat pedig arra kell ösztönözni, hogy növeljék termékeik élettartamát; hangsúlyozza továbbá, hogy olyan uniós jogszabályra van szükség, amely bünteti a tervezett elavulást és jutalmazza a tartós ipari és technológiai termelést;
20. rámutat arra, hogy a zöld gazdaságra való átállás csak akkor lehet sikeres, ha a fenntartható termékek és szolgáltatások iránti kereslet nem korlátozódik a fogyasztók bizonyos csoportjaira, és e tekintetben hangsúlyozza, hogy a célok elérése érdekében valamennyi fogyasztó számára, pénzügyi helyzetétől függetlenül, biztosítani kell a fenntartható termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférést;
21. javasolja, hogy a fogyasztók tájékoztatásával kapcsolatban dolgozzanak ki holisztikus megközelítést, lehetőség szerint olyan címkék kidolgozása révén, amelyek a fenntarthatóság, az egészség, a környezet tisztéletben tartása, a termék eredete – különös tekintettel arra, hogy az az EU-ból vagy harmadik országból származik-e – és a tisztességes kereskedelem szempontjait egyaránt figyelembe veszik. Hasznosnak tartja továbbá, ha a szociális és környezetvédelmi szempontokat egy sor intézkedés révén egyre növekvő mértékben integrálják a közbeszerzésbe; ilyen intézkedés például a környezetvédelmi minimumkövetelmények ágazati jogszabályokban történő meghatározása, a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervben előírtaknak megfelelően;
22. fontosnak tartja, hogy a termékszabványok figyelembe vegyék a fenntarthatóság és a körforgásos jelleg kihívásait, és ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a szabványosításért felelős európai intézményeknek fontos szerepük van e területen, különösen olyan szabványok kidolgozásával, amelyek segítségével meghatározható, hogy milyen egy „zöld” vagy „fenntartható” termék;
23. hangsúlyozza, hogy javítani és biztosítani kell az intézkedések közötti átjárhatóságot;
24. javasolja, hogy miközben vizsgálják a fogyasztási cikkek jótállási ideje meghosszabbításának lehetőségét, biztosítsák a fogyasztóknak a termékek várható élettartamára vonatkozó jobb tájékoztatását is;
25. javasolja annak vizsgálatát, hogy kívánatos-e egy olyan rendszer, amely az egészségügyben alkalmazott rendszer mintájára a környezetvédelmi állítások és ökocímkék terén előzetes jóváhagyást követel;

26. a hibás termékekkel kapcsolatos megoldásokat illetően hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a termékeket elsődlegesen újra felhasználják vagy megjavítsák, ne pedig kidobják, feltéve, hogy ennek következtében nem sérülnek a fogyasztói jogok, és hogy a használat vagy a javítás nem eredményez gyengébb minőségű termékeket;
27. rámutat, hogy mindenképpen biztosítani kell a cserealkatrészek rendelkezésre állását, és emellett gondoskodni kell arról, hogy a termékek javíthatók legyenek, és hogy a javítás költsége ne vegye el a fogyasztó kedvét a javítástól, tiszteletben tartva a fogyasztóknak a termékek megfelelőségével és biztonságával kapcsolatos jogait; javasolja, hogy az Európai Bizottság vizsgálja meg, milyen intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy ez lehetővé váljon;
28. ösztönzi, hogy az Európai Bizottság az áruk adásvételéről szóló irányelv kontextusában értékelje, hogy milyen módon lehetne még inkább támogatni a javítást és a fenntarthatóbb, „körforgásos” termékeket, tiszteletben tartva a fogyasztók jogait, valamint a fogyasztó és a vállalkozó közötti gazdasági egyensúlyt;
29. hangsúlyozza, hogy a helyi és a regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak ezen a téren, és szükség van új fogyasztási módok és magatartások, mint például a megosztásalapú gazdaság előmozdítására helyi és regionális szinten;
30. javasolja olyan üzleti modellek támogatását, amelyek áru vásárlása helyett inkább szolgáltatás vásárlását teszik lehetővé azáltal, hogy ösztönzik a javítást, a szociális gazdasági szervezetek fellépéseit és a használtcikkpiacok működését;
31. nyomatékosítja, hogy ki kell alakítani a javítás és a körforgásos gazdaság terén bevált helyi gyakorlatok leltárát;
32. hangsúlyozza, hogy a fogyasztásra vonatkozó helyi fellépések hatókörét fontos kiterjeszteni a szolgáltatásalapú gazdaságra, például az épületek felújítása területén és annak érdekében, hogy a fogyasztók lakóépületei megfeleljenek a környezetbarátabb, digitális társadalom igényeinek. Ehhez többek között a fogyasztók tájékoztatását szolgáló eszközök megerősítésére van szükség;
33. támogatja azokat a kezdeményezéseket, amelyek a fogyasztók piaci pozíciójának javítása, a környezet védelme és a kézműipar népszerűsítése érdekében támogatják a helyi kereskedelmet;
34. kiemeli azt a szerepet, amelyet a helyi és regionális önkormányzatok tölthetnek be a fogyasztók tájékoztatásában és képzésében;
35. hangsúlyozza, hogy olyan hatékony megoldásokra van szükség, amelyeket a fogyasztók könnyen megérthetnek és végrehajthatnak;
36. támogatja az Európai Bizottság azon szándékát, hogy a gazdasági szereplőkkel együttműködve ösztönzi e szereplőket olyan önkéntes vállalásokra, amelyek célja a fenntartható fogyasztásnak a jogszabályban előírt kötelezettségeken túlmutató támogatása;
37. hangsúlyozza, hogy bővíteni kell a környezettudatos tervezésről szóló irányelv hatályát, hogy magában foglalja az energiafelhasználó termékeket, továbbá az irányelvet a jelentős környezeti hatással járó termékek tágabb körére is ki kell terjeszteni és a hulladéktermelés megelőzésére irányuló intézkedéseket kell előírni benne;
38. határozottan támogatja a fenntartható termékekre irányuló kezdeményezés közzétételét, amelynek az a célja, hogy az ilyen termékek jelentsék a normát, és hogy ennek köszönhetően fel lehessen lépni a korai elavulás ellen és elő lehessen mozdítani a termékek tartósságát;
39. kéri az Európai Bizottságot, a tagállamokat, valamint a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy az európai helyreállítási terv keretében pénzügyi ösztönzőkkel érvélik el, hogy biztosítva legyen a hosszú távú eredmények elérése gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi téren, ezzel párhuzamosan pedig csökkenjen az erőforrás-felhasználás, kerüljék és távolítsák el a veszélyes anyagokat, valamint javítsák az anyagok és rendszerek körforgásosságát;
40. ismételten hangsúlyozza, hogy sürgősen fel kell gyorsítani a regeneratív növekedési modellre való átállást, a bolygó korlátain belül tartva az erőforrás-fogyasztást és csökkentve ökológiai lábnyomunkat. Ehhez elengedhetetlen a növekedés és az erőforrás-használat szétválasztása, a ténylegesen körforgásos társadalom kialakítása, valamint az együttműködés minden kormányzati és társadalmi szinten;
41. hangsúlyozza, hogy a zöld átállás során az adminisztratív terhek növelése nélkül kell támogatni a kkv-kat és a helyi kistermelőket. Ezen átalakulások biztosításához elengedhetetlenül fontosak az uniós finanszírozási források. Hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat be kell vonni az e tekintetben rendelkezésre álló uniós forrásokról szóló tájékoztatásba;

## A digitális transzformáció

42. felhívja a figyelmet arra, hogy a digitális átalakulás gyökeresen megváltoztatja a fogyasztók életét. Hatalmas lehetőségeket tartogat számukra, ugyanakkor új nehézségek elé is állítja őket. Ezért fel kell lépni a tisztességtelen online kereskedelmi gyakorlatok ellen. A digitális gazdaságra vonatkozó szabályok és a mesterséges intelligenciával, a dolgok internetével vagy a robotikával kapcsolatos követelmények kidolgozásakor meg kell erősíteni a fogyasztóvédelmi érdekeket. E tekintetben az RB tudomásul veszi az Európai Bizottságnak a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról szóló rendeletében és „A mesterséges intelligencia európai megközelítésének előmozdítása” című közleményében megfogalmazott innovatív javaslatát, amely külön RB-vélemény tárgyát fogja képezni;

43. hangsúlyozza, hogy fokozni kell a fogyasztók interneten megvalósított tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szembeni védelmére irányuló intézkedéseket. Ez különösen azt jelenti, hogy új normatív vagy piacfelügyeleti eszközöket kell kialakítani a fogyasztók olyan új gyakorlatokkal szembeni védelmében, amelyek a mesterséges intelligencia fejlődésének és az algoritmusok használatának köszönhetően jelennek meg (az árak, a termékek és a szolgáltatások tekintetében célzott ajánlatok gyakorlata, amely a fogyasztók internetes profilalkotása miatt válik lehetővé stb.), és biztosítani kell személyes adataik tényleges védelmét. Hasonlóképpen arra kéri az Európai Bizottságot és az uniós intézményeket, hogy hívják fel a nyilvánosság figyelmét az online vásárlások környezeti és társadalmi hatásaira;

44. hangsúlyozza, hogy az összekapcsolt tárgyak biztonságosságával kapcsolatos kérdések (a személyes adatok tiszteletben tartása, kiberbiztonság, megbízhatóság, átláthatóság és a fogyasztó tájékoztatása) kezelése érdekében korszerűsíteni kell a fogyasztók fizikai biztonságára összpontosító, termékbiztonságról szóló európai jogszabályokat;

45. hangsúlyozza, hogy koherenciára és egyértelmű kölcsönhatásra van szükség az uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok és a digitális piacokra vonatkozó uniós jogszabályok között annak érdekében, hogy magas szintű fogyasztóvédelmet lehessen kialakítani a fogyasztói jogok, az árukhoz és szolgáltatásokhoz való – többek között határon átnyúló – hozzáférés, az átláthatóság, a felelősség és a biztonságos digitális környezet tekintetében, valamint tisztázni és növelni lehessen az online közvetítők felelősségét. Olyan egyszerűsített mechanizmusokat kellene bevezetni az online közvetítők számára, amelyekkel nyomon követhetők a cégek ajánlatai, hogy a fogyasztói jogok védelme érdekében elkerülhető legyen az online ajánlatok gyakori változása által okozott károk;

46. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló szándékát, hogy innovatív elektronikus eszköztárat vezessen be, amelynek támogatnia kell az illetékes szerveket az illegális online kereskedelmi gyakorlatok azonosításában; ezeknek az elektronikus eszközöknek azt is szolgálniuk kell, hogy nyomon lehessen követni a termékeiket online kínáló vállalatok eltűnését;

47. kiemeli, hogy egyes területeken továbbra is hatályban vannak azok a területi alapú tartalomkorlátozások, amelyek megakadályozzák, hogy a fogyasztók egész Európában korlátozás nélkül élvezhessék a digitális tartalmakat;

48. javasolja a hatóságok birtokában lévő adathalmazok kiaknázását annak érdekében, hogy a nyílt hozzáférésű adatokkal („open data”) kapcsolatos dinamikus politikának köszönhetően a fogyasztók optimális tájékoztatást kapjanak;

49. hangsúlyozza, hogy a digitális átállás során az adminisztratív terhek növelése nélkül kell támogatni a kkv-kat és a helyi kistermelőket. Ezen átalakulás biztosításához elengedhetetlenül fontosak az uniós finanszírozási források. Hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat be kell vonni az e tekintetben rendelkezésre álló uniós forrásokról szóló tájékoztatásba;

## Hatásos végrehajtás és jogorvoslat

50. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy a fogyasztói jogok érvényesítése terén töltsön be koordinációs, valamint a tagállamokat és a helyi és regionális önkormányzatokat támogató szerepet, különösen azért, hogy biztosítsa, hogy az egyes tagállamok által hozott intézkedések a vállalatok székhelyétől függetlenül alkalmazhatóak legyenek, amire a szankciók esetében szükség volna;

51. üdvözli, hogy az „Új fogyasztóügyi stratégia” tartalmazza, hogy az Európai Bizottság – többek között a fogyasztóvédelmi együttműködési hálózaton keresztül – támogatni fogja a tagállamokat a fogyasztói jog gyors végrehajtásában és betartatásában; ennek kapcsán hangsúlyozza az európai fogyasztói központok pozitív szerepét a határokon átnyúló fogyasztóvédelem kialakításában;

52. megjegyzi, hogy az új stratégiának megfelelően kötelezővé váló ellenőrzési intézkedések megfelelő végrehajtásához több személyzetre lesz szükség a piacfelügyeleti feladatok ellátásához. E tekintetben folyamatos képzéssel fokozni kell az e feladatokat ellátó személyzet ágazati specializációját, és az ellenőrizendő tevékenységek – csalárd, illetve tisztességtelen gyakorlatok, online értékesítés stb. – fényében megfelelő anyagi erőforrásokat kell biztosítani. Másrészt a bizottságot esetlegesen veszélyeztető lehetséges csalások vagy szabályszegések felderítéséhez akkreditált laboratóriumok megfelelő hálózatára van szükség;

53. javasolja az egyfelől a helyi és regionális önkormányzatok, másfelől a fogyasztói szervezetek közötti együttműködés megerősítését;

54. támogatja, hogy a fogyasztók tájékoztatására irányuló, önkéntes intézkedéseket dolgozzanak ki a helyi és a regionális önkormányzatokkal és vállalkozásokkal partnerségben;

### **Specifikus fogyasztói szükségletek kezelése**

55. üdvözli, hogy az új fogyasztóügyi stratégia egyértelműen kimondja, hogy bizonyos fogyasztói csoportok, különösen a gyermekek, az időskorúak és a fogyatékossgal élő személyek bizonyos helyzetekben különösen veszélyeztetettek lehetnek, és specifikus biztosítékokra van szükségük, különösen a digitális szakadék eredményeképpen;

56. hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni azon kiszolgáltatott helyzetű fogyasztók védelmét, akiknek hitelre van szükségük ahhoz, hogy alapvető árukat és szolgáltatásokat, például orvosi ellátást, oktatást és közszolgáltatásokat vásároljanak; ezekben az ágazatokban meg kell határozni olyan szakpolitikákat és eszközöket, amelyek az alapvető egészségügyi és oktatási ágazatokban folyamatos szolgáltatást nyújtó vállalatok fizetésképtelensége esetén megerősítik a fogyasztók védelmét, hogy mérsékelni lehessen az ezekben az ágazatokban működő vállalkozások bezárásából eredő károkat;

57. hangsúlyozza, hogy fontos fejleszteni a fogyasztók pénzügyi kompetenciáit, többek között az új digitális technológiák területén is, és ennek érdekében támogatni kell az e területen indítandó helyi és regionális projekteket;

58. üdvözli, hogy az új fogyasztóügyi stratégia azt tervezi, hogy a helyi önkormányzatok által ezen a területen hozott intézkedések fontosságára tekintettel 2021-től kezdve a tagállamokban növeli az adósságtanácsadási szolgáltatások elérhetőségét javító intézkedések finanszírozását;

59. üdvözli, hogy az Európai Bizottság támogatni szándékozik azokat a kezdeményezéseket, amelyek helyi tanácsadást nyújtanak olyan fogyasztók számára, akik strukturális vagy személyes okokból nem férnek hozzá az online vagy a központi tájékoztató hivatalok által nyújtott támogatáshoz és információkhoz;

60. kéri a helyi és regionális önkormányzatok, a fogyasztói szervezetek és a vállalkozások közötti együttműködés kialakítását vagy megerősítését annak érdekében, hogy az erőforrások lehető legjobb felhasználása céljából egyesítsék erőiket;

61. a túlzott eladósodottság elleni küzdelemben tett erőfeszítéseket illetően ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy a megelőző intézkedéseken túlmenően elemezze egy, a fogyasztók adósságának kollektív rendezésére irányuló, korrekciós jellegű európai jogi aktus megvalósíthatóságát; továbbá olyan konkrét politikák elfogadását szorgalmazza, amelyekkel elkerülhető a fogyasztók számára különösen károsnak bizonyult gyakorlatok (például a rülfrozó hitelkeretű kártyák), amelyek eladósodottsághoz vezetnek és veszélyeztetik a fogyasztók hitelképességét más területen;

62. javasolja, hogy a fogyasztók sebezhetőségének és kirekesztésének kérdéseit azok valamennyi vetületében vizsgálják, ideértve azokat is, amelyek közvetlenül az olyan helyi problémaköröket érintik, mint az internetkapcsolattal nem vagy alig rendelkező, vagy a rossz internetkapcsolattal rendelkező térségekben élő fogyasztók digitális leszakadása; Elő kell mozdítani és szabályozni kell a személyes jelenlétet igénylő alapvető pénzügyi szolgáltatások katalógusát, és intézkedéseket kell hozni annak megakadályozására, hogy ezeket részben vagy teljes egészében megszüntessék, hátrányos megkülönböztetést okozva egyes fogyasztók számára a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést illetően;

63. javasolja továbbá, hogy kezeljék a digitális szakadék problémakörét, amely azokat a védendő fogyasztókat érinti, akik amiatt rekednek ki a digitális átalakulásból, hogy nem rendelkeznek az ehhez nélkülözhetetlen berendezéssel vagy a szükséges alapkészségekkel, különösen a kevésbé fejlett régiókban;

### **Fogyasztóvédelem globális kontextusban**

64. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi partnerekkel való együttműködés kulcsfontosságú egy olyan globalizált világban, amelyben az online vásárlások nem ismernek országhatárokat;

65. üdvözli az Európai Bizottság azon bejelentését, hogy az online értékesített termékek biztonságosságának fokozása érdekében cselekvési tervet dolgoz ki Kínával, és hogy az EU partnerrégiói, köztük az afrikai régiók számára szabályozási támogatást, technikai segítségnyújtást és kapacitásépítési támogatást vezet be;

66. egyúttal viszont arra bátorítja az Európai Bizottságot, hogy fejlessze és gyorsítsa fel a kínálatukkal az Unió területét megcélzó szolgáltatók telephelye szerinti harmadik országokkal folytatandó együttműködést;

67. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy az EU-ba behozott áruk és szolgáltatások megfeleljenek az Európai Unió vonatkozó szabványainak és előírásainak. Üdvözli, hogy az Európai Bizottság javasolja az emberi jogokkal, valamint a szociális és környezetvédelmi normákkal kapcsolatos vállalati felelősségvállalás növelését a teljes értéklánc mentén (beleértve az alvállalkozókat is), harmadik országokban is;

#### **A fogyasztóvédelmi politika más területekre történő alkalmazása**

68. emlékeztet arra, hogy a fogyasztóvédelmi politika a legtranszverzálisabb uniós szakpolitikák egyike, mivel számos uniós szakpolitikai területet érint a termékbiztonságtól a digitális piacon, a pénzügyi szolgáltatásokon, az élelmiszerbiztonságon és a címkézésen át az energiaügyig, az utazásig és a közlekedésig;

69. rámutat, hogy az egyéb uniós – például az energiaügyi, távközlési, közlekedési, a biztosítási és a hitelágazatra vonatkozó stb. – szakpolitikák és tevékenységek kialakításakor és végrehajtásakor szükség van a fogyasztóvédelmi követelmények beépítésére;

70. hangsúlyozza, hogy a fogyasztó jóllétének az Európai Unió szilárd versenypolitikája útján történő előmozdításával kapcsolatos célkitűzésnek prioritási célkitűzésnek kell maradnia az EUMSZ 101. és 102. cikkének végrehajtása során;

#### **Irányítás**

71. hangsúlyozza, hogy az új fogyasztóügyi stratégia irányításának és felügyeletének támogatása érdekében a fogyasztás körforgásos jellegére is vonatkozó releváns mutatók alapján ki kell dolgozni a fogyasztói körülmények eredménytábláját, amely a fogyasztók helyzetét mutatja be az egész Európai Unióra kiterjedően;

72. támogatja, hogy az Európai Bizottság az összes érdekelt szereplő bevonásával megvalósuló, széles körű partnerség mellett új irányítási modellt kíván bevezetni. Ezzel összefüggésben üdvözlendőnek tartja, hogy az Európai Bizottság arra törekszik, hogy rendszeresen megbeszéléseket folytasson az Európai Parlamenttel, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával, és emellett a meglévő hálózatok, munkacsoportok és ad hoc munkacsoportok keretében szorosan együttműködjön a tagállamokkal;

73. megismétli, hogy a Régiók Európai Bizottságát fontos bevonnai ezekbe a munkákba.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 13-án.

*a Régiók Európai Bizottsága  
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

**A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025)**

(2022/C 61/08)

<b>Előadó:</b>	Kate FEENEY (IE/Renew Europe), Dun Laoghaire Rathdown megye közgyűlésének tagja
<b>Referenciaszöveg:</b>	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025) COM(2020) 698 final

## POLITIKAI AJÁNLÁSOK

### A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. megállapítja, hogy az egyenlőség egyike az Európai Unió alapját képező értékeknek, ahogyan ez a Szerződésekben és az Európai Unió Alapjogi Chartájában is tükröződik, amelyek felhatalmazzák az EU-t a megkülönböztetés elleni küzdelemre, és felelősséggel ruházzák fel e tekintetben;
2. ismételten leszögezi, hogy a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű, interszexuális, nem bináris és queer (LMBTIQ) személyek jogai emberi jogok, ezért minden embert megilletnek, függetlenül attól, hogy jogállásuk szerint állampolgárság nélküli személyek, menekültek, migránsok vagy külföldi állampolgárok, vagy attól, hogy nők, férfiak, gyermekek, idősek vagy fogyatékossgal élő személyek, továbbá hogy milyen felekezethez vagy etnikumhoz tartoznak, milyen politikai nézeteket vallanak, és milyen a szexuális irányultságuk, nemi identitásuk vagy önkifejezésük, illetve nemi jellegük;
3. üdvözlöi minden eddigi, európai és nemzeti szinten végzett munkát<sup>(1)</sup>, többek között az Európai Bizottság „Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025)” című közleményének közzétételét és az abban foglalt, az LMBTIQ-személyek egyenlőségének az Európai Unióban történő előmozdítását célzó politikai célokat és intézkedéseket;
4. arra figyelmeztet azonban, hogy bár az első uniós LMBTIQ-egyenlőségi stratégia régóta várt lépés a helyes irányba abban az Európában, amelynek mottója az „Egyesülve a sokféleségben”, az uniós értékek érvényesülése tekintetében visszalépés tapasztalható, mivel egyes hatóságok rendszeresen LMBTIQ-ellenes hangot ütnek meg, sőt diszkriminatív politikákat és jogszabályokat alkalmaznak;
5. biztatónak látja, hogy az Európai Bizottság kifejezetten megemlíti az RB-t, és arra kéri, hogy mozdítsa elő a párbeszédet a helyi és regionális önkormányzatokkal és a civil társadalommal, többek között a szociális partnerekkel az LMBTIQ-személyek egyenlőségének előmozdítása érdekében;
6. aggasztónak tartja, hogy a fokozott szakpolitikai erőfeszítések ellenére az LMBTIQ-személyek strukturális hátrányos megkülönböztetése és marginalizációja még mindig Unió-szerte tapasztalható;
7. szilárd meggyőződése, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepet játszanak egy olyan európai társadalom kialakításában, amely nem bizonyos polgárok kirekesztésén, hanem az összes polgár befogadásán alapul, és egyetért azzal, hogy az inkluzív és a sokszínűséget előmozdító stratégiák mind a köz-, mind a magánszektorban fontosak az LMBTIQ-személyek által tapasztalt összetett kihívások és élethelyzetek kezelésében;

<sup>(1)</sup> Az LMBTIQ-személyek egyenlőségének előmozdítására irányuló intézkedések listája, amelyet az Európai Bizottság 2015-ben tett közzé; az egyenlőségért felelős biztos tisztségének létrehozása, amelyet Helena Dalli tölt be; valamint az a tény, hogy 21 tagállam jogilag elismerte az azonos nemű párokat, és négy tagállam olyan, a nem elismerésére irányuló jogi eljárásokat vezetett be, amelyek nem írnak elő egyszemélyi feltételeket.

8. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy biztosítsa az Európai Unió alapvető elveinek tiszteletben tartását, valamint azt, hogy egyetlen önkormányzat, régió vagy állam se vezessen be a „helyi önkormányzatok családügyi chartájaként” vagy az „LMBT-ideológiával szembeni állásfoglalásként” elfogadott rendszerszintű diszkriminatív kezdeményezéseket, mint például az „LMBT-mentes övezetek” létesítése, vagy használjon fel forrásokat a megkülönböztetésmentesség elvével ellentétes módon;

9. a fentiek fényében hangsúlyozza az LMBTIQ-személyek hátrányos megkülönböztetése elleni küzdelem fontosságát, üdvözli az Európai Parlament állásfoglalását, amely az egész EU-t az LMBTIQ-szabadság zónájának nyilvánította<sup>(2)</sup>, és hangsúlyozza a közösségeken belüli kölcsönös tolerancia jelentőségét;

### **Mi a városok és régiók szerepe?**

10. meggyőződése, hogy az egyenlőség elleni küzdelem az EU-ban közös felelősségünk, amely minden kormányzati szinten fellépést igényel, valamint szükségessé teszi a civil társadalom, valamint az LMBTIQ-szervezetek és érdekképviselői csoportok aktív és folyamatos részvételét, mivel ezek mind kulcsszerepet játszanak az egyenlőségi politikák működtetésében és alakításában, valamint hatékony végrehajtásukban;

11. hisz abban, hogy az egyenlőség megteremtésében és általános érvényre juttatásában nagy szerep jut a helyi és regionális szintű intézkedéseknek, mivel a regionális és helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek napi szinten érintkeznek a polgárokkal, és más kontextusban találkoznak velük, mint a nemzeti szintű politikusok: iskolákban, munkahelyeken, kulturális és sporttevékenységek során, tehát mindazon helyeken, ahol az emberi jogok formálódnak és érvényre jutnak;

12. kiemeli továbbá, hogy a helyi önkormányzatoknak szerepe van az emberi jogokról való tájékoztatásban, a közösségeik előtt álló legfontosabb kihívások felismerésében, valamint a közösségi életben való egyenlő részvétel és a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosításában, továbbá abban, hogy a társadalom marginalizált tagjai számára a szükségleteikhez szabott szolgáltatásokat vezessenek be;

13. oszttja a Világgazdasági Fórum azon véleményét<sup>(3)</sup>, hogy az egyenlőség és a jogok érvényesülésének előmozdítása világosan és pozitívan korrelál a városok és a régiók gazdasági fejlődésével és jólétével, és a kirekesztő magatartás bármely formája káros hatással lehet a közösség egészére és a tágabb gazdaságra is. Ez különösen fontos most, hogy a Covid19-válságot követően megkezdjük a közösségeink újjáépítését;

14. aggasztja, hogy a vidéki és a városi területek között szemmel látható különbség van a sokszínűséggel szembeni általános tisztelet és az elfogadás terén, ami elmélyítheti egyes régiók demográfiai problémáit, és ezáltal még jobban aláássa gazdasági és társadalmi fejlődésüket;

15. megállapítja és üdvözli, hogy vannak példák arra, hogy a helyi önkormányzatok<sup>(4)</sup> aktívan hozzájárulnak az LMBTIQ-közösségek befogadásához, sőt, élen járnak az LMBTIQ-barát szakpolitikák kialakításában, miközben a nemzeti kormányok lemaradnak e téren;

### **Az erőszak valamennyi formája elleni küzdelem**

16. EU-szerte és azon túl is teljes mértékben kiáll az LMBTIQ-személyek szabadságát garantáló városok mellett;

17. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy lépjen fel az LMBTIQ-személyek elleni erőszak valamennyi formája ellen, és fogadjon el intézkedéseket az LMBTIQ-személyek elleni erőszak megelőzése és leküzdése céljából, ideértve az online erőszakot is, amely a fiatalok között elfogadottá válhat;

18. kéri az Európai Bizottságot, hogy elismerve a szabad véleménynyilvánítás jogának fontosságát, fogadjon el intézkedéseket a gyűlöletbeszéd, különösen az online gyűlöletbeszéd leküzdésére. Az LMBTIQ-személyek elleni gyűlöletbeszéd a hátrányos megkülönböztetés egyik legártalmasabb forrása, és gyakran gyűlölet-bűncselekménybe és erőszakba torkollik. A gyűlöletbeszéd elleni fellépés együttműködést igényel az európai intézmények, a kormányzati szervek, a helyi és regionális önkormányzatok és a magánszektor között. Erre a lépésre szükség van, ha gátat akarunk vetni a hátrányos megkülönböztetésnek és a társadalomra gyakorolt romboló hatásának;

<sup>(2)</sup> Az Európai Parlament 2021. március 11-i állásfoglalása az Uniónak az LMBTIQ-szabadság zónájává való nyilvánításáról ([https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0089\\_HU.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0089_HU.html))

<sup>(3)</sup> Great Reset: Why LGBT+ inclusion is the secret to cities' post-pandemic success | World Economic Forum (weforum.org).

<sup>(4)</sup> Több ilyen város is van Európában, például Barcelona, Ljubljana, Berlin, Budapest és Lodz, továbbá városhálózatok, mint a RE.A.DY hálózat Olaszországban.

19. várakozással tekint a közeljövőben benyújtandó európai bizottsági javaslat elé, amely az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében felsorolt uniós bűncselekmények körét kiterjeszti a gyűlölet-bűncselekményekre és gyűlöletbeszédre, arra is, amely az LMBTIQ-személyek ellen irányul, nemcsak szexuális irányultságukat, hanem nemi identitásukat, nemi önkifejezésüket és nemi jellegüket illetően is, és hangsúlyozza, hogy sürgősen végre kell hajtani a bűncselekmények áldozatainak jogairól szóló irányelvet;

20. sürgeti, hogy valamennyi uniós tagállam ratifikálja az Európa Tanács nőikkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményét (Isztambuli Egyezmény), amelynek az áldozatok jogai védelmére irányuló intézkedései megkülönböztetés nélkül alkalmazandók, ideértve a nemen, a társadalmi nemen, szexuális irányultságon vagy nemi identitáson alapuló megkülönböztetést is; Ennek érdekében kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen eleget azon kötelezettségvállalásának, hogy az egyezmény megkötését kulcsfontosságú prioritássá teszi, és nagy várakozással tekint többek között a nők elleni erőszak felszámolásával kapcsolatos javaslat elé, amelyet Ursula von der Leyen elnök jelentett be az Unió helyzetéről szóló 2021-es beszédében;

21. szorgalmazza az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló felülvizsgált irányelv megfelelő átültetését és szigorú alkalmazását, mert az megerősíti az olyan tartalmakkal szembeni védelmet, amelyek gyűlöletet keltenek vagy erőszakra ösztönöznek, és tilt mindenféle – ezen belül a nemi vagy szexuális irányultságon alapuló – diszkriminációt tartalmazó vagy támogató kommunikációt a kereskedelmi médiában;

### **A személyek szabad mozgása és a családok**

22. fontosnak tartja, hogy a stratégia kifejezetten hivatkozzon a szabad mozgás regionális – ezen belül is különösen a régiók közötti – vonatkozásaira, tiszteletben tartva ugyanakkor azt a Szerződésekben rögzített ténytet, hogy a családjog a tagállamok hatáskörébe tartozik, és rámutat arra, hogy ez akadályozhatja a szabad mozgást, mivel a tagállamok eltérő családjogi szabályozása miatt gyakran előfordul, hogy az egyik tagállamban elismert családi kapcsolatokat más tagállamokban nem ismerik el, különösen az LMBTIQ családok esetében;

23. üdvözli, hogy az Európai Bizottság 2020 novemberében első alkalommal ismertette a lesbikus, meleg, biszexuális, transznemű, nem bináris, interszexuális és transznemű személyek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós stratégiáját (LMBTIQ). A stratégia alapjául szolgáló négy pillér egyike az LMBTIQ-személyek biztonságának garantálására vonatkozik.

Az LMBTIQ-személyek elleni erőszak jelensége azonban máig nincs reprezentatív módon feldolgozva ahhoz, hogy második lépésként releváns munkamódszerek álljanak rendelkezésre az erőszak elleni jövőbeli küzdelemhez.

Bár az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által közzétett „Long Way to Go for LGBTI Equality” című online felmérés értékes információkkal szolgál az LMBTIQ-személyek megkülönböztetéssel és erőszakkal kapcsolatos tapasztalatairól, önkéntes online felmérésként statisztikailag nem reprezentatív, mivel nem véletlenszerű mintán alapul. Ennek fényében a Régiók Bizottsága arra kéri az Európai Bizottságot, hogy LMBTIQ-stratégiájának részeként rendszeresen kezdeményezzen és finanszírozzon olyan, uniós szintű anonim és reprezentatív felmérést az LMBTIQ-személyek (rejtett) erőszakkal, köztük párkapcsolati erőszakkal kapcsolatos tapasztalatairól, amelyet minden uniós tagállam számára függetlenül kell elvégezni és értékelni.

24. teljes mértékben egyetért az Európai Bizottság elnökének azon kijelentésével, miszerint „aki egy országban szülő, az minden országban szülő”<sup>(5)</sup>. üdvözli ezért a család tagállamok közötti kölcsönös elismerésének támogatásáról szóló jogalkotási javaslat bejelentését;

25. arra kéri a tagállamokat, hogy biztosítsanak egyértelmű és könnyen hozzáférhető tájékoztatást az LMBTIQ-személyek és családtagjaik EU-n belüli, határokon átnyúló jogainak elismeréséről, és hogy a köztisztviselők a közigazgatás minden szintjén alapos tájékoztatást kapjanak ebben a témában;

26. csatlakozik ahhoz a kéréshez, amelyet az Európai Parlament fogalmazott meg a szívrávnycsaládok és az azonos nemű párokkal kapcsolatban az LMBTIQ-személyek EU-ban biztosított jogairól szóló állásfoglalásában<sup>(6)</sup>, és sürgeti az Európai Bizottságot, hogy törekedjen a szívrávnycsaládok helyzetének javítására egyrészt a határon átnyúló családjogi rendelkezések szigorú érvényesítése, másrészt a tagállamokkal folytatott párbeszéd fokozása révén (ideértve a Coman-ítélet végrehajtásával kapcsolatos párbeszédet<sup>(7)</sup>), mivel az anyagi családjog tagállami hatáskörbe tartozik;

<sup>(5)</sup> Az Unió helyzetéről szóló 2020. évi értékelő beszéd.

<sup>(6)</sup> 2021/2679(RSP) számú EP-állásfoglalás.

<sup>(7)</sup> A C-673/16. sz. ügyben hozott ítéletében az Európai Unió Bírósága egyértelműen kimondta, hogy a „házastársnak” a szabad mozgásról szóló irányelvben szereplő fogalma az azonos nemű partnerekre is vonatkozik.

27. arra kéri a helyi önkormányzatokat, hogy küldjenek pozitív jelzést a helyi LMBTIQ-közösségeik felé azáltal, hogy bátorítást mutatnak az LMBTIQ-személyeket támogató ambiciózus politikák kialakítása terén és alulról kezdeményeznek változást; itt említhetjük meg Torinó példáját<sup>(8)</sup>, ahol a városi közigazgatási szervek hivatalosan elismerik az azonos nemű partnerek közötti bejegyzett élettársi kapcsolatot, jóllehet nemzeti szinten 2016-ig nem voltak erre vonatkozó rendelkezések. Torinó azóta is úttörő szerepet tölt be azáltal, hogy elismeri az azonos nemű párok törvényes szülői státuszát, még akkor is, ha a nemzeti jog nem tartalmaz ilyen rendelkezéseket;

### Az LMBTIQ-fiatalok támogatása az EU-ban

28. elismeri, hogy az LMBTIQ-fiatalok Európában különösen kiszolgáltatott helyzetben vannak, mivel már fiatalon hátrányos megkülönböztetésnek, viktimizációnak, megbélyegzésnek és bántalmazásnak vannak kitéve; nehézségekbe ütköznek a szexuális irányultságuk családjuk és közösségeik előtti felfedése során, valamint amiatt, hogy a szakmai szolgáltatók és a társadalom szélesebb körei nem ismerik jól az LMBTIQ-személyek problémáit, továbbá az LMBTIQ-személyek jelentős része mentális, testi és szexuális egészségi problémákkal is küzd;

29. üdvözli az Európai Bizottság 2021. március 24-én közzétett, átfogó gyermekjogi stratégiáját, amely biztosítja az LMBTIQ-gyermekek számára a szabad személyiségfejlődést, illetve jogaik védelmét és gyakorlását, valamint olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek tájékoztatást és iránymutatást nyújtanak a családoknak ahhoz, hogy segíthessék a gyermekek teljes körű fejlődését. Kifejezetten támogatja az arra vonatkozó bevált gyakorlatok cseréjét, hogy szüntessék meg az interszexuális csecsemőkön és serdülőkön az ók vagy szüleik – teljes körű tájékoztatáson alapuló – beleegyezése nélkül, a tipikus férfi vagy nő fogalommeghatározásnak való megfelelés érdekében végzett nem életmentő műtéteket és orvosi beavatkozásokat;

30. sürgeti a tagállamokat, hogy értékeljék a nemzeti LMBTIQ-egyenlőségi terveikben azokat a szakpolitikákat és gyakorlatokat, amelyek hátrányosan érintik vagy még jobban elidegenítik LMBTIQ-személyeket, köztük is különösen a fiatalokat; kéri a tagállamokat, hogy támogassák a helyi közösségeket azáltal, hogy megfelelő szolgáltatásokat biztosítanak a marginalizálódott fiatalok támogatására (mint például a biztonságos környezet megteremtése), és biztosítsanak nekik esélyegyenlőséget a foglalkoztatásban, befogadó munkakörnyezetet, valamint pozitív LMBTIQ-képviselést és -részvételt a kultúrában, a társadalomban és a sportban;

31. figyelmeztet arra, hogy az LMBTIQ-személyek hajléktalansága egy rejtett probléma Európában, bár az ezzel kapcsolatos kisszámú kutatási eredmény<sup>(9)</sup> szerint általában véve az LMBTIQ-közösség, és különösen az LMBTIQ-fiatalok felülreprezentáltak a hajléktalan népességben: becslések szerint a hajléktalanságot megtapasztaló fiatalok 25–40 %-a vallja magát LMBTIQ-személynek<sup>(10)</sup>. Ezért kéri, hogy a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformja keretében is fordítsanak kiemelt figyelmet erre a problémára;

32. felhívja a figyelmet arra, hogy a foglalkoztatási egyenlőségről szóló irányelvet szigorúan végre kell hajtani, végrehajtását pedig gondosan nyomon kell követni és értékelni kell. Az RB üdvözli, hogy a jelenlegi jogszabályok értékelését és nyomon követését követően az Európai Bizottság 2022-ben előterjeszti majd az ennek eredményeként szükségessé váló jogszabályokat, különösen az egyenlőséggel foglalkozó szervek szerepét illetően;

33. arra kéri az Európai Bizottságot, valamint a nemzeti kormányokat és a regionális és helyi önkormányzatokat, hogy hívják fel a figyelmet az LMBTIQ-fiatalok hajléktalanságára, amely a társadalmi kirekesztés legsúlyosabb formája, és Krakkó és Berlin példáját követve alakítsanak ki a közösségeikben ifjúsági gondozó központokat és menedékeket;

### A Covid19-válság hatása az LMBTIQ-személyek életére

34. megállapítja, hogy a Covid19-járvány által okozott egészségügyi és társadalmi válság összetett kihívásokat és kockázatokat jelent az LMBTIQ-közösség számára. Közelmúltbeli kutatások<sup>(11)</sup> szerint ezek közé tartozik a mentális egészség romlása, az egészségügyi ellátás igénybevételével kapcsolatos nehézségek, a gyűlöletbeszéd és a családon belüli erőszak erősödése, továbbá a lakhatással, élelmezéssel és megélhetéssel kapcsolatos állami segélyprogramok igénybevételével és az igazságszolgáltatáshoz, a regisztrációhoz és más jogi folyamatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos nehézségek;

35. üdvözli, hogy egyes közösségekben támogatási programokat vezettek be, amelyek keretében online pszichológiai tanácsadást, szabadterti tevékenységeket, egészségügyi ellátást, önkormányzati bérlakásokat, védett házakat és kiegészítő finanszírozást biztosítanak; kéri a nemzeti hatóságokat, valamint a regionális és helyi önkormányzatokat, hogy biztosítsák, hogy a vészhelyzeti és a helyreállítási intézkedések ne legyenek diszkriminatívak;

<sup>(8)</sup> Torinó önkormányzati rendelete, 2010.

<sup>(9)</sup> A Hajléktalanokkal Foglalkozó Nemzeti Szervezetek Európai Szövetsége által megjelentetett „Homeless in Europe” magazin „LGBTIQ Homelessness” c., 2017. őszi száma, valamint az európai leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű, interszexuális és queer (LMBTIQ) fiatalok hajléktalanságára vonatkozó 2019. évi felmérés.

<sup>(10)</sup> [https://www.ilga-europe.org/sites/default/files/COVID19%20\\_Impact%20LGBTI%20people.pdf](https://www.ilga-europe.org/sites/default/files/COVID19%20_Impact%20LGBTI%20people.pdf).

<sup>(11)</sup> covid19-lgbti-assessment-2020.pdf (ilga-europe.org).

### További lépések

36. kéri, hogy a kormányzati szervek és az érdekelt felek minden szinten és határokon átnyúlóan is fokozzák az együttműködést és a – tényeken alapuló – párbeszédet, és ennek során helyezzenek különös hangsúlyt az LMBTIQ-személyek személyes tapasztalataira, valamint arra, hogy az LMBTIQ-kérdéseket az összes meglévő és újonnan kialakítandó szakpolitikába beemeljék, biztosítva ezzel, hogy a szakpolitikák szakmailag megalapozottak legyenek, kellőképpen igazodjanak az LMBTIQ-személyek szükségleteihez és ezáltal tükrözzék a társadalmi sokszínűséget;

37. ismételtlen <sup>(12)</sup> kéri, hogy nagyobb mértékben alkalmazzanak interszekcionális megközelítést, és az interszekcionális intézkedéseket hangolják össze az ágazati területeken megvalósuló pozitív intézkedésekkel;

38. támogat minden olyan erőfeszítést, amelynek célja az átnevelési terápiák és az interszexuális és transznemű személyeken végzett orvosi kényszerbeavatkozások (például az interszexuális személyek nemi szervének megcsonkítása és kényszersterilizációja) megakadályozása; kéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy állítsák le ezeket a kezdeményezéseket, amennyiben azok végrehajtására helyiségeikben kerül sor, és különítsenek el forrásokat az ilyen gyakorlatok felszámolásának előmozdítására, különös tekintettel a gyermekek és fiatalok védelmére;

39. üdvözli az Európai Bizottság által követett azon megközelítést, hogy előmozdítja a bevált gyakorlatok cseréjét a nem elismerésére vonatkozó, az önmeghatározás elvén alapuló jogszabályokkal és eljárással kapcsolatban, és örvendetesnek tartja, hogy az Európai Bizottság ágazatközi párbeszédet indít annak érdekében, hogy felhívja a figyelmet a transznemű, nem bináris identitású és interszexuális emberek problémáira, és ösztönözze az inkluzivitást az összes releváns intézkedésben és eljárásban;

40. kéri, hogy nyújtsanak erősebb védelmet a transzneműeknek, akik a hátrányos megkülönböztetésnek, az erőszaknak és az üldöztetésnek leginkább kitett emberek közé tartoznak. Egy közelmúltban készült tanulmány <sup>(13)</sup> szerint a vizsgált 31 országból csak 13-ban vannak hatályban olyan jogszabályok, amelyek legalább egy bizonyos szintű védelmet nyújtanak a nemi identitás és/vagy a nemi jelleg alapján;

41. megállapítja, hogy sürgősen szükség van többszintű kormányzati fellépésre és partnerségekre; teljes mértékben támogatja az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusának azt a munkáját, amely a helyi önkormányzatoknak az LMBTIQ-személyek védelmével kapcsolatos szerepét és felelősségi körét vizsgálja, és felkéri a kongresszust, hogy az eredményeket ismertesse a Régiók Bizottságával;

42. sürgeti a nemváltoztatáshoz kapcsolódó egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés fontosságának elismerését. A nemváltoztatáshoz kapcsolódó egészségügyi ellátás életmentő, és ekként is kell kezelni. A Covid19-világjárvány nem tekinthető indokként bármely egészségügyi ellátáshoz, többek között a nemváltoztatáshoz kapcsolódó ellátáshoz és a folyamatban lévő kezelésekhöz való hozzáférés elhalasztására, késleltetésére vagy korlátozására;

43. segítő kezet szeretne nyújtani egyfelől az Európai Bizottságnak a helyi és regionális szinten bevált releváns gyakorlatok összegyűjtésében és a vonatkozó európai jogszabályok helyi szintű végrehajtásában, másfelől az Európai Parlamentnek, különösen az LMBTI-kérdésekkel foglalkozó közös munkacsoportjának;

44. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy támogassa az LMBTIQ-személyek elfogadása terén megnyilvánuló földrajzi különbségek vizsgálatára irányuló kutatást annak érdekében, hogy a városi területeken kívül megnyilvánuló hátrányos megkülönböztetéssel szemben hatékonyabb módszerekkel vehessük fel a küzdelmet;

45. hisz abban, hogy a Régiók Bizottságának részvétele a „befogadó főváros” kezdeményezés kialakításában jelentős hozzáadott értékkel bírna, ezért ismételtlen kéri, hogy az RB-t hivatalosan is vonják be minden évben a befogadás európai fővárosának/fővárosainak kijelölésébe, valamint a kormányzati LMBTI-kapcsolattartó pontok európai hálózatának munkájába, amely az Európa Tanács égisze alatt zajlik.

46. kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat teljes mértékben vonják be az LMBTIQ-személyek egyenlőségével kapcsolatos nemzeti tervek kidolgozásába, megvalósításába és nyomon követésébe;

47. csatlakozik az Európai Bizottság azon megközelítéséhez, hogy munkaadóként példát mutatva teljes mértékben befogadó munkakörnyezet kialakítására törekszik, és kéri, hogy az európai uniós intézmények LMBTIQ-dolgozóinak érdekeit aláíró intézkedéseket kövessék nyomon;

<sup>(12)</sup> Az RB véleménye: Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia, 2020. október.

<sup>(13)</sup> Az Európai Bizottság tanulmánya: *Trans and Intersex Equality in Europe – A Comparative Analysis*, 2018.

48. arra kéri az összes politikai vezetőt, hogy mutasson példát azáltal, hogy nyilvánosan elítéli a szexuális irányultságon vagy a nemi identitáson, nemi önkifejezésen, illetve nemi jellegén alapuló hátrányos megkülönböztetés, homofób, transzfób és interfób megnyilvánulások, zaklatás és erőszak minden formáját;
49. hangsúlyozza, hogy minden korosztálynak és minden társadalmi csoportnak felvilágosítási intézkedésekre és tájékoztató kampányokra van szüksége, továbbá meg kell erősíteni a közszolgáltatásokat, a támogatási feladatokat végző szakemberek kapacitását és az áldozatközpontú igazságszolgáltatást;
50. hangsúlyozza az általános szexuális felvilágosítás szerepét a sztereotípiák és a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemben, az LMBTIQ-közösség tagjairól alkotott pozitív kép kialakításában és az elfogadás légkörének megteremtésében. A felvilágosítást végző személyek elleni bármely támadást el kell ítélni;
51. várakozással tekint azon új javaslatok elé, amelyek lehetővé teszik az LMBTIQ-személyek által elszenvedett interszekcionális diszkrimináció és egyenlőtlenség, valamint a nemi elfogultság és egyéb sztereotípiák leküzdését célzó projektek finanszírozását a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program keretében;
52. kéri, hogy az LMBTIQ civil társadalmi szervezetek támogatására hozzanak létre állandó finanszírozást, hogy ne kizárólag projektalapon történjen a finanszírozásuk, és nyújtsanak pénzügyi támogatást az olyan településeken és régiókban működő egyenlőségi és sokszínűségi programokhoz, ahol a kormányzat különösen ellenséges az LMBTIQ-közösséggel szemben;
53. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy ne nyújtsanak uniós finanszírozást strukturális diszkriminációs mechanizmusok megléte esetén, illetve függesszék fel vagy vonják vissza a támogatást, ha a támogatás odaítélését követően derül fény ilyen mechanizmusok meglétére; úgy véli, hogy az ilyen, bizonyítottan hatáson intő intézkedések párbeszéddel párosulva teljes mértékben befogadóvá tehetik az Európai Uniót;
54. felkéri az RB tagjait és más helyi és regionális önkormányzatokat, hogy amennyiben a nemzeti jogszabályok hiányosak e tekintetben, hozzanak helyi szintű rendelkezéseket a hátrányos megkülönböztetés visszaszorítására és a joghézagok orvoslására a sokszínűség és az egymás iránti tisztelet, illetve a kölcsönös elfogadás erősítése érdekében.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 14-én.

*a Régiók Európai Bizottsága  
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

---

## III

(Előkészítő jogi aktusok)

## RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

INTERACTIO – HIBRID ÜLÉS – AZ RB 146. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2021.10.12.–2021.10.14.

## A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Európai digitális személyazonosság

(2022/C 61/09)

<b>Előadó:</b>	Mark WEINMEISTER (DE/EPP), Európa-ügyi államtitkár, Hessen tartomány
<b>Referenciaszövegek:</b>	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a 910/2014/EU rendeletnek az európai digitális személyazonosság keretének létrehozása tekintetében történő módosításáról COM(2021) 281 final

## I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

## 1.módosítás

COM(2021) 281

1. cikk (4) bekezdés

910/2014/EU rendelet

5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Elektronikus tranzakciókban használt álnevek Az álnevek nemzeti jog szerinti joghatásának sérelme nélkül, nem tilos az álnevek elektronikus tranzakciók során való használata.”	Elektronikus tranzakciókban használt álnevek Az álnevek nemzeti jog szerinti joghatásának sérelme nélkül, nem tilos az álnevek elektronikus tranzakciók <b>és a közösségi média alkalmazása</b> során való használata.

**Indokolás**

A közösségi hálók a regisztráció során az európai digitális személyiadat-tárcára hivatkozva nem tagadhatják meg az álnevek használatát.

**2. módosítás**

COM(2021) 281

1. cikk (7) bekezdés

910/2014/EU rendelet

6a. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Annak biztosítása érdekében, hogy az Unióban minden természetes és jogi személy biztonságos, megbízható és zökkenőmentes hozzáféréssel rendelkezzen a határokon átnyúló köz- és magánszolgáltatásokhoz, az e rendelet hatálybalépésétől számított <b>12</b> hónapon belül minden tagállam európai digitális személyiadat-tárcát bocsát ki.	Annak biztosítása érdekében, hogy az Unióban minden természetes és jogi személy biztonságos, megbízható és zökkenőmentes hozzáféréssel rendelkezzen a határokon átnyúló köz- és magánszolgáltatásokhoz, az e rendelet hatálybalépésétől számított <b>24</b> hónapon belül minden tagállam európai digitális személyiadat-tárcát bocsát ki.

**Indokolás**

Az eddigi tapasztalatokból kiindulva az európai digitális személyiadat-tárcák az információtechnológiai támadások kiemelt célpontjai lesznek. A személyi azonosító adatokkal kapcsolatos jelenlegi érzékeny környezetben a minőségnek elsőbbséget kell kapnia a gyorsasággal szemben. A nemzeti szintű végrehajtásra vonatkozóan előírt határidők (amelyek részben a NIS2-irányelv rendelkezéseitől is függenek) túl rövidek. Ezért meg kell hosszabbítani az átmeneti időszak határidejét.

**3. módosítás**

COM(2021) 281 final – 1. rész

1. cikk (7) bekezdés

910/2014/EU rendelet

6a. cikk (12) bekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>Az európai digitális személyiadat-tárca csak akkor bocsátható 18. életévüket be nem töltött személyek rendelkezésére, ha személyazonosságukat a kiskorú hivatalos törvényes képviselőjének elektronikus személyazonosító igazolványával hitelesítették.</i>

**Indokolás**

Az európai digitális személyiadat-tárca online és offline is igazolja a személyazonosságot. Kiskorúakat nem lehet teljes mértékben felelőssé tenni és felelősségre vonni esetleges jogi következményekért.

**4. módosítás**

COM(2021) 281 final – 1. rész

1. cikk (7) bekezdés

910/2014/EU rendelet

6c. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a (3) bekezdés alapján általuk kijelölt állami vagy magánszervek nevéről és címéről. A Bizottság ezt az információt a tagállamok rendelkezésére bocsátja.	A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a (3) bekezdés alapján általuk kijelölt állami vagy magánszervek nevéről és címéről. A Bizottság ezt az információt <b>legkésőbb a rendelet hatálybalépését követő hat hónapon belül</b> a tagállamok rendelkezésére bocsátja.

**Indokolás**

A 910/2014/EU rendelet 6c. cikke (5) bekezdésének módosítása, mivel célravezető lenne határidőt előírni a tájékoztatáshoz.

**5. módosítás**

COM(2021) 281

1. cikk (9) bekezdés

910/2014/EU rendelet

7. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
„[...] e rendelet hatálybalépésétől számított <b>12</b> hónapon belül [...]”	„[...] e rendelet hatálybalépésétől számított <b>24</b> hónapon belül [...]”

**Indokolás**

Az eddigi tapasztalatokból kiindulva az európai digitális személyiadat-tárcák az információtechnológiai támadások kiemelt célpontjai lesznek. A személyi azonosító adatokkal kapcsolatos jelenlegi érzékeny környezetben a minőségnek elsőbbséget kell kapnia a gyorsasággal szemben. A nemzeti szintű végrehajtásra vonatkozóan előírt határidők (amelyek részben a NIS2-irányelv rendelkezéseitől is függenek) túl rövidek. Ezért meg kell hosszabbítani az átmeneti időszak határidejét.

**6. módosítás**

COM(2021) 281

1. cikk (11) bekezdés

910/2014/EU rendelet

10a. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság indokolatlan késedelem nélkül közlése az Európai Unió Hivatalos Lapjában a 6d. cikkben említett lista ennek megfelelő módosításait.	A Bizottság indokolatlan késedelem nélkül közlése az Európai Unió Hivatalos Lapjában a 6d. cikkben említett lista ennek megfelelő módosításait, <b>és egy külön listában hozzáférhetővé teszi ezeket a módosításokat.</b>

**Indokolás**

Egy áttekinthető lista (letiltási lista) megkönnyíti a használatot.

**7. módosítás**

COM(2021) 281 final – 1. rész

1. cikk (12) bekezdés

910/2014/EU rendelet

11a. cikk (4) bekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<b>A tagállamok egyedi azonosító eszközökkel biztosítják, hogy egyetlen polgárnak se adjanak ki két vagy több európai digitális személyiadat-tárcát azért, mert az illetőnek több különböző tagállambeli állampolgársága vagy lakóhelye van.</b>

**Indokolás**

Biztosítani kell, hogy a különböző uniós tagállamokban több állampolgársággal és/vagy lakóhellyel rendelkező polgárok továbbra is csak egy európai digitális személyiadat-tárcát kapjanak.

**8. módosítás**

COM(2021) 281 final – 1. rész

1. cikk (14) bekezdés

910/2014/EU rendelet

12a. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok bejelentik a Bizottságnak az (1) bekezdés alapján általuk kijelölt közigazgatási vagy magánszerv nevét és címét. A Bizottság ezt az információt a tagállamok rendelkezésére bocsátja.	A tagállamok bejelentik a Bizottságnak az (1) bekezdés alapján általuk kijelölt közigazgatási vagy magánszerv nevét és címét. A Bizottság ezt az információt <b>legkésőbb a rendelet hatálybalépését követő hat hónapon belül</b> a tagállamok rendelkezésére bocsátja.

**Indokolás**

A 910/2014/EU rendelet 12a. cikke (3) bekezdésének módosítása, mivel célravezető lenne határidőt előírni a tájékoztatáshoz.

**9.módosítás**

COM(2021) 281

1. cikk (29) bekezdés

910/2014/EU rendelet

30. cikk (3a) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az (1) bekezdésben említett tanúsítvány 5 évig érvényes azzal a feltétellel, hogy a sebezhetőségeket rendszeresen, kétévente értékelni kell. Amennyiben sebezhetőségeket azonosítanak, de azokat nem orvosolják, a tanúsítványt vissza kell vonni.	Az (1) bekezdésben említett tanúsítvány 5 évig érvényes azzal a feltétellel, hogy a sebezhetőségeket rendszeresen, kétévente értékelni kell. Amennyiben sebezhetőségeket azonosítanak, de azokat nem orvosolják, a tanúsítványt vissza kell vonni. <b>A tanúsítvány legkorábban 2 éves várakozási idő és a sebezhetőségek újbóli értékelése után adható ki újra.</b>

**Indokolás**

A tanúsítvány újbóli kiadására vonatkozó tilalmi idő észszerűnek tűnik, mivel a hiányosságokat adott esetben egy alapvető műszaki újjáépítés után ki lehet javítani.

**II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK**

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

**Bevezetés**

1. támogatja az európai digitális személyiadat-tárca ügyét. Ez a „digitális tárca” arra szolgál, hogy a polgárok útközben is igazolni tudják személyazonosságukat, hogy hozzáférjenek az online közigazgatási szolgáltatásokhoz, ki tudják cserélni a digitális okmányokat, illetve hogy akár igazolni tudjanak egy bizonyos személyes jellemzőt, például az életkorukat; Ez a személyazonosságuk vagy más személyes adataik felfedése nélkül lehetséges;

2. üdvözli az Európai Bizottság javaslatait, amelyek egy átfogóbb európai digitális személyiadat-tárca bevezetése érdekében létrehozzák az európai digitális személyazonosságot, valamint üdvözli az eIDAS-rendelet ehhez szükséges módosítását. Az európai digitális személyiadat-tárca nem korlátozódik a szűkebb értelemben vett személyazonosító adatokra, hanem más (szintén hivatalos) dokumentumokat is tartalmaz elektronikus formában, például vezetői engedélyeket vagy szakképesítési bizonyítványokat;

3. támogatja az Európai Bizottságnak azt a célját, hogy továbbfejleszti az eIDAS-rendeletet annak érdekében, hogy a megváltozott piaci követelmények tükrében a gazdaságban is alkalmazható legyen, miközben továbbra is használják a meglévő bejelentett nemzeti azonosító eszközöket. A biztonságos elektronikus azonosító eszközök különösen fontosak a közigazgatási eljárások digitalizálása szempontjából;
4. egyértelmű adatvédelmi rendelkezéseket szorgalmaz az európai digitális személyazonosságra vonatkozó európai bizottsági javaslatban, amelynek tiszteletben kell tartania az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) meghatározott elveket, különös tekintettel az adatgazdaságra, az adatvédelemre és a megfelelő indokolásra, illetve gondoskodnia kell arról, hogy a felhasználók képesek legyenek ellenőrizni, mely adatokat kívánják megosztani és kivel;
5. az európai digitális személyiadat-tárcát – egyetemes használhatósága és különösen a mobil felhasználása miatt – olyan eszköznek tekinti, amelynek célja a társadalmi szerepvállalás megkönnyítése, és amely – mivel az egész EU-ban használható – az egyének számára is kézzelfogható európai identitás elemévé válhat minden uniós polgár számára;

### **A polgárok számára jelentkező előnyök**

6. az európai digitális személyiadat-tárca bevezetésében nagyszerű lehetőséget lát arra, hogy a közös belső piacon is meghonosodjon egy fizikailag érzékelhető és a gyakorlatban használható uniós identitás a polgárok körében. Az európai digitális személyiadat-tárca közös, minden igénybe vevőt egyértelműen összekötő személyazonosító funkciót hoz létre, amely szimbolikájában messze túlmutat a tisztán technikai előnyökön;
7. megjegyzi, hogy az európai digitális személyiadat-tárca alapvetően a mobil használatra összpontosító technológia, amely a jelenleg használatos eszközök (okostelefonok, illetve okosórák) fejlődésével is megőrizheti funkcionális használhatóságát. Az olyan továbbfejlesztések, mint a digitális szemüvegek (pl. a kiterjesztett valóságra épülő szemüvegek vagy digitális avatárok) vagy az ezekhez hasonló, mindennapi digitális használati tárgyak megfelelő (adott esetben optikai) interfészen keresztül képesek lesznek használni az európai digitális személyiadat-tárcát;
8. ajánlja, hogy az európai eID és az európai digitális személyiadat-tárca fejlesztésekor és bevezetésekor tartsák szem előtt azokat a szolgáltatásokat, amelyek a polgárok számára valós, határon átnyúló hozzáadott értéket képviselnek;
9. hangsúlyozza, hogy garantálni kell minden felhasználó számára a szuverenitást és a diszkriminációmentességet, ezért azt tanácsolja, hogy a közleményben egyértelműen jelezzék, hogy a természetes személyeknek tett ajánlatokban nem szabad közvetett módon kikényszeríteni az európai digitális személyiadat-tárca használatát. A használat alapvetően önkéntes cselekedet;
10. hangsúlyozza, hogy az embereknek ajánlatként kell tekinteniük az európai digitális személyiadat-tárcára, hogy azt a civil társadalom is kedvezően fogadja;
11. kéri, hogy egy eszköztár formájában irányozzanak elő egy olyan egyszerű kialakítást, amely túlmutat a pusztán adatvédelmen és akadálymentességen, és az enyhe fogyatékkal élő vagy nyelveket nem beszélő emberek számára is lehetővé teszi az európai digitális személyiadat-tárca használatát (pl. azáltal, hogy több piktogramot használ);
12. javasolja, hogy hozzanak szabályokat arra vonatkozóan, hogy miként kell használni a digitális személyazonosságot kiskorúak, gyámság vagy gondozás alatt álló személyek esetében, illetve hogy mi a teendő a digitális személyazonosság kapcsán halál esetén;

### **A gazdaság bevonása**

13. a technológiai vezető szereplők szoros bevonását kulcsfontosságú sikertényezőnek tartja, éppen amiatt, hogy a meglévő szabályozásokat megnyitják a vállalkozások felé. Csak egy, a piaccal összeegyeztethető megoldás nyújt garanciát a megfelelő használatra az EU-ban;
14. a gazdasági használhatóság szempontjából emlékeztet arra a lényeges szempontokra, hogy az elektronikus fizetési felületek (PayPal, Google/Apple-Pay, SWIFT stb.) használata a gazdaságban jelenleg saját felhasználói fiókokon alapul. Az európai digitális személyiadat-tárcának figyelembe kell vennie a „pénzmosással” és a „digitális pénzzel” (bitcoin, Ethereum, digitális euro stb.) kapcsolatos megfelelő szabályokat;
15. kéri, hogy az európai digitális személyiadat-tárca gazdasági felhasználása során vegyék figyelembe a már létező két, egymással érdemben versengő üzleti modellt.

Egyrészt ott vannak a nagy, globálisan aktív közösségi hálózatok, amelyeknek jogos érdekük, hogy álfiókjaikat adott esetben egy állami intézmény hitelesítse. Ez azonban aláásná az internet szabad használatát, és még inkább kiszorítaná a felhasználókat az internet védett teréből a darknetre. A Régiók Bizottságának ehhez nem fűződhet érdeke.

Másrészt vannak olyan személyazonosítási szolgáltatók, amelyek az európai digitális személyiadat-tárcával versengő szolgáltatásokat kínálnak, és e célból szintén egy állami intézmény által hitelesített személyazonosságot kívánnak felhasználni;

16. azt javasolja, hogy a gazdaság hozzáférési jogosultságának ellenőrzési módszerét úgy alakítsák ki, hogy a hozzáférést kérő intézmény azonosítása egy biztonságos tanúsítvány segítségével történjen, a tanúsítvány érvényességét pedig időben korlátozzák, illetve ciklikusan ellenőrizzék. A Régiók Bizottsága pozitívan értékeli a megbízható szolgáltatókkal kapcsolatos hasonló megfontolásokat, ugyanakkor rámutat arra, hogy az arra vonatkozó jogosultságot is védeni kell a visszaélésekkel szemben, hogy bizonyos intézmények vagy szervezetek adatokat kérhetnek le az európai digitális személyiadat-tárcából;

17. megjegyzi, hogy egyes tagállamokban már kifejlesztettek és bevezettek digitális megoldásokat a köz- és a magánszektor számára. Fontos, hogy ezek a nemzeti sajátosságok minél jobban integrálhatók legyenek az európai eID-ba. Először is azért, mert a meglévő rendszerek jelentős módosítása komoly adminisztratív és pénzügyi terhet jelentene. Másodszor pedig azért, mert az adott tagállamok polgárai az évek során egyre nagyobb bizalmat szavaztak a meglévő rendszereknek, és ezt nem szabad veszélybe sodorni az európai eID bevezetésével;

### **Végrehajtás és a nemzetállamok részvétele**

18. ezért nyomatékosan ajánlja, hogy az Európai Bizottság jogalkotási javaslatában szereplő, a tagállamokhoz intézett ajánlás kidolgozásába szorosan vonják be a nemzeti szakértelmet is, hogy közös eszköztárat dolgozzanak ki az európai digitális személyiadat-tárcához szükséges technikai keret létrehozásának koordinált megközelítéséhez.

Ennek során figyelembe kell venni a már meglévő bevált gyakorlatokat, például a „Digitale Identitäten” (Digitális személyazonosság) és a „Schaufenster Sichere Digitale Identitäten” (Biztonságos digitális személyazonosítási módszerek bemutatása) elnevezésű nemzeti projektek eredményeit és tapasztalatait is;

19. szükségesnek tartja, hogy a tervezés során felmerülő költségek és ráfordítások mérlegelésekor a nemzeti paramétereket is összegyűjtsék, és azokat a ráfordításnak megfelelő, átfogó uniós tervben foglalják egybe. Ennek során az Unión belüli időbeli megvalósítás mellett különösen a nemzeti végrehajtási menetrendeket kell felmérni és rögzíteni;

20. kéri, hogy az átfogó tervezés során tartsák szem előtt a tagállamokban, illetve a helyi és regionális önkormányzatoknál történő végrehajtás személyi és pénzügyi költségeit. Az európai digitális személyiadat-tárca akkor lesz sikeres, ha kellően gyakran használják.

Ebben a gazdaság mellett a tagállamok teljes közigazgatása is lényeges szerepet játszik. Ezek a szervezetek saját fellépéseik révén, de az Európai Bizottság kezdeményezésein keresztül is egyre nagyobb mértékben kapcsolódnak be. Az uniós szolgáltatási irányelv és az uniós digitális kapu értékes hozzájárulást nyújt az uniós belső piac digitalizálásához;

21. javasolja, hogy a végrehajtást – különösen a kezdeti szakaszban – szakaszosan alakítsák ki. Ez azért fontos, mert a korábban részben szabályozatlan gazdaságot egyes részleteiben teljesen új módon vonják be a „jelentős” és „magas” megbízhatóságú elektronikus személyazonosítás használatába, amikor azt az eIDAS meglévő környezetéből továbbfejlesztik;

### **Adatvédelem és kiberbiztonság**

22. óva int attól, hogy az európai digitális személyiadat-tárca megoldást elhamarkodottan vezessék be, mivel technikai kockázatai vannak annak, ha egy többnyire mobil alkalmazásban a személyazonosítási adatokat központilag tárolják. Egy ilyen megoldás minden kétséget kizáróan a különböző kibertámadások kiemelt célpontjává fog válni, ezért képesnek kell lennie arra, hogy ellenálljon a mindenkor aktuális fenyegetéseknek.

23. felhívja a figyelmet a digitális személyiadat-tárcákra és az elektronikus azonosítási rendszerekre vonatkozó tanúsítási rendszerek megfelelő meghatározásának jelentőségére. Fontos, hogy ezeket a rendszereket ne valamely kereskedelmi szervezet, hanem az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökség (ENISA) dolgozza ki, szoros együttműködésben különböző szakértői csoportokkal, köztük a helyi és regionális önkormányzatok képviselőivel;

24. felhívja a figyelmet arra a meglévő kockázatra, hogy a különböző bizalmassági szintű személyazonosítási típusokat központi szinten egyetlen technikai komponensben foglalják össze. Ha ezt egy harmadik fél jogosulatlanul használja fel, az jelentős kockázatokkal jár a jogosult felhasználó számára. A vagyoni kár mellett a jó hírnév megsértése és a becsületsértés is felmerülhet. A célzott adathalászat is jelentős járulékos károkat okozhat;

25. kéri, hogy az európai digitális személyiadat-tárcát technikailag olyan módon valósítsák meg, hogy kellően védett legyen a kibertámadásokkal szemben, és lehetővé tegye azt, hogy az arra jogosult személy a megfelelő blokkolási lehetőségekkel és dedikált, biztonságos mentési rendszerekkel biztonságosan újratelepíthesse az alkalmazást.

Az európai digitális személyiadat-tárca védelmét állandó folyamatként kell megtervezni. A beépített biztonság a hosszú távú sikeres használat alapja, és a felhasználó gazdasági szereplők számára is nélkülözhetetlen, ezért már az eszköztárban is rendelkezésre kell bocsátani;

26. nemcsak az adatvédelmi, akadálymentesítési és kiberbiztonsági követelményeket tartja kritikus sikertényezőnek, hanem a módszertanilag következetes, a felhasználói célcsoportra szabott, tájékoztatással és dokumentációval egybekötött megoldást is;

27. javasolja, hogy a kötelező erejű szabályozás tegye kötelezővé a szolgáltatók számára, hogy egységes eszközök (pl. eredménytáblák) használatával alapvetően egyszerű és átlátható módon biztosítsák az európai digitális személyiadat-tárca adataihoz való hozzáférést, és ezt jelezzék a felhasználók számára;

28. kéri, hogy úgy alakítsák ki az európai egyedi azonosítóval kapcsolatos projektet, hogy az összhangban legyen az Európa digitális ellenálló képességével kapcsolatos célkitűzéssel, illetve segítse az Európa digitális szuverenitására vonatkozó cél elérését;

29. javasolja, hogy vizsgálják meg, hogy miként lehetne egy általános technikai alapot biztosítani azzal, hogy az EU rendelkezésre bocsát egy uniós tanúsítvánnyal ellátott, nyílt forráskódú eszköztárat az európai digitális személyiadat-tárca alapfunkcióihoz. Ezt az eszköztárat aztán uniós koordináció mellett kellene karban tartani, illetve továbbfejleszteni;

### **Bevonás a felhasználási folyamatokba**

30. azt ajánlja, hogy az európai digitális személyiadat-tárca konkrét alkalmazásokba történő átültetésekor követeljék meg, hogy az általános felhasználási folyamat a felhasználói célcsoport számára érthető, folyamatorientált formában valósuljon meg.

Az európai digitális személyiadat-tárcát olyan, homogén módon beilleszkedő komponensként kell integrálni a felhasználási forgatókönyvekbe, amely egyértelmű interfészekkel biztosítja az alkalmazásba történő adatátvitelt. Emellett egyértelmű szimbolikával és dizájnnyelvel, az EU termékeként kell bemutatni;

31. javasolja, hogy úgy egységesítsék az európai digitális személyiadat-tárcához való hozzáférést, hogy a felhasználók kvázi rutinszerűen engedélyezhessék az európai digitális személyiadat-tárca használatát vagy az ahhoz való hozzáférést. Ennek során figyelembe kell venni az adattakarékosság követelményeit. Ez a rutin egyrészt megkönnyíti a használatot, másrészt lehetővé teszi, hogy még az informatikai kérdésekben meglehetősen járatlan emberek is elkerüljék a helytelen használatot;

### **Kommunikáció és elfogadottság**

32. szükségesnek tartja, hogy az EU lakossága számára intenzív tájékoztatást nyújtsanak az európai digitális személyiadat-tárcáról és az uniós belső piacon való használata terén kínált lehetőségekről, valamint az adatvédelemmel és adatbiztonsággal kapcsolatos óvintézkedésekről. Rámutat arra, hogy ahhoz, hogy az emberek használják és elfogadják az európai digitális személyiadat-tárcát, az kell, hogy az Európai Unióban – a vidéki és távoli területeken is – mindenki számára elérhető legyen a nagy sebességű internetkapcsolat;

33. támogatja, hogy az európai digitális személyiadat-tárca eredeti felhasználását világszerte kiterjessék az uniós személyazonosításra, például hogy útlevél funkciókkal egészítsék ki (pl. vízumok digitális elmentése), vagy hivatalos uniós oltási bizonyítványként használják. Ennek érdekében megállapodásokat kell kötni, hogy az EU-n kívül is lehetővé tegyék az európai digitális személyiadat-tárca és az abban szereplő hitelesítő adatok használatát;

34. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy kezdeményezzen intenzív megbeszéléseket és tárgyalásokat a különböző szolgáltatókkal, hogy azok eszközeiken technikailag biztosítsák az európai digitális személyiadat-tárca használatát a végfelhasználók számára. A cél az, hogy az olcsóbb eszközökben is minél hamarabb meglegyenek az ehhez szükséges technikai alapok.

Jelenleg a középső és felső árszegmensben érhető el az első olyan eszközcsaládok, amelyek az eIDAS szerinti „jelentős” megbízhatósági szintnek megfelelő tanúsítvánnyal rendelkeznek. Az európai digitális személyiadat-tárca elterjedése szempontjából célszerű, hogy lehetőség szerint széles körben terjesszék a technológiát, akár általa is, hogy a gazdasági szereplőket szolgáltatóként vonják be;

**Szubszidiaritás**

35. megállapítja, hogy a rendeletre irányuló javaslat összeegyeztethető az arányosság elvével. Egy ilyen uniós szintű technikai konstrukciónak csak akkor lesz megfelelő hatása, ha a szabályozások kellően egységesek. A konkrét kialakítást az adott nemzeti szabályozások határozzák meg. Csak az eszköztárban szereplő, átfogóan felhasználható eszközöket kell értékelni.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága  
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

---









ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)  
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)



Az Európai Unió  
Kiadóhivatala  
L-2985 Luxembourg  
LUXEMBURG

HU